

15.2.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

3 – 2012

Kokousaika: 15.2.2012 klo 18.00 – 23.10

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

3 – 2012

Mötestid: 15.2.2012 kl 18.00 – 23.10

Mötesplats: Gamla Råduset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslis-
ta i vilka någon har yttrat sig.

15.2.2012

30 §.....	6
Esityslistan asia nro 3	6
VUODEN 2013 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA	6
LÄHETEKESKUSTELU	6
Kaupunginjohtaja Pajunen	6
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava	10
Valtuutettu Rauhamäki	12
Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Ylikahri	14
Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Bryggare	17
Valtuutettu Vikstedt	19
Ledamoten Torvalds	21
Valtuutettu Valpas	23
Valtuutettu Kolbe	25
Valtuutettu Ebeling	28
Valtuutettu Hakanen	30
Valtuutettu Soininvaara	32
Valtuutettu Sarkomaa	34
Valtuutettu Anttila	35
Valtuutettu Pelkonen	37
Valtuutettu Mäki	38
Valtuutettu Pakarinen	39
Valtuutettu Koskinen	41
Valtuutettu Karhuvaara	42
Valtuutettu Rissanen	43
Valtuutettu Ingervo	45
Valtuutettu Nieminen	46
Valtuutettu Saarnio	47
Valtuutettu Peltola	48
Valtuutettu Muurinen	49
Valtuutettu Sumuvuori	50
Ledamoten Wallgren	52
Valtuutettu Heinäluoma	54
Valtuutettu Vesikansa	54
Valtuutettu Asko-Seljavaara	56
Valtuutettu Paavolainen	57
Valtuutettu Ojala	58
Valtuutettu Kantola	59
Valtuutettu Valokainen	61
Valtuutettu Kuikka	62
Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff	62
Ledamoten Oker-Blom	63

15.2.2012

Valtuutettu Puhakka.....	63
Valtuutettu Bergholm	65
Valtuutettu Vuorinen	65
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	67
Valtuutettu Nieminen	68
Valtuutettu Virkkunen.....	69
Valtuutettu Urho.....	70
Valtuutettu Kanerva	71
Valtuutettu Koulumies.....	72
Valtuutettu Luukkainen	73
Valtuutettu Ingervo.....	74
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	75
Valtuutettu Peltola.....	76
Valtuutettu Näre.....	77
Valtuutettu Urho.....	77
Valtuutettu Nieminen	78
Valtuutettu Lipponen.....	78
Valtuutettu Puhakka.....	79
Valtuutettu Alanko-Kahiluoto	79
Valtuutettu Lahti.....	80
Valtuutettu Hakanen	81
Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare.....	81
Valtuutettu Lahti.....	82
Valtuutettu Hakanen	83
32 §.....	83
Esityslistan asia nro 5	83
LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN GOLFKLUBI RY:LLE	83
Valtuutettu Hakanen	83
Valtuutettu Autti	84
Valtuutettu Vikstedt.....	84
Valtuutettu Suomalainen.....	85
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Koulumies.....	86
Valtuutettu Soininvaara.....	87
Valtuutettu Ojala	87
Valtuutettu Sydänmaa	87
Valtuutettu Vuorinen	88
Valtuutettu Hakanen	88

15.2.2012

Valtuutettu Vuorinen	88
34 §.....	89
Esityslistan asia nro 7	89
KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIEHEN VALINTA.....	89
Valtuutettu Rauhamäki	89
37 §.....	90
Esityslistan asia nro 10	90
VUOSAAREN KORTTELEIDEN NRO 54340 – 54346 JA KORTTELIN NRO 54202 OSAN YM. ALUEIDEN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN JA KORTTELIN NRO 53202 YM. ALUEIDEN (KALLAHDENNIEMI) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11970)	90
Valtuutettu Hakanen	90
Valtuutettu Rauhamäki	90
Valtuutettu Männistö	91
Valtuutettu Holopainen	91
40 §.....	92
Esityslistan asia nro 13	92
SJ / VT SARI NÄREEN ALOITE LUOTTAMUS- JA TYÖSUHTEISTEN OIKEUSTURVAN PARANTAMISESTA	92
Valtuutettu Näre	92
44 §.....	93
Esityslistan asia nro 17	93
KAJ / VT PAULI LEPPÄ-AHON ALOITE HITAS-JÄRJESTELMÄN MUUTTAMISESTA	93
Valtuutettu Leppä-aho	94
Valtuutettu Peltola.....	94
Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä	95
Valtuutettu Leppä-aho (vastauspuheenvuoro).....	95
45 §.....	96
Esityslistan asia nro 18	96
KAJ / VT VILLE YLIKÄHRIN ALOITE SELVITYKSEN TEKEMISESTÄ LÄNSIVÄYLÄN	96
MUUTTAMISESTA KAUPUNKIBULEVARDIKSI.....	96
Valtuutettu Ylikahri.....	96

15.2.2012

46 §.....	97
Esityslistan asia nro 19	97
STJ / VT LASSE MÄNNISTÖN ALOITE KOTIHOIDON PALVELUNTUOTANNON	97
TEHOSTAMISESTA	97
Valtuutettu Männistö	97
Valtuutettu Tenkula.....	98
Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Ojala	100
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	102
Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)	102
Ledamoten Wallgren.....	102
Valtuutettu Peltola.....	103
Valtuutettu Paavolainen	104

15.2.2012

30 §

Esityslistan asia nro 3

VUODEN 2013 TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELUA KOSKEVA

LÄHETEKESKUSTELU

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Voi sanoa jo perinteisen tavan mukaan niin käyn pikaisesti joillakin kalvoilla läpi taloustilanteen siltä kuin se näyttää kaupungin näkökulmasta. Aloitan talousnäkymät maailmalla ja Suomessa, eli Helsingin kaupunki ei ole itse ennustelaitos eikä pyrikään olemaan ennustelaitos, vaan luotamme muiden ennusteisiin, ennen kaikkea valtiovarainministeriön ennusteisiin. Tässä taululla muutamia ennustelukuja tämän vuoden bruttokansantuotteen muutoksesta. Siitä voi huomioda sen, että viime kesän ja alkusyksyn arvioista ollaan tultu jossain määrin alaspäin bruttokansantuotteen muutoksesta, eli näyttäisi siltä, että jos näiden ennusteiden jonkinlaista keskiarvoa lähtisi laskemaan, niin se on jossain tuolla nollan tienoilla tai ehkä hiukan sen yli.

Mitä sitten vuodelle 2013 näyttävät ennusteet tällä hetkellä, ja ne ovat nyt tässä vuodenvaihteen tienoilla ja sen jälkeen tullee, niin näyttäisi siltä, että varsin hitaan kasvun kausi jatkuisi myös vuonna 2013 eli puolentoista, kahden prosentin luokkaa.

Mitä sitten kaupungin omat indikaattorit osoittavat, eli Helsingin sataman yksilöity tavaraliikenne eli noin kolmasosa Suomen ulkomaankaupasta kulkee Helsingin sataman kautta. Siellä ehkä keskeisenä huomiona, että se erittäin huolestuttava piirre, mikä juuri näinä päivinä on uutisoitu valtakunnan tasolta, että tuonti on suurempaa kuin vienti, niin se näkyy myös Helsingin sataman luvuissa.

Toinen keskeinen huomio on tietenkin se, että kun katsotaan vuoden 2007 - 2008 tavaravolyymien tasoa, niin emme ole vielä saavuttaneet sitä lähellekään. Suomen kokonaistuotannon volyymi näyttää samaa tilannetta, 2008 - 2009 suuri romahdus. Sitä seurasi kasvun aika, joka

15.2.2012

nyt viimeisen puolen vuoden aikana on, kasvukehitystä kyseenalaistettu, mutta taso on edelleen selvästi alle 2008 huipun. Myönteisenä sen sijaan voidaan pitää sitä, että 2008:sta lähtenyt työttömien määrän voimakas kasvu taittui 2010-vuoden alkuun mennessä, ja nyt huolimatta kaikista huolestuttavista uutisista, mitä olemme kuulleet, viimeinenkin tieto osoittaa sitä, että työttömien määrän muutos on ollut miinusmerkkinen.

Teollisuuden luottamusindikaattori, samantyyppisesti suuri luottamuksen pudotus silloin 2008 - 2009, palautuminen ja nyt viimeisen 2011 puolestavälistä eteenpäin laskua, mutta siinäkin myönteisenä uutisena se, että heikkeneminen näyttäisi aivan viime kuukausina pysähtyneen. Euroopan ostopääällikköindekseissä valonpilkahduksia myös siellä, hyvin samantyyppinen käyrä kuin tuo äskeinen.

Miten sitten Helsingin kaupungin talous toteutuu vuonna 2011? Teillehän on jaettu ennuste vuoden tilinpäätöksestä tai vuoden toteutumisesta 4/2011, joka on tehty marraskuun lopun tilanteen mukaisena. Nyt näissä luvuissa on pyritty arvioimaan se, mikä on paras tietämys juuri tällä hetkellä kaupungin talouden toteutumisesta. Ja jos ottaa kaupungin kokonaisuuden, eli virastot, liikelaitokset yhdessä, niin se osoittaa sitä, että tulos tulee toteutumaan jonkin verran parempana vielä mitä se ennakoitiin silloin 4/11-tilanteessa.

Menot ovat voi sanoa viime vuonna pysyneet varsin hyvin hallinnassa, ja sitten tuloissa verotulot ovat talousarviota noin 120 miljoonaa suuremmat ennakon mukaisena, ja näin ollen yleisten kuntatalouden mittareiden mukaisesti tuloslaskelmatarkastelussa Helsingin kaupungin talous on tasapainossa, kaksi tekijää kuitenkin muistaen. Toinen on se, että meillä oli viime vuonna veronkorotus, ja toisena tekijänä ennen kaikkea Helsingin Energian hyvä voittotaso, joka on jatkunut myös viime vuonna, johon palaan hetken päästä. Mitä se rahoituslaskelmassa tarkoittaa, niin selkeää tietenkin, kun tulos on talousarviota parempi, niin se tarkoittaa sitä, että se heijastuu siihen, että velkaantumisen kasvu on ollut jonkin verran pienempää kuin talousarviota tehdessä arvioitiin, ja sen voikin laskea suoraan tuosta pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotuksesta, että näin laskettuna velkaa tuli netto-na lisää 140 milj. euroa.

Verotuloissa siis äsken mainittu kunnallisveron korotus tuli viime vuonna voimaan, ja se merkittävästi oli vaikuttamassa talouden tasapainon syntymiseen, mutta jos verotulojen kasvussa arvioituun eroja etsii, niin tietenkin yhteisöverotuoton merkittävä kasvu edellisestä vuodesta heijastuu kaupungin kokonaisverotuloihin.

15.2.2012

Sitten Helsingin Energia, josta on tässä aivan tänäkin päivänä käyty keskustelua, niin ihan oikeastaan vaan varautuisin mahdollisiin kysymyksiin ja keskusteluun tänään. Helsingin Energia todellakin juuri julkistetun tilinpäätöksen mukaan – nämä luvut ovat Helsingin Energian, eivät Helsingin Energia -konsernin – niin siellä voitto ennen tilinpäätössiirtoja eli tässä ylijäämä ennen varauksia -rivi kertoo 241 milj. euron suuruudesta tuloksesta, joka on toki hiukan pienempi kuin viime vuosi, mutta noin tasona Helsingin Energia on säilyttänyt hyvin tuloksentekotasonsa, joka tietenkin on kaupungin kokonaistalouden kannalta hyvä asia.

Tuolla viimeisenä rivinä on kassavarojen muutoksesta myös oma rivinsä, ja tämä oikeastaan siihen keskusteluun Helsingin Energian johtokunnan eilisestä esityksestä laskea vuotuista tasesiirtoa esittelijän esittämästä 200 miljoonasta 50 miljoonaan. Itse ymmärrän, että Helsingin Energian johtokunta esitystä tehdessään painotti kassavirtatarkastelua. Sen sijaan sitten, jos lähdetään voitosta ja että tämä siirto on osa voiton käyttöä, niin silloin voitto todellakin oli ennen tilinpäätössiirtoja lähes 242 milj. euroa.

Helsingin toimintamenojen kasvu viime vuonna oli hallinnassa, ennakkona valtakunnan luvut 4 %, meillä näyttäisi olevan 2,2 %. Se kokonaiskuva, jota aiemminkin on piirretty, jos tarkastellaan kokonaisvaltuustokautta, niin silloin 2009 ja edelliseltä kaudelta 2008 oli suuria menon kasvun aikoja. Ennen kaikkea 2009 ylitimme huomattavasti valtakunnan menokasvun, mutta sen jälkeen näyttäisi, että menot ovat olleet hallinnassa.

Sitten joitakin lukuja suurten kaupunkien palveluiden kustannuskehityksestä, ja tässä lukuna 2010 antamaa mittasuhdetta meidän talousarvioraamimme lähetekeskustelulle. Se vanha tosiasia, että Helsingin sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset euroa per asukas ovat korkeammat kuin meidän muilla suurilla kaupungeillamme Suomessa, se edelleen pitää paikkansa. Siellä todellakin, jos pääkaupunkiseutua vertaa, niin siellä on varsin merkittävä ero Helsingin ja Vantaan sekä erityisesti Helsingin ja Espoon välillä. Kysymys siitä, mistä tämä johtuu, en siihen lähde tässä sen syvemmälle, mutta tässä taululla esitettävällä kalvokuvalla pyritään kuvaamaan sitä, että kun yli 65-vuotiaiden väestöosuuden nouseminen merkitsee myös sosiaali- ja terveystoimen menojen lisäämistä ja se suhde näiden kahden välillä on varsin suoraviivainen, niin Helsinki ei sovi tähän kuvaan, eli meillä on korkeat sosiaali- ja terveystoimen asukaskohtaiset kustannukset, ja ei kuitenkaan mitenkään valtakunnan vertailussa väestöosuus yli 65-vuotiaalla väestöllä ole poikkeuksellisen suuri.

15.2.2012

Sitten strategiaohjelman lähtökohdat vuoden 2013 raamin valmistelulle. Valtuusto asetti toimintameno- ja tuottavuustavoitteen nykyisessä strategiaohjelmassaan, eli kaupungin toimintamenojen kasvu asukasta kohden ei ylitä kustannustason nousua, ja siitä voi todeta, että strategiaikauden ensimmäisen vuoden menokasvu ylitti tavoitetason, eli siis tuolla aikaisemmassa kuvassa esitetty vuosi 2009. Sen sijaan 2010 - 2011 menokasvu on saatu hallintaan. Toteutuuko tavoite kokonaisuudessaan strategiaikaudella, on epävarmaa. Tässä kuvaajan mukaisena se, että mikä olisi tavoitteen toteutumisen tavoitekäyrä ja missä olemme tällä hetkellä, sen erotus kuvaajana ja euroina. Se tarkoittaa sitä, että jos lähtökohtana vuoden 2012 talousarvion toteutuminen, että se toteutuisi siis päätetyn mukaisena, niin silloin toimintamenot olisivat 4 390 milj. euroa, sen sijaan tämä tavoite edellyttäisi 4,308 mrd. euron suuruisia menoja, eli eroa on 82 milj. euroa. Tämä toki on mahdollista, jos halutaan, tämä ero saada kurottua umpeen, mutta se tarkoittaisi sitä, että todellakin menokehitys olisi pienempää kuin talousarviossa on ennakoitu.

Kaupungin toimintamenojen kasvu prosentuaalisesti mitattuna, eli tämän tavoitteen suhteen, niin virastojen toimintamenot per asukat - muutos on ollut, ottaen huomioon tämän vuoden talousarvion toteutuminen oletuksena, 12,7 tai 12,8 %, ja tämä tavoitetaso olisi edellyttänyt vain 10,7 %:n kasvua.

Lopuksi muutama sana investoinneista. Viime vuoden investointiteuma näyttäisi noin 700 milj. eurolta, josta liikelaitosten osuus on noin 200 miljoonaa ja perustoiminnan 500 miljoonaa. Perustoiminnan investointitaso on varsin korkealla tasolla ollut viime vuonna. Nyt näyttää, että se on jonkin verran laskemassa, mutta kun liikelaitokset otetaan huomioon, olemme selkeästi investoinneissa 600 - 800 milj. vuotuisten investointien edessä tulevinakin vuosina.

Helsingin kaupungin lainakanta, kuten on äsken todettu, niin se lainamäärän lisääntyminen ei ollut aivan sitä luokkaa kuin talousarviota tehdessämme pelkäsimme, mutta velkalainakanta on lisääntynyt ja se myös tämän investointitason toteutuessa tulee jatkumaan. Siis tarkoittaa sitä, että matalakin menokehitys lisää velkaantumista, koska investoinnit ovat suuria.

Lainakannan hoitaminen tietenkin riippuu, että miten lyhennyseriä on tulossa, ja tuosta taululta näette lyhennyserät, mitä meille tulevina vuosina on erääntymässä. Jos mittaa sitten ajanjaksolla vuosi 2000 - 2010, niin lainamäärän muutos euroa per asukas ja vertailuryhmänä muut suuret kaupungit Suomessa, niin todellakin olemme aika lähellä huippua mutta emme ihan huipulla. Eli Vantaa selkeästi eniten velkaantu-

15.2.2012

neena tässä joukossa mutta Helsinki kakkosena, sen jälkeen Lahti, Kuopio ja Espoo todellakin vain lähes 1/3:lla siitä mitä Helsinki.

Keskeinen asia kun mietitään tulevaa talouden suunnittelua on se, mitä valtiovalta tekee. Hallitusohjelmassa edellytetään valtion velkasuhteen kasvun taittumista. On aivan selvää, että ne toimenpiteet, mitä valtiovalta tulee tämän asian suhteen tekemään, niin niillä on heijastusta myös Helsingin kaupungin taloudenpitoon, eli keskeinen asia, joka pitää ottaa huomioon mutta vaikea ottaa huomioon ennen kuin tiedetään, mitä valtiovalta tästä asiasta päättää.

Viimeisenä vuoden 2013 talousarvioraamin valmistelun eteneminen. Ensimmäisenä vaiheena on talouden tasapainotarkastelu talous- ja suunnittelukeskuksessa. Siitä olemme edenneet vuoden 2013 talousarviovalmistelun lähetekeskusteluun täällä tänään. Tämä antaa suuntaviivat virkamiesvalmistelulle, jota tehdään talous- ja suunnittelukeskuksessa, ja tarkoituksena on niin, että raamin laatimisohjeiden käsittely alkaisi kaupunginhallituksessa 12. päivä maaliskuuta ja käsittelyajan sitten määräävät kaupunginhallitusryhmät, valtuustoryhmät, miten he katsovat käsittelyn saatavan hyvin päätettäväksi.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä katsaus kaupungin talouteen juuri tällä hetkellä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Rautava

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Iso laiva kääntyy hitaasti, tällainen vastaus tuli tuolta rahoituspuolelta, jos jotain dramaattista tapahtuu tuolla, sen jälkeen vähän yritetään sopeuttaa näitä toimia nykyisen talousarvion puitteissa mm. tänä vuonna, kun tästä asiasta keskusteltiin. Sen takia onkin tärkeää, että me nyt jo varhaisessa vaiheessa puutumme erilaisiin ongelmakohtiin ja haasteisiin, joita meillä on tiedossa, ja ennakoimme tätä tilannetta mahdollisimman hyvin, kun me teemme ensi vuoden talousarviota.

Nythän me muutimme valtuustossa kun hyväksyimme tämän vuoden talousarvion mm. näiden selvitysten aikatauluja ihan konkreettisesti niin, että monet olivat aikaisemmin vuoden loppuun mennessä tai vuoden aikana, niin nyt me yritämme saada näitä tällaisia selvityksiä, joista pitäisi olla myös apua ensi vuoden suunnitelmaa tehtäessä tämän budjettikellon mukaisesti niin, että ne olisivat käytössä meillä viimeistään syksyllä. Esimerkkinä otan täältä tämän "30.6.2012 mennessä selvite-

15.2.2012

tään sähköinen maksaminen ja palvelukorttirationointi palvelusetelin käytössä". Tämähän nyt osuu ennen kaikkea tuonne sosiaali- ja terveystoimen rooteliin.

Toinen tärkeä asia, joka on budjettikirjassa meillä esillä ja joka vaikuttaa väistämättä tietysti ja toivottavasti näkyy hyvin konkreettisesti, on tämä omien kustannusten tiedostaminen. Me puhumme varmaan tänään siitä enemmän tuolla aloitteittenkin kohdalla. On jopa kirjattu budjettikirjaan näin, että "edistetään palveluiden kustannusten ja laadun vertailua sekä läpinäkyvyyttä". Se ei ole tosiaankaan mennyt ihan sillä tavalla kuin me ehkä olemme ajatelleet ja on osoittautunut yllättävänkin vaikeaksi, mutta kyllä varmaan monet meistä tietävät, että myös julkisella sektorilla se on mahdollista tehdä, kunhan sitä halua vaan siihen löytyy.

Harvoin on tullut kiitoksia täällä sanottua, mutta nyt on pakko kyllä tähänkin sortua tässä. Eli tästä palvelualoitteesta minun täytyy antaa tunnustus talous- ja suunnittelukeskukselle siitä, että siellä on erittäin aktiivisesti tartuttu tähän hommaan ja se näyttää menevän eteenpäin. Helsinki on koko tässä maassa tällä hetkellä varmaan ihan kärjessä. On lupa odottaa hankintapuoletta juuri tästä palvelualoitteesta hyviäkin tuloksia, vaikka se on kirjattu sinne meidän kirjaamme aika löysästi niin, että "selvitetään ja mahdollisesti kokeillaan". Mutta tämä on mielenkiintoinen juttu, koska se myös ottaa meidän henkilöstömme ehkä uudella tavalla huomioon, että meidän henkilöstömme omat ajatukset saadaan mukaan tähän palvelualoitteeseen. Jos joku juttu voidaan tehdä paremmin, tehokkaammin, edullisemmin ja halvemmalla, niin se totta kai kannattaa käyttää tämäkin tietotaito hyväksi.

Sitten ihan viimeisenä asiana ottaisin esille, että me aika paljon puhumme palveluista mutta aika vähän elinkeinopolitiikasta ja niistä ratkaisuksista. Nyt meillä on myös sinne budjettikirjaan kirjattu näin, että osana elinkeinopolitiikkaa kaupunki ottaa aktiivisen roolin palvelun markkinoinnin kehittämisen ja toimivuuden tukemisessa. Täällä lukee vielä näin, että "vuoden 2012 aikana toteutetaan arvio niistä toimenpiteistä, joilla kaupunki voi elinkeinopolitiikan osalta myötävaikuttaa tähän". Tälläkin rintamalla on tehty sellaisia ihan konkreettisia tekoja aika paljon mm. tapahtumien järjestämisen osalta, se tiedetään, mutta tässä varmaan pitäisi vieläkin aktiivisempi rooli ottaa ja tässä tietysti katsoa myös näihin yrittäjäjärjestöihin, joita tällä alueella on, että heidät otetaan aktiivisina toimijoina mukaan tähän kehittämiseen. Silloin varmaan hyvä tulee.

15.2.2012

Valtuutettu Rauhamäki

Puheenjohtaja ,hyvät valtuustokollegat.

Näyttäisi, että menojen kasvua ja tuottavuuden parantamista on Helsingissä lopultakin saatu oikealle kehitysuralle, ei ehkä vielä riittävälle mutta kumminkin oikealle. Näin ei valitettavasti tämän valtuustokauden ihan ensimmäisinä vuosina eikä monena vuonna sitä aikaisemminkaan ollut. Helsingillä on tästä johtuen melkoinen kireminen, kun katsotaan muita kaupunkeja ja kuntia. Kokoomusryhmän mielestä kaupunkimme menokasvun on pysyttävä pienempänä kuin kuntakentän keskimääräisen menokasvun myös tulevina vuosina. Tämä ei onnistu muutoin kuin tuottavuuden jatkuvalla parantamisella. Kokoomuksen ryhmä on edelleen erittäin vahvasti sitoutunut viime vuonna aloitettuun tuottavuutta ja työhyvinvointia lisäävään ohjelmaan. Keinot vaihtelevat varmasti eri hallinnonaloilla, mutta tavoitteen tulee olla yhteinen eikä vapaamatkustajia voida sallia.

Tuottavuus syntyy oikeasta kohdentamisesta, innovaatioista, uudistuksista, tavasta tehdä tuttuja asioita uudella tavalla. Se vaatii valtavasti viitseliäisyyttä, vanhan kyseenalaistamista ja ennen kaikkea rohkeutta. Tätä kokoomuksen valtuustoryhmä odottaa jokaiselta kaupungin henkilöstöön kuulavalta mutta myös jokaiselta valtuutetulta sekä muilta kaupunkimme luottamushenkilöiltä. Pitää pystyä myös jostain luopumaan ja uskaltaa luopua, jos halutaan uudistua ja uudistaa.

Helsingin todelliset talouden haasteet ovat varmasti vasta edessä, yhtenä suurimpana niistä epäilemättä väestön vanheneminen. Olemme valmiit tarkastelemaan palvelujen tuotantotapoja, niiden hoitoketjuja sekä hallintorakenteita ennakkoluulottomasti. Tässä suhteessa odotamme hyvin paljon sosiaali- ja terveystoimen fuusiolta. Vastaavaa tilaisuutta tarkastella ja uudistaa palveluiden tuotantotapoja näin laajalti ei Helsingissä ole ollut aikoihin. Huonoimmillaan fuusio olisi vain kahden olemassa olevan viraston perusyhdistäminen pienine pakollisine hallintosäästöineen. Jos lopputulos olisi tämä, jota emme siis usko emmekä tule hyväksymään, olisi aivan sama jättää koko fuusio tekemättä. Vaikka aikataulu on tiukka, niin soster-uudistusta valmistelevien tulee mielestämme tavoitella ennemmin kuuta taivaalta, vähintään ja ainoastaan Suomen parasta sosiaali- ja terveysvirastoa niin palveluitaan kuin tehokkuudeltaan.

Yhtenä osa-alueena suurta ja mahtavaa soster-uudistusta kokoomuksen valtuustoryhmä haluaa nostaa esiin päivähoidon merkityksen kaupunkilaisten arjessa. Helsinki on lapsi- ja perheystävällinen kaupunki, sen pitää olla sitä myös jatkossa. Yksi aivan olennainen osa tätä on riit-

15.2.2012

tävä ja erilaisten päivähoidon palveluiden saatavuus. Uuden viraston myötä lähdemme siitä, että päivähoidon palvelut paranevat entisestään. Päiväkoteja on oltava siellä, missä lapsiakin on. Tässäkin saattaa tulla tilanteita myös, jolloin joudutaan myös joissain luopumaan päiväkodeista, jos syntyvyysennusteet sille antavat perusteita. Helsinkiläinen lapsiperhe ansaitsee kohtuullisella etäisyydellä olevan tai vähintään kohtuullisesti saavutettavissa olevan päivähoitopaikan.

Hyvät valtuutetut.

Pelkällä tuottavuuden parantamisella ja menokasvun hillitsemisellä ei saavuteta taloudenpidossa vielä riittävästi. Kaupungin on pyrittävä myös jaettavien tulojen kasvattamiseen eli verotulojen lisäämiseen kasvun kautta. Asuntopolitiikkaa ja kaupungin elinkeinopolitiikkaa on terävöitettävä ja Helsingistä tehtävä entistä houkuttelevampi sijaintipaikka työpaikkoja luovalle yritystoiminnalle ja yrittäjyydelle. Uskomme vakaasti, että tällä saralla Helsingillä on vielä kovinkin paljon parannettavaa.

Jos kansantaloutemme suhdannenäkymä ei olisi niin epävarma kuin se tällä hetkellä on ja esim. vaihtotaseen alijäämä kääntynyt viime vuonna negatiiviseksi ensimmäistä kertaa sitten 90-luvun alun laman, kokoomus olisi epäilemättä nostanut tässä keskustelussa esiin kunnallisveron alentamisen mahdollisuuden. Valtuustoryhmämme haluaa kuitenkin muistuttaa, kuten edellisenäkin vuonna, että emme ole edelleenkään hyväksyneet kaksi vuotta sitten tehtyä kuntaveron korotusta pysyväksi ratkaisuksi. Kunnallisveron taso vaikuttaa olennaisella tavalla ostovoimaan, ja sitä kautta se heijastuu esim. palvelujen kysyntätilanteeseen.

Ei saa vähätellä myöskään verotason vaikutusta työllistymisen kannattavuuteen. Veroja pitää voida tarkastella molempiin suuntiin. On hyvä muistaa, että esim. läntisessä naapurikaupungissamme kunnallisveroaste on meitä alempi. Tämä vaikuttaa esim. muuttohalukkuuteen Helsingistä Espooseen, vaikka sitä täällä valtuustosalissa valitettavasti ei aivan aina ole myönnetty.

Kun nyt päästiin Espooseen asti, haluamme ryhmänä käsitellä vielä lyhyesti hallituksen viime viikolla julkistamaa kuntarakennemuutostusta. Kokoomuksen valtuustoryhmä otti mielihyvin vastaan esitystä valmisteilleen työryhmän tuotoksen. Se on juuri niin rohkea ja ennakkoluuloton kuin tuollaisen esityksen tuleekin olla. Ilahtuneita olimme myös pääkaupunkiseutua koskeneesta osiosta. Pääkaupunkiseudun kuntien välinen epäterve kilpailu veronmaksajista, pääkonttoreiden sijaintipaikoista tai valtion niukoista infrarahoista on lopultakin vihelleltävä poikki. Nyt siihen on luonteva hetki. Samoin kuin haluamme eheyttää yhdys-

15.2.2012

kuntarakennetta ja oikeasti luoda kestäväää kaupunkirakennetta on kaupunkien välinen nokittelu saatava päättymään. Siltä varalta, että tulevissa puheenvuoroissa väitettäisiin, että tällä asialla ei ole talousarvion lähetekeskustelun kanssa mitään tekemistä, totean, että kyllä on ja mitä suuremmissa määrin. Tämän osoittivat jo mm. Helsinki-Vantaaselvitykset sekä viime vuonna julkaistu VATTin raportti metropolialueen hallintomalleista.

Valtiovarainministeriön kuntaosaston esitys on mielestämme siis hyvä, ellei jopa erinomainen, ja kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa kuntajakoselvityksen tekemistä pääkaupunkiseudulla ja Sipoossa siinä esitetyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Ylikahri

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden budjettia lähdetään valmistelemaan tutuissa tunnelmissa: Talouden näkymät ovat epävarmat ja kaupunki kasvaa, mikä asettaa paineita palvelujen järjestämiselle, asuntotuotannolle ja liikenteelle. Yleisen taloustilanteen takia kaupungin budjettia tulee laatia varovaisuutta noudattaen. Toisaalta talouden epävarmuuden ei pidä johtaa liialliseen synkistelyyn. Monena viime vuonna kaupungin talous on kuitenkin loppujen lopuksi ollut parempi kuin on ennustettu, kuten juuri äskenkin kuulin.

Kaupungin perustehtävä on tuottaa palveluja ja infrastruktuuria kaupungille. Näihin kuluu myös valtaosa kaupungin budjetista. Siksi niiden järjestäminen toimivasti ja järkevästi on keskeisin asia kaupungin talouden kannalta.

Palaan näihin teemoihin puheeni loppupuolella. Aluksi kuitenkin muutama sana elinkeinorakenteen muutoksesta ja kaupungin roolista siinä.

Olemme saaneet lukea huolestuttavia uutisia Suomen kauppataseen muuttumisesta negatiiviseksi ja pääkaupunkiseudun talouskasvun hidastumisesta muuta maata hitaammaksi. Yhä harvempi rahtilaiva lähtee täytenä Vuosaaren satamasta, ja yhä harvempi helsinkiläinen saa elantonsa vientiteollisuuden aloilta. Moni perinteinen teollisuudenala on vaikeuksissa.

Tässä tilanteessa oikea ratkaisu ei ole jäädä voivottelemaan heikkoa kehitystä vaan tukea niitä aloja, jotka voivat tuoda tänne työpaikkoja.

15.2.2012

Sellaisia ovat kulttuurialat, tapahtumat ja matkailu. Siksi olemme olleet erittäin tyytyväisiä siitä, että kaupungin johto on ollut aktiivinen tällä saralla. Suuret konferenssit, kulttuurimatkailijat ja yleisötapahtumat luovat suoraan työpaikkoja mutta vielä enemmän välillisesti lisätessään yleisesti taloudellista toimeliaisuutta ja nostamalla Helsingin profiilia kaupunkina, jossa on hauskaa asua ja vierailla.

Tapahtuma- ja kulttuurikaupunkina pysyminen vaatii myös investointeja. Meillä on tulossa päätettäväksi uuden taidemuseon rakentaminen, pääkirjaston rakentaminen sekä olympiastadionin kallis peruskorjaus. Näistä kaikista hankkeista on saatava yksityiskohtaiset suunnitelmat ja budjetit, jotta voimme päättää, mihin profiilinnostohankkeisiin meillä on varaa ja mihin ei.

Helsingin tulevaisuus ei kuitenkaan rakennu vain näyttävistä rakennuksista ja suur tapahtumista. Kaupungin tekevät eläväksi pienyrittäjät, erilaiset kulttuuritoimijat ja ihmisten paikallinen aktiivisuus. Viime vuosina on usein tuntunut, että kaupungin byrokratia ennemmin estää ruohonjuuritason aktiivisuutta kuin kannustaa siihen. Näistä ovat esimerkkejä nihkeys löytää kioskiyrittäjille paikkoja tai tapahtumajärjestäjien valitus mahdottomasta lupaviidakosta.

Kaupungin tuleekin tukea entistä johdonmukaisemmin erilaisia kaupunginosatapahtumia, tehdä lupien hakemisesta nykyistä helpompaa ja toimia paljon nykyistä joustavammin erilaisten pienyrittäjien suuntaan.

Sitten kaupungin palveluihin. Keskeisin asia vuonna 2013 tulee olemaan sosiaali- ja terveysvirastojen yhdistyminen. Fuusio tulee valmistella erittäin huolellisesti, jotta kaikki toimii hyvin uudistuksen astuessa voimaan. Uudistuksella ei haeta säästöjä, mutta jos uudistus lunastaa siihen kohdistetut odotukset vähentää hoitoketjujen katkeamisia erityisesti vanhustenhuollossa, ovat sen vaikutukset myös budjettiin merkittävät.

Uudistuksen yhteydessä on tärkeää käydä läpi myös palvelujen vaikuttavuutta. Helsingin tulee pystyä kohdistamaan resursseja kaikkein heikoimmassa asemassa oleville kaupunkilaisille nykyistä paremmin. Terveystietojen kasvu ja kaupunginosien eriarvoistuminen ovat merkkejä siitä, että tässä ei ole tähän mennessä kovin hyvin onnistuttu. Lisärahan antaminen heikoista oppimistuloksista kärsiville kouluille ei yksin riitä, vaan tulee löytää uusia malleja vähentää kaupunkilaisten eriarvoisuutta.

On tärkeää, että ennaltaehkäisyyn panostetaan sosiaali- ja terveysvirastojen yhdistymisessä. Päihdehuolto, mielenterveysongelmien hoito

15.2.2012

sekä lasten neuvolapalvelut tulee olla tiiviisti linkitettyinä lapsiperheiden palveluihin, jotta lasten ja nuorten huostaanottotarve voisi oikeasti vähentyä.

Opetustoimessa tulee erityistä huomiota kiinnittää ammatilliseen koulutukseen, jonka suosio on yhä kasvussa. Uusiin oppilaitoskiinteistöihin tulee investoida samalla kun vanhat tulee pitää kunnossa. Opintojen keskeyttäminen on erittäin suuri ongelma ammattioppilaitoksissa. Tämän vuoden budjettiin lisättiin määräraha ongelmaan puuttumiseen, jota on tarkoitus käyttää mm. oppilashuoltoa tehostamalla. Vihreän ryhmän mukaan ensi vuonna tätä panostusta on syytä jatkaa ja lisätä.

Keskeistä eriarvoisuuskehityksen pysäyttämiseksi on kaavoitus ja asuntopolitiikka. Toivottavasti kuntauudistus tuo pääkaupunkiseudulle yhteisen yleiskaavan ja asuntopolitiikan, koska ilman kuntien välisen kilpailun poistamista ei kehitystä saada päättymään. Meikin olemme tyytyväisyydellä seuranneet hallituksen kuntauudistusta mutta emme niin varauksetonta tukea anna sille kuin tuolta oikealta, vaan meidän mielestämme tähän tarvitaan selkeästi kaksi tasoa. Tehdään paikalliset päätökset lähellä ja yhteiset päätökset yhdessä, mutta tähän palataan vielä myöhemmin.

Asunto- ja kaavoituspolitiikasta. Siinä kaikkia ongelmia ei voida laittaa kuntarajojen syyksi, vaan me voimme täällä Helsingin sisälläkin tehdä yhtä sun toista. Helsinkiin on rakennettu viime vuosina aivan liian vähän kaikenlaisia asuntoja ja erityisesti tavallisia kaupungin vuokra-asuntoja. Syitä hitaalle asuntotuotannolle on etsitty niin kaupungista kuin rakentajista. Vikaa on varmasti molemmissa. Kaupungin tulee pystyä kaavoittamaan nopeammin ja tekemään kaavoista taloudellisesti järkeviä ja toteuttamiskelpoisia.

Kaupungin tulee myös etsiä aktiivisesti keinoja lisätä kilpailua asuntojen rakentamisessa. Yksi keino on tuoda uusia pelaajia markkinoille ja antaa tontteja erilaisille ryhmärakentajille. Yksi tapa auttaa ryhmärakentamista olisi mahdollistaa ryhmärakentamiskohteiden rakennusaikainen lainoitus kaupungin asuntotuotantorahastosta.

Vihreät kannattavat myös rakentamattomien tonttien kiinteistöveron nostamista yhtenä keinona kannustaa asuntotuotantoon. Kaiken kaikkiaan asunto-ongelmiin on puututtava keväällä MA-ohjelman päivittämisen yhteydessä toden teolla.

Uusien asuntojen rakentamiseen liittyy palvelujen rakentaminen samaan aikaan asuntojen kanssa. Tämä on ikuisuusaihe mutta joka vuosi yhtä tärkeä, ja siksi toistan sen myös tässä. Uusille asuinalueille pitää

15.2.2012

saada palvelut toimimaan heti, kun sinne muutetaan. Jätkäsaari ei toimi ilman kouluja eikä Kruunuvuorenranta ilman joukkoliikennesiltaa. Suurin ongelma on päiväkotipaikkojen puute, joita tulee saada lisää.

Lopuksi palaan vielä yleiseen taloudelliseen tilanteeseen. Valtion velkaantuminen on haaste Helsingille. Valtio joutunee lähivuosina oman budjettinsa tasapainottamiseksi asettamaan kunnille tiukkenevia taloustavoitteita ja leikkaamaan valtionosuuksia. Tänä vuonna valtion toimet ovat olleet Helsingille noin +/- 0, mutta jatkossa meidän tulee pystyä hoitamaan peruspalvelut ja tekemään tarvittavat investoinnit myös siinä tilanteessa, että valtion leikkaukset vähentävät tulojamme.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreä ryhmä lähtee suunnittelemaan vuoden 2013 budjettia varovaisin mutta tulevaisuuteen uskovin mielin.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

Todellakin loppu oli hieno edellisessä puheenvuorossa.

Eilinen Helsingin Energian johtokunnan kokous loi pieniä ensiaskeleita siihen, mihin ollaan menossa. Siellähän tapahtui niin, että esittelijän 200 milj. euron tuloutus, niin kuin täällä kaupunginjohtaja kertoi, kaadettiin ja enemmistön, eli kokoomuksen, vihreiden ja RKP:n, esitys 50 miljoonaa kaupungille voitti esityksessä. Siis 150 miljoonan leikkaus, reilun veroäyrin leikkaus, jos se toteutuisi, olisi erittäin merkittävä, nopea leikkausesitys. Tiedän, että varmaan ajatuksissa oli monta syytä, tulevat investoinnit, mutta kyllä myös toiminta herätti ajatuksia siitä, että elääkö tuolla oikealla laidalla todellakin sellainen ajatus, että tässä raapaistaan kunnolla ja kerralla jo raamikeskustelun tässä vaiheessa. 150 miljoonaa tästä raamista on nopeasti vedettynä kova summa.

Arvoisat valtuutetut.

Tuleva Suomen tasavallan presidentti kantoi vaalivoittohaastattelussaan suurta huolta nuorten syrjäytymiskehityksestä. Demarit ovat läpi tämän ja aikaisempien valtuustokausien pitäneet asiaa budjettineuvottelujen yhtenä pääteemanaan. Emme ole saaneet valtuustossamme oikealta siiveltä presidentin kaltaista tukea, toivottavasti nyt tuuli kääntyy. Helsingissä elää tuhansia nuoria kaiken yhteiskunnallisen koulutuksen ja tukiverkon ulkopuolella. Suomella ei ole tällaiseen varaa. Hel-

15.2.2012

sinki on maamme hallituksen kanssa yhteistyössä ajamassa yhteiskuntatakuuta eteenpäin, ja kuten vihreiden Kahri kertoi, kuluvan vuoden budjetissa lisäsimme demareiden aloitteesta miljoona euroa tuohon kokeiluun. Tuo linja todellakin on oikea ja sitä pitää jatkaa. Koulutustarjontaa on muovattava paremmin koulutuksen ulkopuolella sopiville henkilöille. Työ, koulutus ja harrasteet, siinä aika lailla hyviä avaimia nuorille.

Sosdem-ryhmä on läpi tämän valtuustokauden myös tuonut terveyserojen kasvun problematiikkaa esiin jokaisessa budjettikierroksessa. Käytäjälleen maksuton terveyspalvelu ei voi olla nyky-Suomessa vain unelma. Terveystenhuollon hallinnollisen uudistumisen yhteydessä tämä valtuusto voi ilman merkittäviä lisäkustannuksia varmistaa terveydenhoidon paremman laadun ja saatavuuden vauvasta vaariin omilla päätöksillään. Tässä olen iloinen, sekä kokoomuksen että vihreiden ryhmä korosti samaa asiaa, ja nyt on todellakin meidän yhteisestä halustamme kiinni, että teemme organisaatiouudistuksen, joka toimii. Terveystenhoitoon oleellisena osana kuuluu ennalta ehkäisevä työ, ja se on hallintorajat ylittävää toimintaa, johon pitää löytyä parempaa resurssointia ja yhteistyötä. Seniorikortti liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin niin, ettei julkisten liikennevälineiden käyttö päiväsaikaan muodostu menemisen esteeksi on oiva esimerkki tästä. Nyt on vaan käärittävä hihat ja toimittava.

Helsingin seudun kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden yksi parhaimmista tekijöistä on ollut turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö. Meille ei ole muodostunut slummeja, ei liioin aidattuja ökyalueita, mutta alueiden kiihtyvä eriytymiskehitys on pikkuhiljaa nakertamassa yhtä valttiamme kansainvälisessä hyvinvointivertailussa. Ja kuten niin moni tutkija on sanonut, asuntopolitiikka on avain moneen ongelmaan. Helsinkiin on rakennettu asuntoja kiihtyvällä tahdilla, mutta silti jäämme jälleen tavoitteestamme.

Me sosialidemokraatit pidämme korkeita asuntotuotantotavoitteita järkevinä ja niiden toteuttamista tärkeänä. Investointimme kärki on edelleen suunnattava asuntotuotantoon, ja on sietämätöntä, jos nuori perhe ei näe mahdolliseksi asua Helsingissä korkeiden asumiskustannusten takia. Siksi, hyvät kokoomuslaiset, ajatus hitas-järjestelmän purkamisesta on lähinnä edesvastuuton. Markkinavoimien asuntopolitiikasta maailmasta löytyy esimerkkejä, yksikään niistä ei houkuttele. Samalla kuulutamme Helsingin seudulle selkeitä, yhteisiä ja erityisesti sitovia asuntopoliittisia pelisääntöjä. Kuntafuusiolta emme tule välttymään, ja tällä hetkellä Helsingin seutu on kuin pienoinen taistelutanner asuntopolitiikan suhteen. Lopputulos ilman selkeitä kovia otteita on tuhoisa Suomelle ja Helsingille.

15.2.2012

Hyvät valtuutetut.

Julkisten investointien panos-tuotos-analyysit ovat haastavia. Kuinka monta vuotta kestää, että päiväkotiiin tai kouluun investoidut eurot tulevat yhteiskunnalle hyötyinä takaisin? On ilmeistä, että koulutusinvestoinnit ovat hyödyllisiä, Suomi on tästä hyvä esimerkki kansainvälisesti. Mutta on muutakin rakentamista. Tietokeskuksemme voisi tuottaa meille tietoa yhteiskunnallisista ja taloudellisista hyödyistä julkisia investointeja pohdittaessa. Erityisen tärkeää se olisi nyt, kun pohdimme merkittävää julkisuutta saanutta Guggenheim-hanketta. Nyt päätöksentekijät ovat aika lailla näppi- tai hihatuntumalla informoituja. Ryhmämme on pyrkinyt ja pyrkii löytämään tarkempia laskelmia tälle taidemuseoinvestoinnille. Tähän mennessä saadut laskelmat eivät ole vielä meitä vakuuttaneet.

Samaan hengenvetoon totean, että kansallisen monumenttimme, Helsingin profiiliin ykköskohde olympiastadion on korjauksen tarpeessa. Hintalappu lienee Helsingille hitusen Guggenheimia pienempi, mutta tuohon projektiin sentään valtio veikkausvoittovaroineen on lähdössä mukaan. Rakentamisen matalasuhdanne aikaan, joka tällä hetkellä ei ole mutta voi olla, että se iskee kohta, joudumme tekemään myös valintoja, esimerkkeinä vaikka Guggenheim ja olympiastadion. Monet täälläkin varmaan sanovat, että toinen ei sulje toisiaan pois, mutta kun katsoimme noita investointilukuja, joita kaupunginjohtaja tuolla esitti meille, olemme tilanteessa, jossa merkittäviä rakentamisinvestointeja ei voida esittää. Tuollainen 300 miljoonan investointi seuraavalle 10 vuodelle on merkittävä haaste myös menokehykseen, ja en ole ihan varma, että Helsinki pystyy sen kantamaan.

Demarit, niin kuin sanoin, eivät ole kantaa ottaneet vielä stadionin peruskorjaukseen. Itse pidän asiaa tärkeänä ja tällä hetkellä voimakkaasti kannatan sitä. Guggenheimin aika taitaa tulla joskus myöhemmin.

Kiitos.

Valtuutettu Vikstedt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä toteaa, että Helsingin kaupungin talous on kohtalaisessa tasapainossa eikä se ole akuutisti huononemassa, vaikka epävarmuus jatkuukin. Verotuloja kertyi ainakin viime vuonna enemmän kuin talousarviossa ennakoitiin. Ykkösasiamme on segregaaation pysäyttäminen, oli taloustilanne mikä hyvänsä. Myös tulevan ja

15.2.2012

tarpeellisen kuntauudistuksen on tähdättävä sosiaalisen eriytymisen pysäyttämiseen tällä seudulla.

Investointien tahtia hidastettiin tämän vuoden budjetissa. Me emme halua vaarantaa uusien alueiden rakentamista jarruttamalla edelleen investointeja tulevana vuosina, mutta jos tulee pakko, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän tärkeysjärjestys investoinneissa on tällainen: Palvelutilojen korjausrakentamista on jatkettava. Uusien alueiden esirakentamista on jatkettava, ja julkisen liikenteen on oltava palveluvalmiudessa, kun alueet otetaan kaupunkilaisten käyttöön. Autoliikenteen investointeja voidaan hidastaa ja pienentää. Pakkotilanteessa uudisrakentamista on jarrutettava. Kaupungin johto ei saa valmistella tuulen tuomia investointeja ja bisnesideoita valtuuston selän takana ilman seuraamuksia, ei hyvinä eikä huonoina aikoina.

Jotta vuokra-asuntotuotannon tavoite saavutettaisiin, olisi otettava käyttöön uusia keinoja. Eilen maan hallitus julkaisi asuntopoliittisen toimenpideohjelmansa, ja siinä se kehottaa lunastusmenettelyn käyttöön ottamiseen. Tätä Helsingin kaupungin on vakavasti harkittava. Myös tontinluovutuksen ehtoja pitäisi muuttaa, ottaa esim. sellainen ehto, että kovan rahan tontin saa rakennettavakseen vain, jos rakentaa alueelle myös vuokra-asuntoja. Ponnistelut asunnottomuuden poistamiseksi valuvat hukkaan, jos asuntopula synnyttää yhä uusia asunnottomia.

Lakisääteisistä palveluista Helsingissä on onnistuttu parhaiten opetuksessa. Sen sijaan sosiaali- ja terveystalouden verkko ei takaa jokaiselle oikeutta tarpeen mukaiseen asumismuotoon ja terveydenhoitoon. Kun palvelustrategian luominen on kesken ja sote-uudistus vasta aluillaan, ei ole viisasta tehdä kaupunkilaisten arkea sekoittavia muutoksia näiden alojen palveluissa. Valtuuston tahto on, että lasten päivähoidon ryhmiä pienennetään, mutta nyt ne oikeasti suurenevat ja päivähoidon tilanne uhkaa huonontua myös monien ostopalvelupäiväkotien sopimusten lakkauttamisen takia. Ostopalvelupäiväkotien sopimuksia olisi pitänyt jatkaa, vaikka tällainen lausuma tämän vuoden budjettikirjassa on, että ostopalveluja vaadittiin vähennettäväksi. Mutta budjettikirjasta löytyy monta muutakin lausetta, joita ei ihan metrilleen toteuteta, kuten nyt esim. vuokra-asuntotuotannon lisääminen.

Kannatamme sitä, että kehitetään selvärajaisia kumppanuuksia yksityisen ja kolmannen sektorin palvelutuottajien kanssa. Ostopalvelusopimukset ovat tällaisia, ja ne toimivat tietyissä palveluissa, mutta silloin kun palvelujen järjestämisestä seuraa sekava ja vaikeasti ymmärrettävä kokonaisuus muutenkin voimavarojensa äärirajoilla toimivalle palvelun tarvitsijalle, silloin ollaan liian pitkällä. Ennen kaikkea palveluseteli-järjestelmä edistää ihmisten jakamista hyvä- ja huono-osaisiin ja palve-

15.2.2012

lujen jakamista hyvä- ja huono-osaisten palveluihin. Inhimillisen kärsimyksen lisäksi aiheutuu lisäkustannuksia, kun hoivaa tarvitsevat joutuvat erikoissairaanhoidon.

Päihdehuollossa mennään nyt vähän väärään suuntaan, kun on olemassa vain korvaushoitoja mutta kuntoutusta ei ole saatavilla riittävästi. Samoin mielenterveyskuntoutajat ovat pelkän lääkehoidon varassa.

Lastensuojelussa lisätään nyt perhesijoituksia, mutta miten on sijoitusperheiden tuen ja valvonnan laita? Omien lastensuojelupaikkojen lisäämisestä puhuttiin useita vuosia jo, mutta onko niitä saatu lisää? Nuorisoasiainkeskuksen toiminnan keskittäminen yhteen paikkaan, Suvilahteen, ei ole tarkoituksenmukaista, koska ohjausta tarvitsevat ovat noin 12–13-vuotiaita, ja he mieluummin pysyttelevät oman kotinsa lähellä. Henkilökunnan ja tilojen puute näkyy ainakin Jakomäestä ja Viikistä saatavassa palautteessa.

Jos sote-uudistuksella vakavasti halutaan kaventaa terveyseroja sosiaaliryhmien kesken, palvelut on pidettävä lähellä asukkaita, erityisesti alueille, joilla niiden tarve on laaja. Sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen on käytettävä hyväksi kansalaisraatien paikallistietoa tai jotakin muuta paikallisdemokratiaa toteuttavaa menetelmää. Koskelassa, Mellunmäessä ja varmaan muuallakin on jo olemassa tällaista aktiivisuutta.

Kiitos.

Ledamoten Torvalds

Ordförande, bästa fullmäktige.

Det är igen dags att plocka fram kristallkulan och försöka ana sig till hur framtiden ser ut, och under de föregående åren har jag varit pessimisten.

Ja joudun tänään jatkamaan samalla saralla. Ehkä hätkähdyttävin kielteinen muutos on nopeasti muuttunut kauppatase. Samoja ongelmia näemme myös Vuosaaren satamassa ja sen luultua pienemmässä liikenteessä. Olemme 1990-luvun puolenvälin laman jälkeen eläneet Nokia-huomassa. Tämä illuusio sortui lopullisesti tasan viikko sitten Nokian ilmoitettua, että puhelinten tuotanto Salossa loppuu.

Hyvän koulutusjärjestelmämme ja Nokian nousukauden jäljiltä on syntynyt paljon mielenkiintoisia yrityksiä, joista tässä yhteydessä mainitsen vain Futuricen. Suomen paras työpaikka 2012. Futuricella on 150 työn-

15.2.2012

tekijää. Jokaisen tulisi siis ymmärtää, että tuhannen Nokia-työpaikan korvaaminen Futurice-työpaikoilla on valtava haaste, joka ei onnistu Helinä-keijun unelmajauheilla.

Av den här orsaken och på grund av många andra kommer den sociala segregationen i staden att fortsätta.

Sosiaaliset ongelmat kärjistyvät, eikä meidän työkalupakissamme näytä aina olevan toimivia työkaluja. Jollain tavalla tuntuu, että todellisuustajunnassamme on välillä jotain vialla. Yritämme vimmatusti luoda Richard ? mukaista luovuuskaupunkia mutta helposti ja kalliisti epäonnistumalla. Esimerkkinä kelpaa viereinen kortteli ja Kiseleffin talo. Samaan aikaan kun uudistamme muutamia vanhan keskustan kortteleita, sosiaalinen eriytyminen ja segregatio etenevät esikaupunkialueella. MA-ohjelma ei toimi, ja KSV:n yritykset uudistaa vanhoja rakenteita eivät näytä tuottavan 50-, 60- ja 70-lukujen kaupunginosissa sosiaalisen tasapainon muutoksia.

Jag misstänker alltså att samma problem som nu skakar Nokia också skakar oss och jag tror inte att Helsingfors ensamt förmår återförpassa Finland till den sociala marknadsekonomins utvecklingsstig.

Siksi olemme huolestuneena tietoisia siitä, että lähivuosina yhteiskuntamme ongelmat kärjistyvät. Erityisen hankalassa asemassa ja syrjäytymisvaarassa ovat lapsiperheet. 20 vuotta sitten 50 000 perhettä sai kodinhoitoapua, tänään vain murto-osa on tämäntapaisen avun piirissä, samaan aikaan perheen ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on kaksinkertaistunut. Jo aikaisemmin olemme olleet huolestuneita lasten syrjäytymisestä. Varhaisen puuttumisen kannalta koulun toiminta on tärkeää, mutta tarvitaan myös muuta, kuten etsivää nuorisotyötä ja esim. juuri perheiden kotipalveluja.

Horisontissa on kuitenkin myös valopilkkuja. Olemme edellisen vuoden aikana ottaneet pieniä askeleita kohti avoimempaa ja demokraattisempaa Helsinkiä. Tässä kaikki valtuustoryhmät olivat innokkaasti mukana, ja olemme siitä iloisia. Erityisen kiitoksen haluan tässä yhteydessä esittää Jussi Pajuselle. Olemme joskus eri mieltä asioista mutta olemme samalla kokeneet, että ylipormestari on erittäin vilpittömästi viemässä tätä asiaa eteenpäin.

I budgetramarna bör vi beakta och vara beredda att förverkliga demokratiarbetsgruppens rekommendationer. Det är nödvändigt eftersom det är mycket lättare att stå ut med motgångar om man själv effektivt får medverka och välja tillvägagångssättet.

15.2.2012

Vastoinikäymisiä on paljon helpompaa kestää, kun itse saa olla todella ja tehokkaasti osallisena menetelmien valinnassa. Laajentuva demokratia on keino selviytyä haasteista.

Samalla pitää ymmärtää, että demokraattisen ja avoimen kaupungin hallitseminen on sekä valtuustolle, kaupunginhallitukselle että kaupungin hallinnolle vaikeampi ja joskus oudompi tehtävä kuin vanha, itsetyytyväinen ja ylhäältä komenteleva ja juonitteleva tapa.

SFP:s fullmäktigegrupp förstår mer än väl att vi inte kommer att kunna förverkliga alla önskemål som ställs för budgeten för år 2013. Psykologiskt försvåras det ytterligare av att vi har ett kommunalval framför oss, och att det därmed kommer att finnas lockelse att lova brett och hålla tunt.

Meidän lautakuntien ja hallintokuntien tulisi tässä muistaa, että sosiaalinen tasapaino, avoimuus ja kehittyvä kaupunkidemokratia ovat ne keskeisemmät arvot, joita kunnioittamalla me saatamme pärjätä muita kuntia paremmin.

Lopuksi asia, joka ei liity suoranaisesti budjettiraameihin vaan valtuutettujen mahdollisuuksiin perehtyä esillä oleviin asioihin. Käytämme Ahjojärjestelmää, ja siihen liittyy ongelmia. Ohjelman tarkoitus, näin sanottiin, oli luoda sujuva ja taloudellinen kosketuspinta valtuuston ja lautakuntien päätöksenteolle. Meille tuli kuitenkin pöytäkirjojen automatisointisovellus, joka ei ihan helpolla taivu päätöksenteon sujuvaksi apuvälineeksi. Jotta minulla olisi kotona riittävässä määrin havainnollisessa muodossa budjettiraamiin liittyvää taustamateriaalia, joudun käyttämään Ahjoon kytkettyä tietokonetta, sormitietokonetta lukulaitteena sekä toista tietokonetta tulostaakseni keskeisimmät asiakirjat julkisen esityslistan kautta. Tämä johtuu siitä, että minulla on langaton verkko. Jotta minä saisin kytkettyä Ahjo-päätteen minun langattomaan verkkooni, minun pitäisi kantaa tämä langaton verkko tänne. Kiitos paljon.

Jos siis joku johtava virkamies pitää tätä hyvänä ja toimivana järjestelmänä, kehotan ottamaan yhteyttä ei tietojenhallintaan vaan terveystieteiden keskukseseen.

Kiitos.

Valtuutettu Valpas

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

15.2.2012

Perussuomalaisten valtuustoryhmä haluaa tässä puheessa nostaa esille joukon keskeisiä asiakokonaisuuksia, joita toivomme huomioitavan vuoden 2013 budjettia laadittaessa. Helsingin seudun yleinen talouskehitys on jo pitkään ollut, kuten kaikki tiedämme, hyvin epävarmalla pohjalla. Helsinki on kansainvälisenä merikaupunkina pitkälti riippuvainen vientiteollisuutemme ja palveluidemme kysynnästä. Eurovaluutan jo pari vuotta jatkuneet ongelmat eivät ole mikään uusi juttu, kuten ei myöskään Nokian ja muiden entisten suuryhtiöiden työntekijöihin kohdistuvat työvoiman leikkaukset ja siirrot halvempien tuotantovälineiden maihin. Työnsä menettäneiden joukossa on myös melkoinen joukko helsinkiläisiä.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä suhtautuukin lähtökohtaisesti myönteisesti sellaisiin toimenpiteisiin, jotka auttavat helsinkiläisiä yrityksiä kansainvälistymään ja kasvamaan. Kansainvälinen talouselämä ja sen muutokset ovat osa arkielämäämme, siksipä meidän ei pienenä kansakuntana ja pienenä kaupunkina kannata jäädä paikoillemme seisomaan, tai laiva menee ohi.

Mutta on myös asioita, joita emme suvaitse. Yksi niistä on harmaa talous, tuo yhteiskuntamme syöpä. Se ulottaa lonkeronsa kaikille elämän aloille, valitettavasti myös kunnalliseen talouteen. Rakennustoiminta on koko maanlaajuinen valitettava esimerkki siitä, miten käy, kun ei panosteta riittävästi harmaan talouden torjuntaan. On kysyttävä, onko Helsingin kaupunki panostanut omilla toimillaan riittävästi harmaan talouden torjuntaan. Mielestämme ei ole. Edellytämme, että kaupunki ryhtyy vielä nykyistäkin tarmokkaammin toimiin tämän rikollisuuden torjumiseksi. Harmaan talouden toimijat vievät yhteisiä eurojamme omiin taskuihinsa, eikä tällaista toimintaa tule missään olosuhteissa hyväksyä.

Valtion taholla vuosittaiset harmaan talouden tuomat menetykset yhteiskunnallemme arvioidaan 3 - 4 mrd. euroksi. Jos Helsingin ajattelee vastaavan noin 10 %:sta maamme rahavarallisuudesta, tarkoittaa se useiden satojen miljoonien eurojen tulonmenetyksiä. Onko meillä varaa tähän? Ei todellakaan ole.

Hyvät valtuutetut ja kaupunkilaiset.

Ryhmämme asettaa pitkän tähtäimen taloussuunnitelmissaan etusijalle Helsingin peruspalvelut. Peruspalveluilla me emme tarkoita pelkästään sosiaali- tai terveystoimen palveluita lapsesta ikäihmiseen vaan myös toimivaa ja turvallista asuinympäristöä, mahdollisimman vähäistä työttömyyttä ja esim. koulupudokkuudelle nollatoleranssia. Koulupudokkuus onkin yksi kaupunkimme vakavimmista tulevaisuuden ongelmista,

15.2.2012

jos siihen ei lähivuosina puututa tiukasti ja tehokkaasti. Ryhmämme toivookin mahdollisimman monen valtuustoryhmän ja kansalaisen jakavan kanssamme tämän huolen ja ryhtyvän tarmokkaisiin toimenpiteisiin, jotta kukaan peruskoulunsa tai lukionsa päättävä ei jäisi ilman jatkokoulutuspaikkaa. Meillä on vastuu nuortemme tulevaisuudesta.

Koulutuksen lisäksi ihminen tarvitsee elämäänsä muutakin turvallisuutta, kuten palo- ja pelastustoimen tuomaa. Ihmisiä ei kiinnosta niinkään se, mikä taustaorganisaatio esim. ambulansseja liikuttaa vaan se, että hän voi olla varma avun saapumisesta. Siksi katsomme, että kaupungin on kaikissa olosuhteissa turvattava riittävät kalusto- ja henkilöstöresurssit tällä saralla.

Ryhmämme on huolissaan kaupunkimme väestöpohjan viimeaikaisesta kehityksestä. Ei ole kovinkaan pitkä aika siitä, kun saimme jälleen mediastakin lukea, kuinka Helsingin voimakkaan muuttoliikkeen tuloksena helsinkiläisten keskimääräinen tulotaso on laskusuunnassa. Käytännössä tämä johtaa pitkään jatkuessaan tilanteeseen, jossa Helsingin väkiluku kyllä kasvaa mutta vuosittaiset verotulot junnaavat paikoillaan, tai mikä pahinta, lähtevät laskuun. Jokaisen helsinkiläisen olisi syytä olla huolissaan tästä kehityksestä, erityisesti valtuutettujen, sillä tämän kehityssuunnan pitkään jatkuessa on kaupungin vaikeaa tai jopa mahdotonta turvata niitä palveluita, joita helsinkiläiset ovat tottuneet saamaan.

On selvää, että velaksi emme voi elää. Yhtä selvää on ryhmämme mielestä myös se, että kaiken maailman Guggenheimit ja vautsivau-palatsit joutavat mappi ö:hön, kunnes talous on saatu tasapainoon. Senkin jälkeen on tarkkaan mietittävä, mihin euromme käytetään.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on jotenkin parempi tämä äänentoisto. Nykyään kuulee jopa itse oman äänensä, se on hauskaa.

Helsinki on sillä tavalla kiinnostava kaupunki, että kuten oheisesta aika massiivisestakin kokousaineistosta saatoimme lukea, meiltä löytyy erinomaisia mittareita sekä nykyisen tilanteen arvioimiseen että tulevaisuuden pohtimiseen. Juuri tämä Helsingin vahva liiketoimintaosaaminen, satama, energia ja niistä saatavat luvut ovat voi sanoa melkein

15.2.2012

valtion omaan selontekoon verrattuna melkein pä parempia indikaattoreita siinä, miten talous kehittyi sekä meillä että koko maassa. Tärkeää on myös puhua toki väestönkasvusta. Edellinen puhuja viittasi siihen. Tiedämme, että väkeä tulee Helsinkiin vuosittain 5 000 - 7 000 henkeä / vuosi, muuttoliike ja luonnollinen väestönkasvu tuovat meille nuoria, lapsia, opiskelijoita. Tämä on erittäin vahva helsinkiläinen leima ja vahvuus, joka voisi säteillä enemmänkin elinkeinopolitiikkaan. Pалаan siihen hetken kuluttua.

Massiivisesta aineistosta voimme lukea selkeän viestin: julkisen talouden alijäämä syvenee edelleenkin. Bruttokansantuotteen kasvuksi ennustetaan tälle vuodelle 2,6 %, ja tulevaisuuttakin ajatellen ennuste on sitäkin huonompi. Ensi vuonna kasvu siis hidastuu, se pitää sisällään ehkä tällaisena jatkuvana nykyaikaan kuuluvana elementtinä taantuvan mahdollisuuden. Elämme eräällä tavalla veitsen kärjellä.

Tiedämme, että kansainvälisen ja kotimaisen tilanteen heikkeneminen vähentää investointitarvetta, ja sen lasku on meillä jatkuva uhka. Työllisyysaste ei heikkene, joskin kotitalouksien kokeman epävarmuuden odotetaan heijastavan myös kulutuksen rakenteeseen, näin nähtiin joulunkin kohdalla.

Eurooppa on se kenttä, johon Helsinki aina vertautuu. Epävarmuus tuo oman ulottuvuutensa talouden suunnitteluun. Sopii siis kysyä, miten suomalaisen kunnan poliittinen, taloudellinen ja konkreettinen vastuu muodostuu tilanteessa, jossa nykyisen kaltainen hyvinvointiyhteiskunta on mahdollisesti tullut tiensä päähän.

Samalla siis tiedämme, että metropolialue on vahvistunut myös sivuvaikutuksineen. Täällä on viitattu tuloerojen kasvuun, ikäpyramidin epätasapainoon ja epävarmuuden yleiseen lisääntymiseen. Tilanne tuo suuria haasteita Helsingin työmarkkinoille. On paineita siihen, että palkkaus ja työehdot, niiltä edellytetään enemmän joustavuutta. Meidän ryhmämme mukaan etusijalla tulisi olla edelleenkin nuorison työllistäminen esim. oppisopimuskoulutusjärjestelmää kehittämällä.

Heikot suhdanneodotukset tuntuvat rakentamisessa, mutta näkymät ovat heikentyneet myös teollisuudessa ja palvelualoilla. Tänä vuonna kuntien verotulot ja valtionosuudet kasvavat selvästi kuluvaan vuoteen hiitaammin, vaikka kunnat nostavatkin keskimääräistä kunnallisveroprosenttiaan. Myös kuntien lainakanta ja sen kasvu uhkaa jatkua, kuten kaupunginjohtajan kuvista näimme. Kuntatalouden alijäämäisyys on sekin aikamme tosiasia.

15.2.2012

Kuten nyt käydystäkin keskustelusta ilmenee, sosiaalitoimi ja terveydenhuollon tuottavuus on kaupunkimme kohtalon kysymys. Siksi viraston uudet näkymät ovat ryhmämme erityisen kiinnostuksen kohteena. Kannamme huolta siitä, että alimman tuloryhmän perheet ovat edelleen varsin ahtaalla yhdessä työttömien, yksinhuoltajien, eläkeläisten ja myös lukuisten opiskelijoiden kanssa. Silti eurooppalaisessa vertailussa Helsinki on pärjännyt hyvin, sen saatoimme lukea aineistosta, joskin kaupungin kiinnostavuus kansainvälisen kiinteistösijoittajien keskuudessa on laskenut, se oli tänäänkin päivän uutinen. Tähän laskuun, Helsinki on pudonnut muutaman pykälän, vaikuttaa epävakaa taloudellinen tilanne. Helsingin kiinnostavimpina kiinteistöinä asiantuntijat pitävät toimistokiinteistöjä ja vähittäiskaupan kiinteistöjä, joiden kautta pääsemmekin aika hyvin liukumaan elinkeinopolitiikan ulottuvuuksiin, joihin monet puhujat täällä ovat jo viitanneet.

Ennen kaikkea savupiipputeollisuuden alasajo, josta viimekin vuosina on rajuja esimerkkejä Helsingissä, vapaa, uudenlainen työelämä, perinteistä poikkeava työpaikkaliikkuvuus asettavat vakavia haasteita sekä kaupunkisuunnittelulle että elinkeinopolitiikalle. Tarvitaan ryhmämme mukaan nimenomaan toivon elementtiä eli vahvaa näkökulmaa elinkeinopolitiikan kehittämiseen. Nostan esiin, nyt kun ollaan Design-vuoden ja Helsinki 200 -vuoden kynnyksellä, esim. matkailuala on sellainen, jossa tarvittaisiin aivan uudentyyppistä aktiivisuutta. Esim. matkailualan hautomotoiminta puuttuu meiltä täysin. Samoin design-muoti-fashion-elämäntapa edustaa uutta teollista ja innovatiivista osaamista, joka tulisi näkyä Helsingin elinkeinopainotuksessa.

Ryhmällemme asuminen on edelleen se huolenaihe, joka eniten aiheuttaa tulevaisuuteen paineistuksia. Ensimmäinen huolenaihe liittyy tarjolla olevaan asumisen laatuun, toinen tietenkin ikuisuuskysymykseen eli hintatasoon. Sosiaalinen oikeudenmukaisuus on tulevina vuosina suurten haasteiden edessä, uutta jaettavaa ei ole. Meille terveyserojen kaventaminen on edelleen tavattoman keskeistä, ja päihdepolitiikan vahvistamistakin tarvitaan. Ryhmämme on jo aikaisemmin korostanut sitä, että yhteistyötä kansalaistoimijoiden kanssa pitää vahvistaa ja kehittää yhteiset pelisäännöt koko Helsinkiin.

Valtuustoryhmämme korostaa, että talouden epävakaisuus ei saa häiritä työtä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyväksi. Nuorisotyöttömyys on valtava ongelma kaikkialla Euroopassa, myös meillä Helsingissä on suhtauduttava tähän asiaan tarpeellisella vakavuudella. Meillä luotetaan yhä koulutuksen voimaan, ja siksi koulutusjärjestelmäämme pitää jatkuvasti tarkistaa ja uudistaa. Viime laman seurauksista, tai viime lamojen, monikossa, seurauksista dramaattisin koskee työttömäksi koulutetun nuoren ikäluokan heitteillejättöä.

15.2.2012

Nyt on jo olemassa erilaisia malleja pitkäaikaistyöttömien yksilöllisen työnhaun tukemiseen, mutta niiden vaikuttavuudessa on kovin paljon toivomisen varaa. Jokaiselle peruskoulun päättävälle tulisi löytää työ ja mielekäs toimeentulo. Painopistettä – olemme aikaisemminkin tätä korostaneet – on saatava opintojen keskeytyksen ehkäisyyn. Erityisesti on painettava alas ammatillisessa koulutuksessa keskeytysten määrää.

Me toivomme, että tämä vuosi ja tuleva vuosi edustaisivat myös hyvin vahvasti toivon, antaisivat toivon elementin nousta esiin. Toivoa tarvitaan ja tulevaisuuden uskoa. Kaupungin elinkeinopolitiikan on siksi oltava rohkea, ja toivomme, että positiivisia signaaleja saadaan tulevaisuuteen. Toiminnan suunnittelun tulee pohjautua nykyiseen kunnallisveroprosenttiin, se on tärkeää.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

"Niinhän kaikki muutkin tekevät". Tämä on varsin yleinen perustelu arkielämässä, ja usein sillä perustellaan toimintaa, joka on joutunut arvostelun kohteeksi. Kyllähän täällä valtuustossakin kuulee varsin usein vedottavan siihen, mitä muualla tehdään. Toinen tunnettu sanonta kuuluu: "joukossa tyhmyys tiivistyy". Tämä sanonta puolestaan antaa ymmärtää, että usein laumasieluisuus johtaa huonoihin ratkaisuihin.

Toki me vertailemme eri kaupunkien toimintamalleja, sitä, kuinka paljon joidenkin palveluiden tuottaminen maksaa eri kaupungeissa. Se on oikein ja hyvää silloin, kun pyrimme vertailemalla löytämään parhaita toimintamalleja, joita soveltaa omaan kaupunkiimme. Mitä tulee kaupunkien ja valtioiden budjettikulttuuriin eri maissa, vastaamme sen sijaan tulee monia varoittavia esimerkkejä.

Euroopan unionissa useilla jäsenmailla on velkaantumisasaste noussut liian korkeaksi ja uhkaa jopa yhteisvaluutta euroa. Velkaantumisen taustalla on yleensä ihmisten itsekkyyys. Halutaan tänään sitä, mihin on varaa huomenna. Halutaan jotakin sellaista, mihin ei ole oikeastaan varaa ollenkaan, tai halutaan yhtä aikaa liian monia asioita.

Tässä me emme saa toimia niin kuin muualla monin paikoin on toimittu. Velkaantumisen tie on saatava pysähtymään. Ihmiset ovat itsekkäitä, siis poliitikotkin ovat itsekkäitä. Helposti vaalitaistelun tiimellyksessä

15.2.2012

luvataan ihmisille lisää jotakin sellaista, mikä maksaa yhteiskunnalle, ja saatetaan väittää, että tästä sijoituksesta syntyisi niin paljon säästöjä toisaalla, että oikeasti mitään lisärahaa ei tarvittaisikaan. Hyvin harvoin tämä on totta.

Näin vaalivuonna meidän kunnallispolitiikkojen on syytä varoa sortumasta löysiin puheisiin. Meidän tulee parhaamme mukaan pitää huolta ihmisten hyvinvoinnista, mutta velkaantuminen on saatava kuriin. Kyse ei ole siitä, että ainoastaan lisävelkaantuminen tulee saada hidastumaan vaan siitä, että velan määrää tulee pystyä vähentämään. On eletävä varojemme mukaan.

Velanotto on luottamusta ruusuiseen tulevaisuuteen. Kun talous ei kehitykään aina ruusuisesti – tämä koettiin esim. vuonna 2009, kun bruttokansantuote laski 8,2 % – niin kolahdus on sitä kovempi, jos jo valmiiksi on eletty yli varojen. On todellakin priorisoitava, mietittävä sitä, mikä on tärkeää ja mihin on varaa. Jos nämä päätökset tehdään oikein, niin kyllä meillä tulevaisuudessakin on varaa siihen, mikä oikeasti on tärkeää. Asioita pitää pyrkiä tekemään tehokkaammin. Lisäksi on pyrittävä saamaan lisätuloja hyvän elinkeinopolitiikan ja asuntopolitiikan kautta.

Meillä on varaa pitää huolta kaikista, jotka tarvitsevat apuamme, koko ihmiselämän ajan, hedelmöittymisestä luonnolliseen kuolemaan asti, mutta meillä ei ole varaa antaa rahaa kaikille, jotka sitä haluavat. Vuoden 2009 bruttokansantuotteen lasku oli tietysti tyly juttu. Se oli kuitenkin kertarysäys. Vakava asia on myös se, että Suomi on velkaantunut. Se tarkoittaa sitä, että valtio tulee jatkossakin tekemään elämämme varsin vaikeaksi, koska valtio tuskin säästää ilman, että se kurittaa myös kuntataloutta.

Hyvin vakava asia on se, että huoltosuhteemme heikkenee varsin dramaattisesti tulevien vuosien ja vuosikymmenten aikana. On vähemmän niitä, jotka tekevät työtä ja on enemmän niitä, jotka tarvitsevat huolenpitoa. Koska tämä koskee sekä Helsinkiä että koko Suomea, tällä saatataa olla varsin dramaattiset vaikutukset toimintakykyymme. Kaikki tämä korostaa, miten tärkeää on, että tartumme tähän savottaan tosissamme ja päättäväisesti, sillä haasteet ovat suuria.

Meidän tulee yhteisesti tehdä työtä, jotta saisimme yhteiskunnan, joka on sekä inhimillinen että taloudellisesti realistinen ja kestävästi sellainen. Pitkällä tähtäimellä on syytä tavoitella velatonta kaupunkia.

Kiitos.

15.2.2012

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Sanotaan, että taloutta ennustetaan nyt sumussa. Eurooppaa heiluttelevasta finanssikriisistä voidaan kuitenkin tehdä myös johtopäätöksiä. Mielestäni keskeinen johtopäätös on se, että julkisten menojen leikkaaminen ei ole ratkaisu vaan osa ongelmaa.

Helsingin talousarvion raamin käsittely jo tässä vaiheessa ei ole pelkästään sumuista. Valtuusto on laitettu kulkemaan sumussa vieläpä silmät sidottuna. Meillä ei ole yhdenkään viraston tai lautakunnan arviota palvelujen tarpeesta. Emme tiedä valtiontalouden menokehityksiä, joita hallitus käsittelee vasta runsaan kuukauden kuluttua.

Jopa luottoluokittajat ovat alkaneet varoitella Euroopan unionin maita julkisten menojen leikkaamisesta, joka uhkaa viedä talouden lamaan. Suomessa hallituspuolueet valmistelevat kuitenkin vain lisää miljardi-leikkauslistoja.

Helsingin Tietokeskuksen julkaisema Heikki Helinin selvitys osoittaa, että kuntien talous olisi tänään tasapainossa, jos valtio olisi hoitanut velvoitteensa eikä olisi leikkannut 90-luvulta alkaen monilla miljardeilla kuntien rahoitusta. Sen sijaan, että vahvistaisi nyt kuntien rahoitusta, hallitus valmistelee kuntauudistusta, jolla kuntaministerin mukaan tavoitellaan miljardiluokan menovähennyksiä. Kuntien henkilöstöä aiotaan hänen mukaansa supistaa noin 10 % jättämällä täyttämättä vakansseja, kun suuret ikäluokat siirtyvät eläkkeelle. Tämä 10 % tarkoittaa noin 43 000 työpaikan lopettamista. Tällaiset leikkaukset iskisivät tietysti myös Helsinkiin.

Viime vuoden tulossennuste osoittaa, että palvelujen määrärahoja oli tässä kaupungissa alibudjetoitu kymmenillä miljoonilla euroilla. Esimerkiksi toimeentulotuen määrärahojen alibudjetoiminen on vaikeuttanut paitsi sosiaalityötä myös muun sosiaalitoimen rahoitusta. SKP:n ja Helsingin-listojen ryhmän mielestä ensi vuoden budjettiraamin lähtökohdaksi pitääkin ottaa arvio tämän vuoden toteutuvista menoista, tiedossa oleva palvelutarpeiden kasvu ja alibudjetoinnin lopettaminen.

Esimerkiksi lasten päiväkodeissa oli viime vuoden lopussa lähes 1 500 lasta enemmän kuin budjetissa oli arvioitu. Uusien päiväkotien lisäksi tarvitaan lisää lastentarhanopettajia. On häpeä, että Helsingin päiväkodeissa on yleensä vain yksi lastentarhanopettaja ryhmää kohti, kun naapurikunnissa heitä on kaksi ja usein palkkakin vähän parempi. Tämä vaikeuttaa uusien työntekijöiden saamista Helsinkiin. Lisäresursse-

15.2.2012

ja tarvitaan myös muihin lapsiperheiden palveluihin, kuten lastensuojeluun, perheneuvoloihin sekä lasten ja nuorten psykiatriaan.

Vanhustenpalvelut ovat toinen alue, jossa tarvitaan tuntuvaa lisäpanostusta. Nyt on vuosi toisensa jälkeen vähennetty vanhainkotien ja pitkäaikaissairaanhoidon paikkoja. Samaan aikaan kotihoidon resurssit on jatkuvasti alimitoitettu. Tästä on seurannut se, että kasvava osa ikäihmisistä ei saa enää kaikkia lakisääteisiä palveluja. Näin on tehty yksityiselle bisnekselle markkinoita, joilla saalistavat yhä useammin kansainväliset sijoitusyhtiöt.

Helsingissä ei pidäkään jäädä odottelemaan, miten velvoittavia normeja ikälakiin tulee. Väestön ikääntyminen vaatii joka tapauksessa lisärahoitusta sekä kotihoidon että vanhustenkeskusten, palveluasuntojen ja pitkäaikaishoidon palveluihin. Lisää resursseja tarvitaan myös päihdehuoltoon ja vammaispalvelulain velvoitteiden toteuttamiseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveystoimen organisaatioiden yhdistämistä toteutetaan Helsingissä nyt kovalla kiireellä. Hallintomallit ja tehostamisvaatimukset ovat sivuuttaneet helsinkiläisten palvelutarpeista lähtevän kehittämisen. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmä korostaa, että uuden jättiviraston muodostaminen ei saa johtaa lähipalvelujen karsimiseen eikä siihen, että palveluja siirretään kilpailuttamalla ja palveluseteleillä yksityisille markkinoille. Esimerkiksi terveysasemaverkostoa on päinvastoin laajennettava, ja lähipalvelujen tärkeys koskee tietysti monia muitakin palveluja, kuten lähikouluja, kirjastoja ja nuorisotaloja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingillä on varaa parantaa palveluja. Tulosennusteen mukaan kaupungin palvelutoiminta tuotti viime vuonna noin 40 milj. euron ylijäämän. Yhdessä Helsingin Energian ja muiden liikelaitosten kanssa ylijäämää kertyy, kuten tänään kuulumme, peräti 300 milj. euroa. Samaan aikaan kun monet muut kunnat ovat ajautuneet rahoituskriisiin, Helsingin rahavarat ja pankkisijoitukset kasvoivat 970 milj. euroon. Velkaa ei ole otettu palveluihin vaan investointeihin.

Helsingin Energian liikevoittojen käyttämisestä on väännetty kättä koko 2000-luku. Helsingin Energian johtokunta on esittänyt näiden tuloutusten leikkaamista. Sitä perustellaan edessä olevien investointien rahoituksella. Normaaliin liiketoimintaan ei kuitenkaan kuulu se, että tuotannollisia investointeja rahoitetaan suoraan kassavaroista. Yleensä ne rahoitetaan pääosin pitkäaikaisella lainalla.

15.2.2012

Helsingin investointien rahoitusta voidaan helpottaa muullakin tavalla. Nythän kaupungin johto yrittää pakottaa energialaitoksen tekemään Hanasaaren ja Salmisaaren voimaloiden uudistamisen sijasta satoja miljoonia euroja kalliimman investoinnin, joka olisi kaiken lisäksi huonompi, vähentäisi päästöjä vähemmän ja uhkaisi Natura-aluetta. Toinen iso mahdollisuus helpottaa kaupungin rahoitustilannetta on luopua Kruunuvuorenselän sillan kaltaisista hankkeista.

Energialaitos on esimerkki siitä, että kaupunki voi kehittää työtä ja tuloja tuovaa toimintaa. Miksei Helsinki voisi kilpailuttamisen ja ulkoistamisen sijasta olla innovatiivinen myös uusilla alueilla? Kaupunki voisi perustaa oman liikelaitoksen asuntojen rakentamiseen ja peruskorjaamiseen. Näin voidaan luoda uusia työpaikkoja tilanteessa, jossa suuryhtiöt ja valtio vähentävät niitä. Samalla kaupunki voisi myös hillitä vuokrien ja asuntojen hintojen kohtuutonta nousua. Raamin valmistelussa on syytä arvioida uudelleen myöskin tonttivuokrien kohtuuttomia korotuksia.

Helsingillä voisi olla aktiivinen rooli myös työllisyyden hoitamisessa. Valitettavasti nyt on toisin. Kuntalehden mukaan Helsinki maksoi viime vuonna yli 17 milj. euroa sakkomaksua valtiolle siitä, että ei järjestänyt työtä yli 500 päivää työttömänä olleille. Työllisyyden hoitoon tarvitaan todella aktiivisempi ote.

Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, kysymys siitä, miten Helsingin Demokratiaryhmän esitykset osallistuvasta demokratiasta otetaan huomioon ensi vuoden budjetin raamissa. SKP:n ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä ehdotukset osallistuvan budjetoinnin kokeilusta, alueellisista pilotihankkeista, aluefoorumeista, demokratiatiloista ja tilojen yhteiskäytöstä tulee huomioon sekä budjetin raamissa että varsinaisen budjettiesityksen valmisteluprosessissa avaamalla se asukkaiden osallistumiselle.

Kiitoksia.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupungin talous ei eteenpäin katsoen näytä mitenkään hyvältä. Vaikuttaa siltä, että tällä valtuustolla ja seuraavalla on edessään aika ikäviä ratkaisuja. Mutta on tässä taloudessa yksi merkittävä valopilkku. Se valopilkku on se, että Helsingissä haaskataan aivan tolkkottomasti kan-

15.2.2012

keaan hallintoon ja vanhanaikaisiin käytäntöihin, joiden seurauksena palvelumme ovat huomattavan kalliita muihin kuntiin verrattuna ilman, että ne olisivat vastaavasti parempia.

Mikä tässä on hauskaa? Tässä on se hyvä puoli, että me voimme säästää aivan tavattomasti ilman, että pitää tinkiä palveluista tai ilman, että pitää nostaa tariffia tai ilman, että pitää jättää kadut kuoppaisiksi. Sitä paitsi, jos me pystymme tätä byrokratiaa vähän helpottamaan, niin meillä kaikilla on täällä paljon hauskenpää, koska pystymme saamaan aikaan asioita, jotka muuten ovat ihan mahdottomia.

Muualta Helsinkiin töihin tulleet, joko muista kunnista tai yksityissektorilta tulleet, ovat järjestään aina olleet aika pöyristyneitä siitä, minkälaisia käytäntöjä täällä on, kuinka vaikeaa kaikkien asioiden tekeminen on, kuinka monta päätöstä ja lupaa ja leimaa ja allekirjoitusta ja kuinka monta pikkuvirkamiestä pitää ensin puhua asian puolelle ennen kuin mitään voi tehdä. Tämä kaikki maksaa ihan hirveästi.

Naapurikaupunkien paras argumentti kuntaliitoksia vastaan tällä seudulla on se, että he eivät halua Helsingin kalliita ja surkeita käytäntöjä itselleen. Minusta tämä väite on hyvä ottaa vakavasti.

Olen Tatu Rauhamäen kanssa samaa mieltä, että kuntaliitokset ja tämä kuntauudistus kuuluvat tämän pykälän alle, koska sillä on aivan hirvittävän suuri merkitys. Mielestäni tuo esitys viiden kunnan liitoksesta tällä alueella on hyvä, se on oikein rajattu, mutta ei voi olla sillä tavalla, että tulee 1,1 milj. asukkaan kaupunki, jossa ei ole mitään muuta päätöksentekotasoa. Minusta olisi realistisempaa, jos Helsinki pyrkisi kaksitasoiseen malliin, jossa olisi ylätasona tämä Suur-Sipoo tai miksi sitä nyt halutaankin kutsua, joka keräisi verot ja päättäisi yleiskaavoituksesta ja hoitaisi terveydenhuollot ja muut tällaiset asiat, ja sitten olisi alempi taso, joka huolehtisi peruskouluista ja lähipalveluista ja katujen au-raamisesta ja detaljikaavoituksesta ja ? sijainnista ja kaikesta muusta sellaisesta.

Olisiko tuo alempi taso sitten meidän tapauksessamme vanha kunnan Helsinki, vai jaettaisiinko Helsinki pienempiin palasiin? Pienempiin palasiin jakamisessa on se ikävä puoli, että se on aivan hirvittävän suuri organisatorinen uudistus mutta se hyvä puoli, että se pakottaisi uudistamaan tämän Helsingin hallinnon eikä vanhoista rakenteista jäisi jäljelle mitään. Sen takia se voisi ehkä olla parempi asia.

Sitten kaksi huomautusta. Tuo energialaitoksen johtokunnan ajatus, että he pitäisivät 150 miljoonaa itsellään, on hirvittävän huono. Sen ymmärtää heidän kannaltaan, mutta kaupungin kannalta, koska energia-

15.2.2012

laitos on menossa verolle, on parempi, että energialaitos maksaa korkoja, joita ei veroteta kuin että kaupunki maksaa korkoja ja saa osinkoja energialaitoksesta ja maksaa siitä veroa valtiolle. Toinen seikka, me olemme saaneet kuulla, että VVO perii täällä aivan sikavuokria. Selitys tähän on se, että ne siirtävät vuokrien tasauksen nimissä täältä, jossa on asuntopulaa, rahaa omiin tappiollisiin kohteisiinsa muualla. Tämä nyt vaan ei käy. Jos tätä ei saada tukituksi, me emme voi antaa tontteja tällaiseen tarkoitukseen.

Valtuutettu Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Tästä valtuutettu Soininvaaran hyvästä puheenvuorosta on hyvä jatkaa. On aivan ensisijaista, että Helsinki laittaa taloutensa kuntoon. Me emme varmasti halua, että Helsingin tie on Kreikan tie. Meidän täytyy saada velkaantuminen kuriin, vähemmällä pitää saada enemmän, ja juuri palveluiden kehittämisessä on se pääpointti. Meidän täytyy löytää parhaat tavat tuottaa palveluita. Siinä on paljon tehty, mutta vielä enemmän on tehtävä.

Toinen asia on se, että Helsinkiin tarvitaan työpaikkoja. Me tiedämme, että ne uudet työpaikat syntyvät sinne pk-sektorille, ja kyllä meidän täytyy koko kaupungin organisaatio saada ruuvattua sille tolalle, että aina mietitään, miten asiat voisi tehdä eikä aina keksitä syitä, miksi asioita ei voi toteuttaa. Me tarvitsemme niitä pienyrittäjiä, tästä juuri tuolla vihreiden valtuutettujen kanssa keskusteltiin. Eli pienyrittäjäystävällisyys pitää olla se kaupungin eteenpäin viemä asia, ja siitä kokoomus on todellakin paljon puhunut.

Mutta nyt, arvoisa puheenjohtaja, siihen kolmanteen asiaan, mistä haluan puhua: palveluihin. On erittäin iloinen asia, että lasten määrä on Helsingissä kasvanut. On arvioitu todellakin tai ennustettu, että vuonna 2011–2021 1–6-vuotiaita lapsia olisi 6 400 enemmän verrattuna tähän päivään, eli lapsia todellakin tulee lisää Helsinkiin. Mutta me emme ole tätä uskoneet tai emme ole halunneet ottaa sitä todeta ja olemme ikään kuin vähän lakaisseet niitä lapsia maton alle. Tällä tarkoitan sitä, että me olemme siirtäneet päiväkotihankkeita ja myös leikkipuistojemme korjaamista. Tämä on johtanut siihen, että meillä ovat päiväkodit ruuhkautuneet ja myös leikkipuistot rapautuneet. Toki meillä on paljon hyvääkin, mutta tämä tilanne on aika haastava. Nostan esille leikkipuistoista esimerkin Etelä-Haagasta, joka on hyvin lapsirikasta aluetta. Siellä Isonen leikkipuiston korjausta on siirretty noin 10 vuotta, ja nyt on käynyt niin, että se puisto pitää sulkea.

15.2.2012

En ole yhtään ihmeissäni siitä, että perheet ovat huolissaan ja pettyneitä kaupungin toimintaan. Täytyy kyllä sanoa, että tämä ei ole ollut hyvää ja lapsiystävällistä voimavarojen allokointia. Meillä on noin 30 leikkipuistoa, ja siellä on 5 leikkipuistossa isot korjausvaateet ja 10:ssä taitaa olla ainakin niitä sisäilmaongelmia. Pidänkin erittäin välttämättömänä nyt kun ryhmät kokoontuvat yhteen ja katsotaan ensi vuoden budjetia, että oikea-aikaisesti korjattaisiin meidän leikkipuistomme niin, että joka alueella olisi perheellä mahdollisuus nauttia niistä palveluista, mitä leikkipuistot tarjoavat.

Toinen asia on sitten meidän päivähoitomme. Me tiedämme, että meillä on tietyillä alueilla krooninen pula päivähoitopaikoista. Aika monet päiväkodit ovat tupaten täynnä. On ihan selvää, että meidän pitää rakentaa suunnitelmien mukaisesti päivähoitoa. Luin juuri sosiaalilautakunnan käsittelemän palveluverkkosuunnitelman, ja siinä sanotaan ihan suoraan ja toivon, että jokainen valtuutettu tämän nyt kuuntelee ja painaa mieleensä, siellä sanotaan, että erityisesti kantakaupungissa, Latokartanossa ja Haagan alueella päivähoidon toteuttaminen lähipalveluna kaikille on jotakuinkin mahdotonta. Eli kun tulevien vuosien budjetia katsotaan, meidän täytyy ne suunnitelmat, mitä meillä päiväkodeista on, toteuttaa ja myös purkaa tämä suma, niin että oikeasti meillä olisi riittävästi päiväkoteja. Muistutan vielä siitä, että me olemme hyväksyneet, valtuusto, ensimmäistä kertaa yhteisen strategian ja sinnehan kirjattiin se, että päivähoidon ryhmäkokoja pitää pienentää. Tämä myös edellyttää sen, että näitä päiväkoteja rakennetaan.

Ihan lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, totean sen, että muistan hyvin, kun suuresti kunnioittamani poliitikko Matti Vanhanen totesi, että Helsinki on ihan hyvä kaupunki, siellä on mukava asua vielä silloin, kun ei ole lapsia, mutta sitten kun tulee perhe, pitää muuttaa muualle. Olin kovasti eri mieltä silloin hänen lausumansa kanssa ja toivon, että voin olla loppuun asti eri mieltä. Eli on todella tärkeää, että budjetissa ollaan lapsiystävällisiä ja laitetaan kuntoon päiväkotien rakentaminen ja myös nämä leikkipuistot.

Välihuuto!

Matti Vanhanenkin on tervetullut Helsinkiin.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

15.2.2012

Helsingin kolme isoa tulevaisuuden haastetta ovat tulopohjan vahvistaminen, eriarvoistumiskehityksen pysäyttäminen ja asukkaille tarjottavien peruspalvelujen riittävyys ja laatu. Kaupungin talouden tulopohjan vahvistaminen on kiireellinen ja monisyinen asia. Verotulot ovat jo useiden vuosien ajan polkeneet suunnilleen paikallaan, ja melkein 60 % kaikista verotuloista käytetään sosiaali- ja terveystoimeen. Hallinnonalat tarvitsevat nämä rahat, joten leikkausmahdollisuudet näiltä aloilta eivät ole ratkaisu tulopohjan vahvistamiseen, vaan tarvitaan lisää verotuloja.

Budjetin tulopohjan yksi kulmakivi on ollut Helen. Sen tuloutus palvelujen ylläpitämiseen tarkoittaa noin paria veroprosenttia. Helenin tulevaisuuden investointitarpeet ja valtuuston linjaukset energiapolitiikassa tarkoittavat kuitenkin, ettei kaupunki voi enää tulevaisuuden budjeteissa nojata näin vahvasti Helenin tuloutusmahdollisuuksiin.

Ensi vuoden budjetti on asia erikseen. Toivon kuitenkin, että kaupunginhallitus joskus laatisi tästä asiasta pitkän tähtäyksen suunnitelman, jotta voisimme tietää Helenin merkityksen budjettipolitiikassa nykyistä selkeämmin. Budjetin tulopohjan vahvistaminen on otettava vahvasti esiin myös kuntarakenneuudistuksessa, missä keskustellaan valtion-osuus uudistuksesta. Valtion on otettava nykyistä enemmän vastuuta Helsingin peruspalvelujen rahoittamisesta. Kuntauudistuksessa Helsingille ei saa jäädä Musta Pekka käteen, vaan uudistuksessa on näkökulman oltava talouden pohjan vahvistaminen ja oikeudenmukainen seudullinen verotus.

Tulopohjan vahvistaminen tarkoittaa myös Helsingin työllisyyden ja elinkeinopolitiikan uudelleen arviointia. Kaupungin pitää synnyttää nykyistä ponnekkaammin sekä omin voimin että yhdessä elinkeinoelämän kanssa lisää työpaikkoja ja sitä kautta saada lisää verotuloja. Se tarkoittaa samalla sitä, että voimme alentaa toimeentulotukimenoja ja vähentää muuta sosiaalista segregatiota. Budjetin tulopohjan vahvistamista on siksi mietittävä monesta eri näkökulmasta. Tulen tänään jättämään aloitteen elinkeino- ja työllisyyspoliittisen ohjelman valmistelusta.

Eriarvoistumiskehitys on eri tutkijoiden mukaan selvästi kääntynyt Helsingissä ja metropolialueella kasvuun. Sitä ei voida katsella tumput suorina, vaan sen torjuntaan on ryhdyttävä kaksin käsin. Eriarvoistuminen näkyy asuntopolitiikassa ja asuinalueiden segregatiovaaran kasvuna, koulupolitiikassa, lähikoulu ei enää olekaan paras koulu vaan vanhemmat valikoivat ja ovat valmiita kuljettamaan lapsia pitkiäkin matkoja ympäri kaupunkia. Myös tässä kehityksessä on vahva eriar-

15.2.2012

voistumisen siemen, mistä ei pitkällä tähtäyksellä hyvää seuraa. Tähän kehitykseen tarvitaan uusia poliittisia linjauksia.

Myös monissa muissa asioissa näkyy yhteiskunnallista hyvinvointia vaarantavia eriarvoistumiskehityksiä. Valtuutettujen tehtävänä on puuttua tähän kehitykseen ja yritettävä eri keinoin pysäyttää eriarvoistumisen kasvu. Sosiaali- ja terveystalouden käytössä eriarvoistuminen on näkynyt pitkään. Kehitys ei ole kuitenkaan niin paha, etteikö sille voida tehdä jotakin. Sosialidemokraattinen ryhmä esitti jo tämän vuoden budjettineuvotteluissa terveyskeskuskassan poistamista osana väestöryhmien välisen terveyserojen kaventamista. Mielestämme asia pitää nyt toteuttaa vuoden 2013 budjetissa. Kassan poistamisen myönteisistä vaikutuksista on niin paljon tutkittua näyttöä, ettei uusia selvityksiä enää tarvita. Nyt tarvitaan poliittista rohkeutta tehdä päätös.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pelkonen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kuten tänään olemme jo useaan otteeseen kuulleet, menokurista huolimatta Helsinki velkaantuu yhä liikaa. Ensi vuoden lopussa lainaa on jo noin 2 mrd. euroa eli 3 200 euroa / helsinkiläinen. Vuoteen 2009 verrattuna on velkamäärä tällöin lähes kolminkertaistunut. Tavoitteena on oltaava velkaantumiskiirteen katkaiseminen ja talouden tasapainottaminen. Tämä on tehtävä turvaamalla samanaikaisesti laadukkaat, riittävät palvelut sekä kasvun ja kehityksen edellytykset niin asukkaille kuin kaupungissa toimiville yrityksillekin.

Varsinkin nyt taloudellisen epävarmuuden aikana tämä on haastava paketti mutta ei kuitenkaan mahdoton tehtävä. Talouden tasapainottamiseksi on monenlaisia keinoja, mm. kaupungin eri toimintoja on katsottava kriittisesti ja pohdittava, miten samat palvelut voitaisiin tuottaa nykyistä kustannustehokkaammin. Suuria tulevaisuuden linjaratkaisuja ovat Helsingin energiapoliittiset ratkaisut sekä sosiaali- ja terveystalouden organisaatiomuutos. On kuitenkin tärkeää muistaa, ettei pelkkä yhdistäminen tuo säästöjä vaan samassa yhteydessä on muutettava toimintatapoja ja prosesseja sekä keskitettävä tukipalveluita. Rakenteiden muuttaminen ei saa olla itseisarvo vaan tapa tuottaa palvelut nykyistä paremmin.

Palveluiden tuottaminen nykyistä paremmin ei ole tuulesta temmattu väite, sillä toimintaa eri tavoin tehostamalla voitaisiin tuottaa palveluita

15.2.2012

ja tehostaa toimintaa noin 300 milj. eurolla nykytasoa tehokkaammin, ja se tarkoittaa yli kahta veroprosenttiyksikköä. Esim. kiinteistöpuolella on paljon kohteita, jotka eivät suoranaisesti liity kaupungin ydintoimintoihin ja joista tulisi siksi luopua. Näitä ovat mm. lukuisat huvilat, jotka ovat kaupungin omistuksessa. Ylimääräisten kiinteistöjen myynnillä saataisiin rahaa investointeihin sekä vähennettäisiin kaupungille kiinteistöistä nyt lankeavia käyttökuluja. Kaupunki hyötyisi lisäksi siitä, jos se avaisi nykyistä laajemmin ruoka- ja kiinteistönhuolto- ja siivouspalvelunsa kilpailutukselle. Lisäsäästöjä toisi myös tukitoimintojen, kuten katujen ja puistojen ylläpidon, laajempi kilpailutus.

Arvoisa puheenjohtaja.

Haastavan taloustilanteen rinnalla omana ongelmana on se tosiasia, että yhä useampi helsinkiläinen on vaarassa syrjäytyä. Tämä jää usein taloudellisten seikkojen varjoon, mutta näin ei saisi missään nimessä olla. Yhteisöllisyyttä ja välittämistä ei voi koskaan korostaa liikaa. Esim. helsinkiläisten nuorten työttömyysluvut ovat hälyttävän korkeita. Niiden takana on työ- ja koulutuspaikan saamisen vaikeuden lisäksi merkittäviä sosiaalisia tekijöitä, jotka estävät työllistymisen. Näiden esteiden vähentämiseen tarvitaan sosiaalityötä nuorten kanssa. Toimeentulotukikierteeseen jumittuneiden nuorten aktivoimiseksi olisi tärkeää velvoittaa sosiaalityöntekijät tapaamaan kaikki alle 25-vuotiaat sosiaalitoimessa asioivat nuoret.

On myös erittäin tärkeää, että nuorten ei tarvitse jäädä tyhjän päälle keskeyttäessään tai päättäessään koulun tai ollessaan työllistämistöimenpiteiden ulkopuolella, sillä juuri palvelujen välinputoaminen muodostaa nuorille merkittävän riskitekijän. Positiivinen asia syrjäytymisvaarassa olevien kannalta on nuorten yhteiskuntatakuu – johon tosin liittyy aivan omia ongelmiaan mutta ei tällä areenalla siitä sen enempää – sekä valtakunnallisella tasolla toteutettu perusturvan korotus. Pelkkä rahan jakaminen ei kuitenkaan kaikkein yksinäisimpiä auta. Nuoria on motivoitava ottamaan vastuuta omasta elämästään ja pidettävä samalla myös huolta siitä, että he saavat riittävästi tietoa ja opastusta tarjolla olevista työ- ja koulutusvaihtoehdoista ja myös oikeasti tarttuvat niihin. Yksikin toimeentulotukikierteeseen jumittunut nuori on liikaa.

Valtuutettu Mäki

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tämä valtuusto keskustelee nyt viimeisen kerran budjetin raamipohjasta. Meistä siis riippuu, millä eväillä uusi valtuusto aloittaa työnsä vuon-

15.2.2012

na 2013. Kun katson taaksepäin kuluneeseen valtuustokauteen, tunnen toistavani itseäni, kun puhun vanhusten hoitoketjuista eli jonottamisesta HUSissa, kaupunginsairaalaan ja sieltä kotiin, paikkaa palvelutaloon tai vanhainkotiin. Myös ammattitaitoisen henkilökunnan uupumisesta kotihoidossa, palvelutaloissa ja laitoksissa olen puhunut vuosittain.

Riittävään henkilöstömäärään ei ole reagoitu vanhuspalveluissa eikä myöskään päivähoidossa ajoissa. Seuraava valtuusto saa jossain vaiheessa käsiteltäväkseen henkilöstöpulan ja sen tuomat ongelmat, joista olemme olleet varsin tietoisia mutta joihin emme ole reagoineet riittävästi emmekä riittävän aikaisin. Nyt olisi viimeinen mahdollisuus panostaa henkilöstöbudjettiin hoiva-alalla ja hoitaa asia kuntoon, ennen kuin ongelma henkilöstöpula on ihan tosissaan Helsingissä.

On myös ? mahdollisuus olla vähentämättä vanhusten pitkäaikaishoidon ja palveluasumisen paikkamäärää, kun tiedetään, että vanhusten määrä kasvaa tämän vuosikymmenen aikana Helsingissä. Olen myös puhunut usein suurista päivähoitoryhmistä. Nyt meillä olisi mahdollisuus puuttua asiaan ja budjetoida päivähoitoon riittävästi rahaa käyttöasteen alentamiseksi 90 %:iin, mikä toisi väljyyttä päivähoitoryhmiin.

Lasten ja nuorten syrjäytymiskierre on katkaistava. Koulupudokkuuden ja nuorisotyöttömyyden torjunta vaatii toimenpiteitä kaikilta sektoreilta alkaen äitiys- ja lastenneuvolasta, jatkuen päivähoitoon, perhepalveluihin, peruskouluun ja sen jälkeiseen koulutukseen unohtamatta asumista, ympäristöä sekä palveluista huolehtivaa henkilöstöä.

Päätettäessämme sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisestä viime vuonna enemmistö valtuutetuista hyväksyi toivomusponteni, jossa edellytetään, että uudessa sosiaali- ja terveysvirastossa huomioidaan vanhusten hoivapaikkojen riittävä määrä, mielenterveys- ja päihdekuntoutujien monipuoliset asumispalvelut ja vastaavat ruotsinkieliset palvelut. Muistetaan huomioida tämä myös ensi vuoden budjetissa.

Kiitos.

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Talousarviotarkastelussa on tietenkin kiinnitettävä huomiota sekä tulo- että menopuoleen. Tulojen kasvattaminen tarkoittaa verotulojen lisäämistä, ja menokuriin vaikutamme parhaiten tehostamalla kunnan vas-

15.2.2012

tuulla olevaa palvelutuotantoa. Kumpikin tavoite on sellainen, että niihin ei voida päästä ilman yrityksiä. Työpaikat luodaan yrityksissä, ja ne tuottavat pääosan kunnallisverosta sekä suoraan että välillisesti työllistämisen kautta. Täällä on ihan ihailtavasti tuotu esiin myös tätä yritysnäkökulmaa. Tuossa vähän huvitti, kun valtuutettu Ylikahri vasta puheensa lopussa häveliäästi sai sanottua sanan "pienyrittäjä", kun puhuttiin selvästi yrittäjätoiminnasta. Ei sitä tarvitse hävetä. Itse asiassa suurin osahan helsinkiläisistä yrityksistä on pieniä yrityksiä, peräti yli 90 %. Ja ne myös vastaavat nimenomaan siitä työllistämisestä, eli viimeisen 10 vuoden aikana pieniin ja keskisuuriin yrityksiin on syntynyt Suomessa 77 000 työpaikkaa, kun taas suuryritykset ovat vähentäneet 300:lla työllistämäänsä henkilöstöä, eli nimenomaan pienyrityksistä tässä puhutaankin.

On tosi tärkeää, että meillä on niitä, jotka haluavat työllistää itsensä ja mielellään muutaman muunkin. Muuten tästä ei tule yhtään mitään. Kaikki valtuutetut ovat saaneet tänään postilaatikoihinsa vastavalmistuneen elinkeinopolitiikan mittariston, joka tehtiin koko maassa. Helsingissä kyselyyn vastasi 194 yrittäjää ja koko maassa 3 300. Tämä kysely tehdään joka vuosi, ja Helsinki oli suurten kaupunkien 6. siinä kyselyssä. Negatiivisimmat arviot koskivat kaupungin päätöksenteon nopeutta, päätöksenteon pohjautumista yritysvaikutusten johdonmukaiseen selvittämiseen ja kaupungin hankintaosaamista. Koko maata kriittisempiä oltiin myös kaupungin häiritsevän markkinakilpailun osalta.

Arviot olivat kauttaaltaan muuta maata kriittisempiä. Ei siinä sinänsä mitään ihmettä, kyllä tietenkin pienemmillä paikkakunnilla otetaan yrittäjät avoimemmin tai tervetulleemmin vastaan. Se on luonnollista, että isossa kaupungissa se ei ole niin helppoa. Helppo arvostella tässäkin kohtaa virkamiehiä, lupamenettelyjen kankeutta, tämäntyyppisiä, mutta kyllä tietysti valtuustossakin täytyy katsoa itseämme peiliin, että otettaisiin esim. tämä yritysvaikutusten arviointi ihan selkeästi osaksi päätöksentekoa.

Elinkeinopolitiikan tehostaminen on pitkäjänteisin keino kasvattaa verotuloja. Yrittäjyyden edistämiseen pitää panostaa. Mitä se sitten tarkoittaa? Se tarkoittaa nimenomaan tätä yritysvaikutusten arvioimista päätöksenteossa, kaavoituksen ajattelemista myös työpaikkojen säilyttämisen näkökulmasta, markkinoiden toimivuuden edistämistä pidättymällä markkinoiden vääristämisestä jne.

Yrityksille pitää antaa rooli myös palvelutuotannon tehostamisessa. Kaupunginhallituksessa pöydälle jäänyt ehdotus palvelustrategiaksi on ainakin minun mielestäni selkeästi pettymys. Se on nykytilan kuvaus, ei niinkään sitä, että siinä ihan oikeasti määriteltäisiin tahtotilaa sille, mi-

15.2.2012

ten palvelut järjestetään ja tuotetaan, mitkä palvelut kaupunki tuottaa itse, mitkä palvelut tuotetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja mitä hankitaan markkinoilta. Minä toivon, että se tässä vielä prosessin aikana paranee.

Lähetekeskustelu on aina sellainen, jossa tulee paljon hyviä asioita esille. Täällä päivähoitopaikat, opetuksen tason säilyminen ennallaan, opetuksen määrän säilyminen ennallaan, nämä ovat tosi tärkeitä, mutta meidän pitää myös muistaa se, että saamme tämän tulopuolen pysymään hyvällä tasolla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Vuoden 2013 talousarvion lähtökohtana tulee olla kunnallisveroprosentin säilyttäminen ennallaan. On turhaa kerätä lisää kunnallisveroa muualle maahan siirrettäväksi. Kiinteistövero nousee automaattisesti verotusarvojen noustessa korottaen samalla asumiskustannuksia. Kiinteistöveroprosentteja ei täten myöskään ole aihetta muuttaa.

Lainoja erääntyy maksettavaksi vuonna 2013 korkoineen noin 135 milj. euroa. Helsingin lainakanta per asukas oli vuodenvaihteessa 2 200 euroa. Sitä lienee mahdollista kasvattaa investointien rahoittamiseksi ja työllisyyden ylläpitämiseksi. Kokonaislainanotto saattaisi olla noin 200 milj. euroa. Sähköenergia saattaa tätä tietysti, tai Helsingin Energia, vähän heilutella.

Yhteisö-, kiinteistö- ja kunnallisverojen tuoton uskon nousevan vuonna 2013 noin 2,9 miljardiin. Kaupungin toimintamenot ovat vuosikautia nousseet muuta maata nopeammin, mutta kuten Pajusen alustuksesta kuulemme, se tilanne on saatu käännettyä. Käyttömenojen kasvu pitäisi vuonna 2013 jäädä inflaation tasolle. Investointitason ylläpitämiseksi olisi tärkeää saada valtio osallistumaan mm. liikenneväylä- meluinvestointeihin nykyistä suuremmin panoksin.

Helsingin kiinteistömassaa tulisi kehittää. Viime vuoden tilinpäätöksessä kaupungin maaomaisuuden ja rakennusten arvoksi on merkitty 4,3 mrd. euroa. Tässä määrässä on suuri määrä kohteita, jotka ovat kaupungin kannalta tarpeettomassa tai vajaassa käytössä. Niistä pitäisi pystyä luopumaan, tämä tuntuu vain olevan varsin tuskallista kiinteistövirastolle.

15.2.2012

Helsingin ulkoiset maanvuokratulot ovat noin 135 milj. euroa vuodessa. Luku vastanee noin 1 %:n tuottoa tonttien pääoma-arvolle. Valtuuston tavoitehan on 4–5 %. Tässä on selkeää tuottopotentiaalia, jos ja kun toimeen tartutaan.

Kaavoitusohjelman mukaan kaupunki kaavoittaa vuosittain 500 000 kerrosneliömetriä uutta rakennusoikeutta. Sen nettoarvo on vähintään 300 milj. euroa. Jos maan myynti ? olisivat 100 milj. euroa vuodessa, lisääntyisi kaupungin maaomaisuuden arvo kaavoituksen kautta vuosittain 200 milj. euroa. Lisäksi tulee myös yleinen maan arvon nousu. Eli maan myynti on eräs luonteva keino palvelujen rahoittamiseksi.

Kaupungin tulisi rahoituksessa ottaa tavoitteeksi myös Koillis-Helsingin sorateiden asfaltoiminen vuoteen 2021 mennessä, jolloin tulee kulu-neeksi yksi ihmisikä eli 75 vuotta alueen liittämisestä Helsinkiin. Omaishoitajat ovat ihmisryhmä, joiden toiminta tuo melkoisesti säästöä kaupungille. Heidä tulee ottaa jatkuvasti lisää kaupungin tuen piiriin, ja heidän toimintaedellytyksiään tulee parantaa.

Kaupunki joutuu yhä enenevässä määrin hankkimaan erilaisia palveluja yksityissektorilta. Tähän liittyviä valmiuksia tulee kehittää henkilökunnan parissa ja yhteistyössä yritysjärjestöjen kanssa. Tätä helpottaisi tilaaja-tuottajamallin sisäänajo organisaatioon nykyistä laajemmin. Kaikkien hallintokuntien tulisi myös laatia omat palvelustrategiat, niissä tulisi määritellä selkeät tavoitteet yksityisen sektorin palvelutuotannon lisäämiseksi silloin, kun se on laadullisesti ja taloudellisesti mielekäästä.

Lopuksi totean, että erityistä huomiota tulee kiinnittää nuorison työllistämiseen. Siihen tulee varata riittävästi panoksia, se on hyvä tulevaisuuden investointi.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikkien hallintokuntien päätöksissä ja budjetoinneissa tulisi todellakin näkyä hyvinvointi- ja terveyshyötyajattelu. Erikoisryhmien profilointi ja toimenpiteiden kohdentaminen vaikuttavuusperustein tulee olla perustoimintaa, kun suunnitellaan sekä budjettia että toiminnan rakenteita ja sisältöjä. Pelkät tarveperusteet ovat loputtomat ja kyltymättömät.

Pitkäaikaisia säästöjä syntyy tarvetta vähentämällä tai siirtämällä, ei pelkästään palveluja vähentämällä tai korvauksia leikkaamalla. Riittävä

15.2.2012

panostus elämänkaaren alkupäähän tuottaa säästöjä koko elinkaaren ajan ja jättää rahaa myös laadukkaaseen ja oikein kohdennettuun vanhushoivaan. Terveys- ja sosiaalitoimen olisi myös voitava toimia sosiaali- ja terveyssektorin tutkimusyksikkönä, josta löytyy myös seuranta-dataa asiakkaan näkökulmasta. Nyt kiertäessäni eri toimintapaikkoja on tullut esiin jopa sellainen tilanne, että kaupungin yksikkö ei suostu tai voi osallistua vertailututkimukseen, koska ei ole olemassa edes sitä tietoa, mitä siinä tutkimuksessa vertaillaan, varsinkin silloin kun epäillään jonkun jopa tekevän aiheesta väitöskirjaa. Siis jos ei haluta läpinäkyvää hinnoittelua, ei näytetä kyllä haluttavan toiminnan vaikuttavuudesta kertovia mittareitakaan.

Millä perusteella näin ollen löydetään vaikuttavimmat hoitomuodot, jos edes talon sisällä eri yksiköiden toimintatapoja ei voida mitata eikä verrata?

Arvon valtuutetut.

Budjettisuunnitelmassa kirjataan ainakin terveystoimen kohdalla aivan selvin sanoin, että ”palvelut tuotetaan strategisella kumppanuudella HUSin, sosiaaliviraston, pääkaupunkiseudun kuntien sekä kansalaisjärjestöjen kanssa”. Toisaalta kirjataan yhteistyö kolmannen sektorin kanssa ja kilpailuttamiskohdassa sanotaan jopa, että ”laaditaan palvelutuottamisen strategia, missä määritellään, kuka tuottaa mitäkin”. Sitteen jossain kohdassa sanotaan, että ”palvelu toteutetaan omana toimintana, jota täydennetään kolmannen sektorin avulla” tai ”yritysten palveluja ostetaan vähäisessä määrin”. Eli toteutuuko tässä asenteessa elinkeino- ja yritystoiminnan tukeminen ja yritystoiminnan arvio?

HUSin julkaisemat perus- ja erikoissairaanhoidon kaupunkikohtaiset kulut osoittavat, että helsinkiläisessä toimintakulttuurissa on joku aika paha asenneongelma. Sen korjaaminen onnistuu toivottavasti sote-organisaatiomuutoksen yhteydessä. Operatiivisen johdon tehtävä on ymmärtää itse ja saada myös työntekijät ymmärtämään, että jokainen kaupungin työntekijä on asiakkaalla töissä, ihan niin kuin meillä on nyt presidentti Suomella töissä. Ja täytyy muistaa, että ei enää julkisella sektorillakaan johtajien työpaikat ole ihan itsestään selviä.

Kiitos.

Valtuutettu Rissanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

15.2.2012

Täällä on tänään peräänkuulutettu jo monella suulla rohkeutta, eikä turhaan. Rohkeutta meiltä kaikilta päättäjiltä nyt tarvitaan, edessä on niitä isoja ja vaikeita päätöksiä. Emmekä me voi niitä sen takia lykätä, että edessä on taas jotkut uudet vaalit.

Helsingissä asiat ovat kuitenkin melko hyvin. Näin kai voinee sanoa. Palvelut pelaavat ja kaupunkilaiset ovat ainakin pääosin tyytyväisiä. Mutta samaan aikaan haasteita riittää, tämän me kaikki valtuutetut myös tiedämme, jos ei muusta niin kansalaispalautteesta. Kyse on helsinkiläisten arjesta. On kunnia-asia, että me täällä teemme Helsingin arkea auttavia päätöksiä, emme niitä hankaloittavia. Ohjenuoranamme olkoon "arjen sujuvoittaminen".

Vuoden 2013 talousarviovalmistelussa kaupunkilaisten kuuleminen on mielestäni otettava tosissaan. Täällä on tänäänkin monta kertaa puhuttu esim. niistä päivähoitopaikoista. Sujuvaa kaupunkiarkea ei ole se, että Arabianrannassa asuvalle ja Katajanokalla työskentelevälle vanhemmalle tarjotaan lapsen päivähoitopaikkaa Meilahdesta. Kun hoitopaikka- ja työmatkoihin kuluu julkista liikennettä käyttäen päivässä yli 3 tuntia, ei päivähoidon hyvästä saavutettavuudesta voida puhua. Siis joustavuutta tarvitaan ja niitä paikkoja.

Valtuutettu Torvalds otti esiin Demokratiaryhmän ehdotukset, ja myös valtuutettu Hakanen niistä puhui. Helsingillä onkin nyt mahdollisuus olla kuntauudistuksen yhteydessä todellinen valtakunnan edelläkävijä. Meillä on oltava valmiutta olla aktiivinen käynnistyvän kuntalain uudistuksen yhteydessä, jotta uusissa kunnissa on aito mahdollisuus parantaa lähidemokratiaa. Tekemämme ehdotukset esim. asukkaiden kuulemisen parantamiseksi ovat nyt jatkovalmistelussa, niistä on pyydetty lausuntoja eri lautakunnilta, ja tältä jatkotyöltä odotan paljon. Helsingissä on paljon osaamista ja tietoa, olemassa olevaa sellaista, joka on helppo saada käyttöön.

Uudet demokratiamallit ovat tarpeen erityisesti silloin kun – ja siis toive on todellakin kun – metropolialueella on nykyistä Helsinkiä suurempi kaupunki. Alemman tason päätöksentekoa voidaan miettiä, ja sitä, mitä alemmalle tasolle voidaan delegoida, on hyvä määritellä.

Valtuutettu Soininvaara listasi ansiokkaasti naapurikuntien pelkoja Helsingin raskaasta ja kalliista byrokratiasta. Mutta tässähän nimenomaan meillä on suuri mahdollisuus oppia ketterämmiltä naapureiltamme. Tämä pitäisi näissä naapureissa nähdä. Sitä me tarvitsemme.

15.2.2012

Helsingin valtuuston viesti kuntajakoselvityksen, siis selvityksen, teosta naapurikuntiin voisikin olla erästä presidenttiehdokasta lainaten ”Pöö! Ei ole mitään pelättävää.”

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsingin suurin lähitulevaisuuden ja pitkän tähtäimen tulevaisuuden haaste on ehkäistä lasten ja nuorten sivuun jäämistä. Esim. Pisa-tutkimustulokset ovat Suomessa olleet hyviä, koska opettajien koulutus on ollut tavallista parempaa verrattuna muihin maihin ja koska heikointa neljänneistä on tuettu. Tämän pitää jatkua, ja tähän kannattaa panostaa. Näissä nivelvaiheissa, on se sitten päivähoito, esiopetuksesta kouluun, kuudennelta seitsemännelle luokalle ja toisella asteella, että siellä niitä tukimuotoja jatketaan, että niitä ei ole tarjolla vain peruskoulussa, vaan selkeästi sitä myös monet lukiolaiset tarvitsisivat enemmän tukea jaksakseen käydä lukukoulun kunnialla loppuun asti. Ei riitä, että pääsee toiselle asteelle, pitää myös päästä sieltä pois mielellään tehtyään sen tutkinnon, jota siellä on tekemässä.

Koulupudokkuutta voidaan ehkäistä ajoissa tekemällä, ajoissa toimimalla. Mm. voisi sanoa, että nuorisotilat ja kaikki tällaiset yhdessä, kesätyöpaikkojen riittävyys ja tarjolla oleminen, nämä yhdessä ehkäisevät sitä pudokkuuskehitystä. Vaikkapa Viikin nuorisotilan aikaistaminen on yksi sellainen, mitä kannattaisi nyt tehdä. On ollut vähän virhe, että sitä on siirretty niin myöhään, kun alue on niin laaja ja kasvava. Jälkipainotteisesti Viikki on saanut muutenkin palveluja, kun taas esim. Arabia on saanut jopa etupainotteisesti, mikä on usein ihan hyvä, että on silloin kun asukkaat tulevat palveluja, vaikka kaikki eivät olisi ihan täydellisiä.

Lastensuojelun huostaanotoista on ollut paljon puhetta, ja taustallahan on niissä lähes aina päihde- ja mielenterveysongelmat. Siksi niiden rakenteellinen linkittyminen neuvolan ja perheiden palvelujen kanssa jatkossa on varmaan se, missä voidaan myös toivoa säästöjä mutta varsinkin inhimillisen kärsimyksen vähentämistä. On hyvä muistaa, että vaikka perhesijoituksiin halutaan valtakunnallisesti panostaa ja niitä tietenkin toivotaan, että hyviä perheitä löytyy, niin se kyllä vaatii sitten myös sitä 24/7-tukea ihan oikeasti, ei se muuten tapahdu. Myös on hyvä muistaa, että huostaanottokriteereissä ei yhtenäkkään ole taloudellisuus tai kunnalle edullisuus. Emme halua huutolaisjärjestelmää vaan haluamme, että lapset jaksavat kasvaa ja he pystyvät jatkossa myös opiskelemaan ja olemaan työelämässä mukana mahdollisuuksiensa mukaan.

15.2.2012

Päiväkodeista. Tämä päivähoidon paikkavajehan juontaa juurensa jo osittain epäonnistuneesta 2000-luvun alun tasapainotusprojektista, jossa etupainotteisesti myös lopetettiin päiväkoteja. Siinä oli nämä väestöennusteet, jotka eivät ole ajantasaisia ja myös toivottiin, oletettiin, että niitä ei tarvita niin paljon niitä paikkoja. Tämä takia on tärkeää, että tämä päiväkotien ryhmäkokojen pienennysasia ei kuitenkaan unohtuisi tässä, vaan vaikka se on nyt vasta hyvin alkuun päässyt, että siihen jatkossa rahoitusta riittäisi, koska aikaa ja aikuista ja lastentarhanopettajien työmäärän tarkentamista ja lastentarhanopettajien lisäämistä ryhmissä, niin se on se, millä sitä laatua voidaan ylläpitää, ei sillä, että pienennetään neliömäärää per lapsi. Tästä on onneksi tullut täällä paljon hyviä puheenvuoroja joka puolelta salia.

Itse pidän päivähoitoa selkeänä lähipalveluna. Tässä on tullut näistä matkoista, niin mielestäni autottomalla kilometri tuolla tarpoa jonkin verran auratulla jalkakäytävällä on rattaiden kanssa sellainen aika lailla maksimimatka, mitä voidaan edellyttää.

Vielä toivon, että raideliikennepanostukset saadaan kuntoon, mm. ykkösen ratikan kehittäminen. Jos Koskelan terveysasema siirtyy Oulunkylään, varsinkin silloin sitä linjastoa kannattaisi kehittää niin, että myös näille terveysasemille helpommin pääsee. Tämä on tärkeä asia jatkossa myös.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ilmatieteenlaitoksen viimeisten tilastojen mukaan viimeisen 20 vuoden aikana on Helsingissä satanut lunta keskimäärin sata senttiä. Lumipeitteisiä päiviä on samana aikana ollut Helsingissä keskimäärin sata lumivuorokautta talvessa. Vähälumisina talvina, jotka meillä siintävät takaraivossamme, sadanta on ollut 2000-luvun puolivälin vuosina 40:stä 80:aan senttiin. Viime talvena lunta tuli 123 senttiä ja toissatalvena 168 senttiä. On oikeutettua sanoa, että Helsinki on lumikaupunki. Meillä on talvi, ja täällä on lunta. Siis keskimäärin sata senttiä vuodessa sataa lunta. Tunnustetaan tosiasiat.

Lumen kasaaminen kadun reunoille on kuormittanut kaupunkilaisia, liikennettä, elinkeinoelämää viimeisen kolmen talven aikana ehkä kohuttoman paljon. Käytännössä kaupunkialueella vastuu lumen siirtämisestä kuuluu kiinteistölle. Harva vaan tietää sitä. On osoittautunut, että nykyinen vastuunjako lumen poistamisessa ei toimi. Se on epäselvä ja

15.2.2012

huono ratkaisu. Kahtena viime talvena on kaupunki operoinut omin voimin, osittain innovoiden hyvinkin nopeasti ja ajanut lunta valtavat määrät pois.

Kaupunki on osoittanut, että lumi voidaan hoitaa keskitetysti, organisoidusti pois, mutta se on tehty siten, että kiinteistöt ovat päässeet lakisääteisestä vastuustaan pälkähästä eivätkä ole maksaneet asiasta euroakaan. Kahden edellisen talven ylimääräinen lumen roudaaminen on maksanut meille veronmaksajille 25 milj. euroa. Eikö nyt olisi syytä, että budjettiraamiin oikeasti otetaan rakennusvirastolle määräraha kanta-kaupungin lumen ja hiekan poiston järjestämiseksi ja selvitetään syksyn budjettineuvotteluihin mennessä, miten kiinteistöt osallistuisivat näihin talkoisiin?

Esitetyillä toimenpiteillä kaupungin talvi- ja kevätkunnossapidon kustannukset pienenisivät, haitta lumesta, terveysriskit pölystä ja turvallisuusriskit jatkuvasta lumenajosta vähenisivät. Myös ympäristökuormitus pienenesi. Helsinki on lumikaupunki, tahdoimme sitä tai emme.

Valtuutettu Saarnio

Puheenjohtaja.

Ensin ajattelin, ettei tarvitse sanoa mitään, kun ryhmämme puolesta puheenvuoron käytti Tea Vikstedt ja toi esiin ne asiat, joita ryhmämme pitää tärkeänä, mutta ajattelin, että on kuitenkin syytä osallistua tähän talousarvion käsittelyn ensimmäiseen näytökseen. Tässähän me nyt keskustelemme tulevasta vuodesta ja tiedämme itse asiassa jo, että numerot ovat melko valmiina olemassa ja me saamme sitten lokakuussa toiseen näytökseen, kun ehdotus julkistetaan ryhmien väliseen neuvotteluun, ja pääsemme taas neuvottelemaan jostain muutamasta miljoonasta eurosta vähän eri sektoreille ja olemme suuria sankareita, kun suuret rahat itse asiassa liikkuvat vanhaa latuaan meistä riippumatta.

Siksi olisin odottanut tältäkin keskustelulta, että joku avaisi keskustelun, että haluammeko todellakin puuttua jämerällä tavalla jonkin todelliseen ongelmaan. Me hyväksymme erilaisia suunnitelmia, ohjelmia, jotka sitten joko toteutuvat tai eivät toteudu, ja tyydymme siihen. Otan esimerkiksi asunnottomuuden. Asunnottomuutta on jonkin verran pystytty vähentämään, mutta kaupungissa on huutava puute kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista. Mitä me teemme? Odotamme, odotamme ja alitamme nekin tavoitteet, joita olemme hyväksyneet asunto-ohjelmissamme.

15.2.2012

Tämä on minusta aika omituinen tilanne, enkä syytä tästä virkamiehiä ja viranhaltijoita, jotka tekevät erittäin hyvää työtä omilla sektoreillaan. Mutta valtuustossa meillä ei ole tarmoa puuttua asioihin oikealla tavalla. Jos me käyttäisimme yhtä paljon tarmoa joidenkin ongelmien poistamiseen kuin käytämme tarmoa siihen, että Helsingin kiehtovuus ja kansainvälinen tunnettavuus lisääntyisi, niin olisi aika paljon.

Luulen, että meillä on edessämme isoja muitakin asioita kuin julkisuuksessa keskusteltavat Guggenheimit ja muut tulevat hankkeet. Mutta talousarviossa me nyt voisimme vielä vaikuttaa siihen, että me todella lähtisimme jotain sektoria perkaamaan ja purkamaan. Tällainen pienten uudistusten politiikka vanhaan pohjaan ei juuri tarjoa todellisia ratkaisuja. Sote-järjestelmän uudistaminen kaupungissa avaisi mahdollisuuksia myös siellä sektorilla olevien eräiden pullonkaulojen todelliseen perkaamiseen, esim. vain päihdeongelmien hoidon parantamiseen.

Valtuutettu Peltola

Kiitos Pekka Saarniolle hyvästä puheenvuorosta.

Minun on helppo tästä jatkaa, koska täällä on puhuttu erittäin paljon kauniita ja tärkeitä asioita mm. sosiaali- ja terveyspalveluista, niiden monipuolisesta parantamisesta ja kuntalaisten tasa-arvon lisäämisestä, syrjäytymisen vähentämisestä. Mutta olennaista tietenkin tässä, kun puhutaan ensi vuoden talousarviosta, niin pitäisi puhua siitä, että mitä ne rahamäärät siellä ovat ja miten ne käytetään. Esim. sosiaali- ja terveyspuolta siinä raamissa, joka nyt tämän keskustelun jälkeen lähtee lautakunnille ja virastoille, niin siellä on jo valmiiksi suuri aukko verrattuna siihen, mitä tänä vuonna tapahtuu, siellä kustannuspuolella.

Meidän vasemmiston ryhmä edellyttää sitä, että sosiaali- ja terveyspuolta ei alibudjetoida, että otetaan huomioon ne kustannuslisäykset, joita tänä vuonna on tapahtunut ja joita tapahtuu palkankorotusten ja muiden kustannustekijöiden kohdalla, siihen pohjaan. Sen lisäksi tehdään myös sellaisia rakenteellisia muutoksia, jotka todella edistävät näitä meidän täällä laajasti kertomia hyviä tavoitteita. Me jätämme tänään valtuustoaloitteen, jossa vaadimme ensinnäkin tämän pohjan korjaamista.

Sitten me ehdotamme, että siellä lisätään päivähoidon, koulujen ja sosiaali- ja terveysasemien henkilöstömitoitusta 7 milj. euron määrärahalta, jolloin nimenomaan parannetaan sosiaali- ja terveysasemia, joita ajamme tässä sosiaali- ja terveysuudistuksessa, niin että ne pystyvät

15.2.2012

siellä ensimmäisellä tasolla yhdessä koulujen ja päivähoidon kanssa vastaamaan ihmisten palvelutarpeisiin.

Toinen tärkeä peruspalvelu, jonka kaikki täällä tietävät, että on retupe-
rällä, on vanhusten ja muiden hoivaa tarvitsevien palveluasuminen. Sii-
hen me ehdotamme, että ensi vuodelle lisätään 150 hoivapaikkaa ja
myös siellä se budjetin pohja laitetaan kuntoon.

Täällä on puhuttu kuntauudistuksesta ja viiden kunnan yhteen liittämi-
sestä keinona parantaa Helsingin palveluita. Minä en kyllä ymmärrä,
miten tällaisen suuren hallinnollisen systeemin rakentaminen voisi pur-
kaa meidän hallintomme hullutuksia ja meidän palvelujärjestelmämme
heikkouksia, jos me emme pysty tällä pienimmällä riittävän isolla tasolla
niitä korjaamaan. Valtuuston pitäisi suhtautua vakavasti työhönsä ja
tehdä sellaiset uudistukset, joista me tiedämme, että ne ilman muuta
tuottavat taloudellisesti ja sen lisäksi ennen kaikkea tuottavat ihmisille
parempaa hyvinvointia.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kuten täällä on jo useassa puheenvuorossa kuultu, taloudellinen tilan-
ne on epävarma koko Suomessa. Menojen merkittävälle kasvulle ei nyt
ole sijaa, ja kaikkea toimintaa kannattaa arvioida kriittisesti. Ehkäpä jo-
tain vanhaa toimintaa voidaan karsia ja joitain tehtäviä toteuttaa uudella
tavalla. Tässä on edelleen haastetta kaikille hallintokunnille tuottavuu-
den parantamiseksi.

Erityisen tärkeä budjetin suunnittelun lähtökohta on yksi kaupungin ar-
voista: oikeudenmukaisuus eri väestöryhmien välillä. Kaupungin palve-
luissa on erityisesti kannettava huolta niistä ihmisryhmistä, jotka eivät
itse saa ääntään kuuluviin. On oikein tavoitella hyviä ja joustavia päivä-
hoidon palveluja, mutta muitakaan ikäluokkia ei saa unohtaa.

Nostan esille myös toisen kaupungin arvon: asiakaslähtöisyyden. Tule-
van budjetin suunnittelussa on edelleen pidettävä kirkkaana asiakas-
keskeisten palvelujen tuottaminen. Tämä vilahtelee puheessa tiuhaan,
mutta käytännössäkin suunnittelun lähtökohtana pitää olla asukkaiden
tai asiakkaiden tarpeet.

Yksi tapa toteuttaa asiakaskeskeisyyttä on lisätä kaupunkilaisten valin-
nanvapautta. Esim. viime vuonna voimaan tullut terveysaseman valin-
taoikeus on hyvä esimerkki organisaation joustavuudesta. Tässä oli

15.2.2012

pontimena uusi terveydenhuoltolaki, mutta samanlaisia toimenpiteitä voidaan kehittää myös kaupungin toimesta. Palveluseteli on tietyissä tilanteissa hyvä valinnanvapauden edistämiseksi. Palvelusetelin sujuvaa käyttöä varten on kuitenkin pikaisesti saatava toimiva sähköinen hallintajärjestelmä, jotta se ei vie liikaa muuta resurssia.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujen kysyntä kasvaa suurten ikäluokkien jäädessä eläkkeelle. Vaikka vanhenevien ikäluokkien toimintakyky on muutamien viime vuosikymmenien aikana parantunut, palvelun tarve pysyy suurena, sillä suhteellisesti eniten kasvavat kaikkein vanhimmat vanhusikäluokat, joissa myös sairastavuus on suurinta. Toimintakyvyn koheneminen koskee pääasiassa fyysistä toimintakykyä. Muistisairaiden ihmisten osuuden ja määrän kasvuun ei ole näköpiirissä parannuskeinoja, ja se tuo meille haasteita. Jos sosiaali- ja terveystoimen resursseja on tässä tilanteessa liian vähän, palvelut painottuvat helposti vain viime hetken hätään vastaamiseen, mikä lopulta tulee kaupungille kalliiksi, kun kysyntä kohdistuu kaikkein raskaimpiin palveluihin.

Varhaisen tuen muodoissa ei kannata säästää, vaikka tulossa olisivatkin taloudellisesti kireät ajat. Palvelujen painopistettä on pyrittävä siirtämään kaikin keinoin raskaista palveluista ennakointiin. Ikääntyvien sosiaali- ja terveyspalveluissa tämä edellyttää esim. asumisen ja palvelujen kehittämistä siten, että ihmiset voivat asua normaalissa asunnokannassa mahdollisimman pitkään, myös silloin, kun toimintakyky on alentunut. Tämä edellyttää myös terveysasematoimintaan panostamista.

Kun suuri määrä ihmisiä poistuu työterveyshuollon piiristä, on terveysasemien kyettävä vastaamaan heidän palvelutarpeeseensa ja tuettava heidän toimintakykynsä säilymistä. Lisäksi tarvitaan muita toimintakykyä ylläpitäviä palveluja, kulttuuripalveluja, liikuntaa ja kuntoutusta, hyviä ravitsemuspalveluja jne. Näillä voidaan ehkäistä iäkkäiden ihmisten ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Tähän ennakointiin tarvitaan kaikki hallintokunnat mukaan ja sovitut hallintokuntien väliset yhteistointitarakenteet.

Kiitos.

Valtuutettu Sumuvuori

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on jo aika moneen kertaan osoitettu huoli talouden epävarmuudesta ja kaikkein heikompiosaisten jaksamisesta ja heistä huolehtimi-

15.2.2012

sesta, että menen kahteen konkreettiseen asiaan suoraan ja jätän nämä talouskatsaukset vähemmälle.

Yksi sellainen konkreettinen asia, joka liittyy hyvin vahvasti syrjäytymiseen ja lasten ja nuorten hyvinvointiin on tämä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, joka on hyväksytty jo kolmisen vuotta sitten. Ensimmäistä kertaa silloin päätettiin jakaa erillinen määräraha vuosittain tähän tarkoitukseen, ja se on ollut 6 miljoonaa vuodessa ja se on nyt viimeistä kertaa tänä kuluvana vuonna 2012 jaossa. Tämähän on ollut monihallintokuntainen hanke, eli mukana on ollut sosiaalivirasto, terveyskeskus, nuorisotoimi, opetusvirasto, kulttuuriasiakeskus, kirjasto-toimi ja liikuntavirasto. Tämä 6 miljoonaa on heidän kesken jakautunut yli 20 erilaiseen hankkeeseen, joiden peruspaino on ollut se, että saada parannettua lasten ja nuorten hyvinvointia ja vähennettyä lastensuojelun tarvetta.

Nyt toivonkin, että kun valmistellaan seuraavan vuoden budjettia, näitä hankkeita tullaan katsomaan vaikuttavuuden näkökulmasta tarkkaan. Me olemme saamassa tänä keväänä myöhemmin jonkinlaisen raportin siitä, miten tämä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on ylipäätään toteutunut. Sen yhteydessä on selvitettävä myös se, että miten näillä erillismäärärahoilla, 6 miljoonalla vuodessa, on saatu hyviä vaikutuksia aikaan. Sitten myös tietysti pitää katsoa se, että onko niissä hankkeissa ollut jotain sellaista, mikä on syytä juurruttaa, ottaa osaksi normaalia eri hallintokuntien toimintaa ja onko osa sellaisista hankkeista, vaatiiko pysyvää rahoitusta myös jatkossa, koska ei ole järkeä siinäkään, että joku hyvä käytäntö on lähtenyt eteenpäin mutta se loppuu kuin seinään, kun tällainen erillismääräraha loppuu.

Toinen asia, jos vielä heikompiosaisista puhutaan, niin näillä säillä on hyvä ottaa esiin asunnottomat. Kaupunginhallituksessa on keskusteltu tämän kevään aikana aika paljon asunnottomuudesta ja ollaan oltu huolissaan siitä, onko kaupungilla tarpeeksi joustonvaraa, jos tulee erityisen kylmiä öitä, ettei kukaan jää pakkaseen, kun Hietaniemen palvelukeskuksen kapasiteetti on rajallinen, sinne mahtuu noin 60 tyyppeä. Sitten on ollut tietysti joitain tilapäisiä paikkoja, esim. Itä-Pasilassa on ollut joku paikka, ja Kalkkers on ottanut vastaan myös asunnottomia. Eli onko tämä tarpeellista. Tietysti samalla on annettava kiitostakin siitä, että pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishanke on pikkuhiljaa alkanut purra, eli mikäli olen oikein ymmärtänyt, se on toiminut. Mutta jatkossa katsotaan tarkkaan, että jouston varaa on.

Sitten vähän toisenlaiseen asiaan. Vihreiden ryhmäpuheenvuorossa puhuttiin siitä, että pitää miettiä tarkkaan ensi vuonna tai ylipäätään tulevaisuudessa, että minkälaisiin profiilinnostohankkeisiin on varaa ja

15.2.2012

mihin ei ole varaa. Se on ihan totta. Profiilinnostohankkeita ovat totta kai tällaiset tärkeät isot hankkeet. En ota kantaa Guggenheimiin vielä, sanon vain, että se on profiilinnostohanke, mutta sen lisäksi on keskustakirjasto ja muuta tällaista, jotka ovat aika hintavia juttuja.

On monia sellaisia juttuja, jotka voivat toteutua vähän vähemmälläkin rahalla tai joihinkin ei tarvita rahaa lainkaan. Yksi sellainen profiilinnostohanke minun mielestäni kaupungille olisi se, että tätä kankeaa byrokratiaa ja hallintoa joustavoitettaisiin erityisesti esim. tilapolitiikassa ja lupakäytännöissä. Uskon, että tilapolitiikan normeja jollain tavalla keventämällä saataisiin sekä lähikulttuuria, kansalaisista itsestään syntyvää lähikulttuuria edistettyä että myös pienyrittäjien asemaa parannettua.

Hukkatilojen käyttöä toivoisin, että mietittäisiin. Meillä on kaupungissa tällä hetkelläkin sellaisia kiinteistöjä, jotka ovat joko odottamassa uutta vuokralaista tai ovat ylipäätään tyhjiällä jostain muusta syystä, eli väliaikaiskäytön lisääminen, myös se auttaisi tosi paljon monen nuoren ja pienyrittäjän asemaa, koska monet yritystoiminnot ovat nykyään myös tilapäisiä. Eli nämä kaksi asiaa jos ensi vuoden budjetissa muistettaisiin, olisin hyvin iloinen.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa ordförande, bästa fullmäktige.

Lähetekeskustelu on mahdollisuus puuttua myös pitkiin linjoihin. Kaikkein tärkeintä, kun me laadimme ensi vuoden budjettia, on se, että se on osa jotain kokonaisvaltaista, pitkäjänteistä rakenteellista kehittämistä. Sen takia toistan kolme sellaista lähtökohtaa, jotka ovat ominaisia minun ryhmälleni ja omalle toiminnalleni tässä budjettityössä.

Yksi on se, että budjetti laaditaan rationaalisen talouskehitysennusteen perusteella. Toinen on se, että tulopohjasta pidetään huolta. Kolmas on se, että eriarvoistumista ja syrjäytymistä estetään johdonmukaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Näistä kolmesta lähtökohdasta pikkuisen havainnollisia esimerkkejä, mitä tämä tarkoittaa käytännössä.

Tämän budjettikauden ehkä tärkeimpiä saavutuksia on se, että on saatu lisää järkeä. Budjettia laaditaan sillä, että on tämä elokuun tarkistuspiste, että voidaan laatia ensi vuoden budjetti entistä ajankohtaisem-

15.2.2012

pien tietojen ja arvioiden valossa. Tämä on merkittävää rakenteellista kehittämistä. Kiitos kaikille ryhmille siitä, että tähän on päästy.

Toinen, kun puhutaan tulopohjasta, niin korostaisin tämän globaalin talouden muuttuvuuden huomioonottamisen merkitystä ja tässä yhteydessä globaalin vastuun strategiaa, jota nyt valmistellaan ja siinä yhteydessä erityisesti veroparatiisiasiaa. Tällä hetkellä maailmantalous sallii sen, että monet isot toimijat välttävät veroa, kiertävät veroa, sillä mm. globaalisti toimivat suuryritykset voivat sisäisellä hinnoittelumekanismin avulla välttää verojen maksamista muiden tavoin. Helsingin on syytä puuttua tähän oman etunsa takia, että meidän tulopohjamme säilyy vahvana jatkossakin. Hyvä, että tähänkin on lähdetty ja ollaan lähtemässä, ja olen iloinen siitä, että tässä yhteistyö ryhmien välillä varmaan jatkossakin toimii.

Kolmanneksi, ja tässä minulla on kriittisempi katse muihin ryhmiin, kun minulla on nyt kolmen vuoden kokemus näistä budjettineuvotteluista, niin hyvin vahvasti polttaa minulla mielessä se, että meidän ryhmämme, ainakin minä koen, että meidän ryhmämme on joskus jäänyt liian yksin huolehtimaan kokonaisvaltaisesti heikkojen asemasta tässä kaupungissa. Kumminkin kaupungit ja kunnat kantavat – olen pahoillani Outi, jos loukkaan Vasemmistoliittoa, kyllä hyvässä yhteistyössä moni asia on tehty – mutta on ollut tilanteita, että tuntuu, että muut poimivat rusinat pullasta ja johdonmukaisemmin kokonaisvaltaista politiikkaa olemme edustaneet me. Jos olen väärässä, osoittakaa se minulle ja osoittakaa se varsinkin seuraavissa budjettineuvotteluissa. Toivon, että me olemme tästä kaikki samaa mieltä ja että olen väärässä tässä kriittisessä arviossa.

Hyvää yhteistyötä uusissa budjettineuvotteluissa!

Tämän jälkeen kaksi yksityiskohtaa. Yksi on tämä demokratiatyö, jota tehtiin hyvässä hengessä Jussi Pajusen johdolla ja kaikkien ryhmien innokkaalla osallistumisella. On tärkeää, että me huomioimme ne vähäiset rahalliset tarpeet ensi vuoden budjetissa, jotka aiheutuvat tästä demokratian vahvistamisesta. Pitäisi olla varautumisvara kansanäänestyksille, ja pitäisi varautua siihen, että kansalaistilat, demokratiatilat vaativat menoja, ehkä jotain muutakin. Tämä tällaisena ennakkoarvotuksena, tämä pitäisi huomioida.

Viimeisenä mutta ei vähäpätöisimpänä asiana...de svenska tjänsterna. Vi har två nationalspråk. Vi har människor som lever och dör på svenska i den här stan, och det visar sig tyvärr att det är svårt att i äldreomsorgen, i psykvården, vissa andra omsorgsområden, få kunnigt folk som kan sköta tjänstebudet på svenska. Det här är inte bara en fråga

15.2.2012

om pengar utan också en fråga om att staden som arbetsgivare måste vara mera lockande än vad den är för tillfället. Jag hoppas att vi kan beakta det här fullt ut i budgetförhandlingarna i år. Tack så mycket.

Valtuutettu Heinäluoma

Yksi asia tulopuolelta ja yksi menopuolelta. Helsingin Energia on ollut aivan poikkeuksellinen asia Helsingin kaupungin taloudessa verrattuna myös muihin kaupunkeihin. Voi sanoa, että se on ollut tällainen hanhi, joka on muninut kultamunia kaupungille. Niin kauan kun tämä liikelaitosmalli on olemassa, on selvää, että Energian tuloksen tulouttaminen kaupungin budjettiin pitää olla maksimaalinen. Se on ymmärrettävää, että niin kauan kun saadaan koko tuotto käyttöön, pitää ottaa kaikki irti mitä sieltä on tulossa. Ja kun se on ollut parhaimmillaan yli 300 miljoonaa, sen vaikutukset tietysti todellakin ovat aika isot.

Sitten toinen asia on, että sekä tämän liikelaitosmallin muodostaminen, sen loppuminen että sitten toisaalta nämä kunnianhimoiset uusiutuvan energian investointisuunnitelmat aiheuttavat tilanteen, että jatkossa me emme tule saamaan lähellekään tällaisia tuloutuksia. Se tietysti pakottaa miettimään jatkoa aika tarkkaan, ja olisi toivottavaa, että kaupunki ja kaupungin johto laatisivat pidemmän ajan suunnitelman, miten tämä sopeutuminen tähän uuteen aikaan tehdään ja jonkinlaisen arvion siitä, kuinka iso aukko on tulossa ja miten siihen varaudutaan.

Sitten menopuolelta. Täällä on mainittu syrjäytyminen, ja sen kokisin, että se on tosi iso asia sekä nuorten että pitkäaikaistyöttömien osalta. Tämä on ainoa metropoli Suomessa, ja siksi meillä tämä ongelma on vakava, jos siihen ei puututa. Tähän liittyy esim. se, että meillä on niin paljon varaa, että meillä on varaa vielä maksaa näitä sakkomaksuja siitä, että me emme hoida työttömiä, niin siitä tulee valtaisa lisälasku tulevina vuosina. Siksi olisi perusteltua, että kaupunki lähtisi mukaan tähän kuntatyöllisyyskokeiluun ja ottaisi ihan toisenlaisen roolin kuin mitä viime vuosina on ollut.

Valtuutettu Vesikansa

Pääkaupunkiseutu ja koko Suomi tarvitsevat kuntarakenteen uudistuksia, niin kuin täällä on moneen kertaan jo todettu. Ja sitä tarvitaan myös täällä pääkaupunkiseudulla tasapainoiseen kehitykseen. Mutta pelkkä kuntarakenneuudistus ei riitä kyllä turvaamaan palveluiden ongelmia.

15.2.2012

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksella on todellinen tarve koko maassa ja mielestäni sillä on myös aika kiire. On myös totta, että Helsinki käyttää muita kuntia enemmän rahaa sosiaali- ja terveydenhuoltoon, mutta emme silti voi sanoa, että meillä olisi kauttaaltaan upean huimat, laadukkaat palvelut. Käytämme rahan jossain määrin väärin.

Vuonna 2013 sosiaali- ja terveystieteiden yhdistäminen on hanke, jonka pitäisi pystyä vastaamaan osaan näistä ongelmista. Toimivimmat hoidot vanhustenhuollossa, lastensuojelussa, perhetyössä, mielenterveys- ja päihdepalveluissa voivat tuoda parempaa tukea helsinkiläisille ja tulevaisuudessa mahdollisesti myös vähemmällä rahalla. Hallinto ei kuitenkaan vähene automaattisesti, ja tähän on kiinnitettävä tänä vuonna erityistä huomiota. Samoin IT-investoinneissa erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa ostanne kalliilla, emme kilpailuta ja olemme lähes monopoliaseman omaavien yritysten varassa. Kaikki kalliit aivan välttämättömiä hankkeita lukuun ottamatta on jäädytettävä minimiin etenkin nyt, kun pääkaupunkiseudun kunnat ja HUS suunnittelevat yhteisen potilas- ja asiakastietojärjestelmän hankintaa.

Henkilöstöpula on totta jo sosiaalityöntekijöiden, sairaanhoitajien, lastentarhanopettajien ja lääkäreiden osalta. Näihin voisimme kiinnittää nyt huomiota, jotta pystymme varautumaan niihin tuleviin vuosiin, kun kilpailu on entistä kovempaa. Rahoja niistä on löydettävä, en löydä montaa muuta kohdetta kuin juuri tuon hallinnon ja IT-hankintojen kilpailuttamisen.

Ensi vuoden budjetissa on uusi varhaiskasvatuksesta vastaava virasto, ja toivon todella, että itsenäisyys tuo päivähoiton järjestämiseen liikumavaraa, mikä suuressa sosiaalivirastossa on varmaan jokseenkin puuttunut. Tein vuosi sitten aloitteen, että päivähoiton budjetointi pitäisi perustua todelliseen lapsimäärään, eli nykyistä käytäntöä, joka laahaa lapsimäärineen lähes vuoden jäljessä, olisi täysin mahdollista muuttaa. Ehkä uusi virasto pääsee aloittamaan työnsä tämän todellisen lapsimäärän mukaan eikä jatkuvasti jouduta selittämään tätä vanhentunutta virttä, että lapsiennuste ei vastannutkaan todellista käsitystämme.

Lasten määrän kasvua on täällä puheissa ansiokkaasti huomioitu ja kannettu huolta puuttuvista päivähoitopaikoista, mikä on todellinen ongelma. Samaa positiivista mielialaa tietenkin toivon erityisesti kokoomukselta budjetin valmistelussa. Päivähoitoryhmien pienentäminen alkaa tänä vuonna. Se alkaa hyvin hitaasti, mutta se alkaa nyt kuitenkin tämän valtuustokauden aikana, kuten olemme kirjanneet ohjelmiimme. Tänä vuonna meidän on kiinnitettävä erityistä huomiota myös päivähoitoinvestointien pysymiseen ajallaan, jopa niiden nopeuttamiseen. Olemme tehneet välillä niitä lykkäyspäätöksiä, ja sitä laskua nyt mak-

15.2.2012

samme. Hankimme erilaisista kauppojen alakerroista päivähoitopaikkoja, joita kalliilla rahalla sitten remontoidaan. Viikissähan esim. urheiluhallin pukuhuoneet muutetaan päiväkodiksi, mikä on ihan toimiva ratkaisu, mutta ei sekään ole järkevää rahankäyttöä.

Toinen investointi, johon ei ole kuluvinä vuosina kiinnitetty niin paljon huomiota, on leikkipuistot, joista täällä ansiokkaasti puhuttiinkin. Valtuutettu Sarkomaa puhui leikkipuistoista, joita todellisuudessa on yli 70, ja myös monien näiden investoinnit laahaavat pahasti perässä. Riittävä kohtuuhintaisten asuntojen rakentaminen on aihe, joka on meitä puhuttanut aina. Esim. tämän päivän Helsingin Sanomissa oli erittäin varteenotettavia ideoita, miten voisimme petrata julkista asuntorahaston tuotantoa ja etsiä näitä todella uusia mahdollisuuksia, mitä voisimme tehdä paremmin.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa herra puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensin vastaus valtuutettu Bryggarelle. Kun hän puhui näistä syrjäytyneistä nuorista, niin on se merkillistä, jos vielä tänä keväänäkin nämä 800 nuorta syrjäytyvät siten, että he eivät pääse mihinkään opiskelemaan eivätkä mihinkään työhön. Kun demareilla nyt on värisuora, teillä on apulaiskaupunginjohtaja ja teillä on ministeri Gustafsson, niin yrittäkää nyt hyvänen aika saada tarpeeksi paljon näitä opiskelupaikkoja. Kun näitä lukiopaikkoja minun käsitykseni mukaan voi perustaa jokainen kaupunki itse, niin ei se nyt ole suuri asia, jos me perustaisimme lisää lukiopaikkoja tähän kaupunkiin, jotta nämä nuoret pääsisivät edes lukion.

Sitten tietenkin tästä ensi vuoden budjetista, niin jo Rauhamäki ja monet muutkin ovat puhuneet tästä sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistämisestä, ja se lienee suurin hanke, mitä meillä on pitkiin aikoihin ollut. Ei ole tarkoitus, että tällä yhdistämisellä välittömästi syntyisi jotain säästöjä, mutta pystymme hallitsemaan näitä kuluja tulevaisuudessa. Lisäksi se, miksi me tämän teemme, on se, että me haluamme paremmat hoitoketjut – joista myös on moneen kertaan sanottu – etenkin vanhustenhoidossa, päihde- ja mielenterveyspotilaiden hoidossa sekä tietenkin lasten ja perhepalveluissa.

15.2.2012

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Todellakin nämä mikrofonit ottavat nyt hyvin.

Ihan täytyy kommentoida tuota valtuutettu Asko-Seljavaaran äskeitä puheenvuoroa ja meidän demareiden värisuoraa. Minä kyllä olisin erityisesti kiinnostunut siitä, että me saisimme Itä-Helsinkiin keskiasteen oppilaitoksen perustettua. Lukion paikat ovat tosiaan tärkeitä myös.

Tässä esityslistalla tämän asian kohdalla todetaan, että meidän investointitasomme säilyy edelleen korkeana. Niin se pitää säilyäkin, meillä on korjausrakennuskohteita ja meidän täytyy rakentaa meidän uudet asuinalueemme. Samassa todetaan, että koska menokehitystä täytyy kuitenkin hillitä näiden talouslukujen valossa, niin tämä tarkoittaa tuottavuuden kehittämistä ja priorisointia palvelutuotannossa. Ja mitäs tämä sitten tarkoittaa? Se mielestäni tarkoittaa sitä, että meidän täytyy tehdä hyviä palveluita. Sosiaali- ja terveystaloustamme on päätetty yhdistää, ja budjettisuunnittelussa tämä täytyi ottaa huomioon. Päivähoito ja varhaiskasvatus siirtyvät varhaiskasvatusvirastoon.

Tässä yhteydessä nimenomaan täytyy pitää huolta siitä, että meillä on oikea-aikaisia ja hyviä palveluita helsinkiläisille. Se hillitsee sitä menokehitystä. Täällä on puhuttu myös niistä kaikkein eniten apua tarvitsevista, eli jos oikein heikossa asemassa oleva ihminen tarvitsee toimeentuloonsa, terveydentilaansa tai sosiaaliseen tilanteeseensa apua, siihen täytyy reagoida nopeasti ja heti. Sen takia tämä priorisointi, ja mikäs tämä toinen termi oli, tuottavuuden kehittäminen, niin se tarkoittaa sitä, että edelleen parempia palveluita. Oikea-aikaisia, nopeammin, helsinkiläisille. Koska jos apua tarvitseva vaikkapa päihdeongelmainen tai syrjäytynyt nuori ei saa sitä apua, minkä tarvitsee, tai hädässä oleva perhe, se tulee todella kalliiksi puhumattakaan siitä, että terveyspalveluita ei saada oikeassa ajassa.

Eli terveyskeskusmaksun poistaminen maksaa tietyt miljoonat Helsingille, mutta uskon, että se on tavattoman tuottava ratkaisu, koska ne ihmiset jotka helpoimmin syrjäytyvät ja sairastuvat pitkäaikaisesti, hakevat sitä apua nopeammin, koska se ei maksa mitään se ensimmäisen avun hakeminen.

Sitten puhuisin lastensuojelusta. Siellä on menossa rakennemuutos oikeaan suuntaan, eli pyritään löytämään perheitä, jotka ottaisivat huostaan otetun lapsen. Puhuin viime vuonna samasta asiasta, eli tätä ympärivuorokautista neuvontaa täytyisi kehittää. Vantaalla on olemassa

15.2.2012

24/7 puhelin niille tukiperheille, joilla on huostaan otettu lapsi hoidossaan. Siellä on myös vanhempia, juttelin juuri sellaisten vanhempien kanssa, joilla ei ole omaa lasta ollut ennen kuin heidän perheeseensä tuli 6-vuotias sijoitettava lapsi. Tällaiset perheet tarvitsevat myös normaaliin kasvatukseen neuvoja. Eli nyt neuvoja voi saada kriisipäivystyksen kautta, mutta se on kauhean korkea kynnys soittaa sinne. Eli tätä täytyy edelleen kehittää ja siihen täytyy varata budjetissa määrärahoja.

Sitten kuitenkin aina puhutaan näistä palveluista, niin haluan puhua tästä tulopuolesta. Eli Helsinki on kulttuuripääkaupunki tänä vuonna, ja koska itse olen kulttuurin ammattilainen niin uskon, että siellä on edelleen kehitettävissä, tarvitaan investointeja, tarvitaan näitä tapahtumia. Guggenheim-museon, Musiikkitalon, pääkirjaston lisäksi nämä tapahtumat ovat hirveän tärkeä asia Helsingille. Kaikki tietävät, että Euroopan-mestaruuskisat ovat tulossa mutta harvempi tietää, että meillä on valtava voimistelutapahtuma vuonna 2015, jonka ajaksi on jo kaikki majoituspalvelut varattu Helsingissä. Ehdotan myös edelleen, että kehittäisimme näitä Pride-tapahtumia ja järjestäisimme kansainvälisen Pride-tapahtuman.

Kiitos.

Valtuutettu Ojala

Puheenjohtaja.

Neljään asiaan haluaisin hieman kommentoida.

Taloudesta täällä on puhuttu aika paljon, ja talouden näkymät tietenkin ovat jossain määrin epäselvät ja epävarmat. Mutta kun täällä on myös useaan otteeseen oltu huolissaan velkamäärän kasvusta, niin haluan jälleen kerran muistuttaa siitä, että kun me puhumme ottolainoista, on hyvä myös samanaikaisesti tarkastella antolainoja eli paljonko me olemme myös lainanneet muille ja paljonko olemme niistä saaneet takaisin. Asuntotuotantopuoli on mm. sellainen, joka maksaa kyllä lainansa takaisin. Toinen on se, että suurin osa antolainoja on HSY:lle, ja siltä puolelta joudumme tietysti odottamaan pidempään lainan takaisinmaksua, mutta joskus se sieltäkin tulee.

Sitten, arvoisa puheenjohtaja, tästä asuntopolitiikasta. Nimittäin jos tarkastellaan tätä valtuustokautta ja mietitään, missä me olemme todella epäonnistuneet, niin ainakin minun mieleeni ensimmäisenä tulee: asuntopolitiikassa. Me emme ole lähelläkään niitä yhteisesti asetettuja asun-

15.2.2012

totuotantotavoitteita. Hinnat karkaavat käsistä, ihmisillä ei kerta kaikkiaan enää ole varaa asua. Yli 20 euroa / neliö vuokra-asunnosta alkaa olla kyllä jo aika hurjaa. Tässä suhteessa kaikki kivet on nyt käännettävä.

Me kuulimme omassa ryhmässämme Tuomas Kivelää ennen valtuustosaliin tuloa. Hänellä oli mielestäni muutamia hyviä ehdotuksia, joita toivon kyllä, että vakavasti mietitään. Mm. se, että ATT:n rakennustointainta voitaisiin kehittää esim. sellaiseen malliin, jossa käytettäisiin projektijohtoa ja myös aliurakoitsijoita pitkäjännitteisesti sillä tavoin, että aliurakoitsija tietää, että kaupunki suostuu heidän kanssaan toteuttamaan monen vuoden projekteja, monia asuntoalueita, jolloin myös heillä on intressiä panostaa siihen, saadaan parempaa laatua ja taatusti edullisemmin. Tämä oli vain yksi, ja lunastuskortin käyttäminen on myös paikallaan. Sitä ovat käyttäneet mm. Oulu, joka onnistunut erinomaisesti. Oulu on lunastanut maata ja siellä on riittävästi asuntoja ja ne ovat kohtuuhintaisia. Järvenpää on jopa rojhennut lunastaa maata valtiolta. Eli kyllä meidän on katsottava tässä asuntoasiassa peiliin.

Kolmantena asiana on tämä sote-uudistus, ja kun on kuunnellut täällä käytyä keskustelua, niin odotukset ovat hurjat. Puhutaan maan parhaasta uudesta yksiköstä ja sitten odotetaan, että siitä tulee myös ihan hirtittävän tehokas ja tuottava ja se pystyy parempia palveluja, nopeammalla aikataululla, ilman lisää kustannuksia. Nämä odotukset ovat teiltä, minä en usko, te pistätte sen henkilökunnan ihan mahdottoman tilanteen eteen, että kaikki tämä pitää tapahtua ilman että se maksaa euron euroa. Jotkut sentään olivat täällä, jotkut odottavat jopa säästöjä, toiset sanoivat, että lisäkustannuksia ei tarvita. Mutta jos nyt sieltä säästöjä yritetään hakea, niin silloin on turha odottaa, että saadaan parempaa palvelua ja nopeammin ja tehokkaammin.

Meillä on hyvä pohja kuitenkin nyt tälle työlle. Nykytilanne on kartoitettu ja ongelmat ovat tiedossa. Nyt on meistä kiinni, miten se ratkaistaan.

Lopuksi tästä kuntauudistuksesta, siitäkin sanoisin Oulun esimerkin lyhyesti. Kun uutta Oulua ryhdyttiin rakentamaan, ei puhuttu kuntien liittämisestä Oulun kaupunkiin vaan uuden Oulun rakentamisesta. Uudessa siirtymävaiheen hallituksessa Oululla on vähemmistöedustus kaupunginhallituksessa.

Valtuutettu Kantola

Arvoisa puheenjohtaja.

15.2.2012

Täällä on käytetty erinomaisia puheenvuoroja siitä, mitä seuraavan vuoden talousarviossa olisi hyvä olla. Kun olen ollut viimeiset 5 tai 6 vuotta niissä varsinaisissa budjettineuvotteluissa mukana, niin jotenkin tämän kaaren osaa taas aavistaa, että nyt puhutaan aika suurista linjoista ja sitten lopulta ryhmät taistelevat tämän kokonaisuuden kannalta tosi mitättömistä mutta sinänsä tärkeistä asioista.

Minulla on kuitenkin sellainen tuntuma ja olen ajatellut, ettei se ole pelkästään minun oppimistani, että jotain tässä on opittu vuosien varrella selvästi. Tämän valtuustokauden aikana mielestäni Helsingin asioiden hallinta on parantunut. Me olemme oppineet oikeasti kollektiivisesti lukemaan sitä strategista suunnittelua. Me ehkä nyt ymmärrämme niiden asioiden, mitä oikeasti on tarkoitettu ja jos haluaa jotakin, niin millä muodolla se pitää viedä eteenpäin.

Me olemme uskaltaneet tehdä, nyt laittaa vireille organisaatiouudistuksia, mihin täälläkin on viitattu paljon tähän sosiaali- ja terveystalouteen ja varhaiskasvatukseen osalta. On käytetty hirveän paljon aikaa ihan perusjuttuihin niin kuin harmaan talouden estämiseen, ihan niitä, kun koko valtakunta on opiskellut niitä samoja juttuja, mutta Helsingissä on sellaiset asiat, jotka vaikuttavat siihen palvelurakenteeseen ja myös jollain aikavälillä verotulotulothuottoihin, mutta joka tapauksessa paremmin on asioita osattu hallinnoida ja siltä osin tuntuu minusta luottavamaisemmalta, kun katsoo tästä eteenpäin.

Ehkä tähän luottamukseen pikkuisen tuli särö tästä eilisestä Helsingin Energian johtokunnan päätöksestä, että sellaista, jos joskus haluavat tällaista shokkihoitoa antaa, niin se nyt ehkä oli tähän turha episodi, tähän keskusteluun. Mutta kahteen asiaan on täällä jo jonkin verran puututtukin, on tietysti tämä asuntotuotanto, että kun me olemme jossain vaiheessa miettineet, että tarvitaanko seuraavalla valtuustokaudella esim. asuntolautakuntaa vai yhdistetäänkö se kiinteistölautakuntaan ja näitä tällaisia, niin nyt kun asuntotuotannon ongelmia valtakunnallisesti mietitään ja ratkaisuja, niin kyllä meidän on todella mietittävä nyt Helsingissä, että miten me voimistamme omia toimiamme niin, että asuntotuotantoa syntyy, kun näyttää siltä, että kaikki toimijat eivät enää toimi entiseen tapaan.

Toinen suuri kysymys on tietysti liikenne. Me olemme siirtäneet Helsingin seudun liikennekuntayhtymälle tätä toteutusta, mutta siellähän tapahtuu suuria muutoksia seuraavan valtuustokauden aikana, joihin meidän on valmistauduttava. Nämä vyöhykemallit ja Länsimetro tulevat ja kaikkea muuta. Niihin vedoten on vähän voinut, kun kansalaisilta tulee aika paljon palautetta, sanoa, että kun nyt ollaan uudistamassa niin montaa asiaa, niin näitä ihan perusjuttuja ei oo kaikkea mahdollista to-

15.2.2012

teuttaa. Mutta totuushan on se, että kansalaiset odottavat entistä parempia liikennepalveluja ja aika moni ryhmä odottaa niitä vielä paljon nykyistä halvemmalla hinnallakin. Tämä on se kysymys, mitä meidän on mietittävä jatkossa.

Kiitos.

Valtuutettu Valokainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nuorista puhun, kun olen nuorisolautakunnassa. Helsingissä nuorisongelmia hoitavat lähinnä vapaaehtoistyöntekijät, mutta ne eivät riitä enää. Esimerkkinä: Nuori opiskelija on pykäläviidakon armoilla, apua niiden tulkitsemiseen ei saa. Mikäli nuori hakee kaupungin instansseissa tukea opiskeluun, asumiseen tai toimeentuloonsa, pitäisi hänellä olla miltei lakimies mukana, joka avustaisi lukuisien lomakkeiden ja liitteiden toimittamisessa virastoihin.

Kaupunki on laatinut byrokratiaviidakon, joka vie voimia monelta aikuiseltakin. Nykyaikana lapsuus päättyy nopeammin kuin ennen, ja valmius oravanpyörään pitäisi olla jo 18-vuotiaana. Miten sitä voi olla, kun ei ole sellaista opetettu missään? Toivonkin, että kaupunki huomioi ja varaa rahaa nuorten asioiden hoitamiseen ensi vuoden budjetissaan. Perustelen vielä lyhyesti tässä. Kun nuori aloittaa esim. jatko-opiskelun, olisi hyvä, jos häntä tuettaisiin alkuun. Nuorelle olisi taattava myös työpaikkoja ilman kilpailutusta. Täällä joku mainitsi siitä kilpailutuksesta, että se kannattaa. Mielestäni se alentaa vähän ihmisarvoa, myös palkka- ynnä muita turvia.

Helsingin kaupungin tulee ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä juuri jatko-opiskelumahdollisuudella. Yksi, mikä on varteenotettava juttu, on oikea työnteko. Työpaikkoja on aivan varmasti. Tärkeää on myös tällainen ohjaus, mikäli nuori on hukassa tällaisesta normisysteemistä, ja kaikki tietävät, mitä se tarkoittaa. Myös terveydenhoito on saatava helpommaksi nuorille.

Ihan lopuksi, pieni kysely todistaa sen, että nuori, 18–22-vuotias ihminen, joka tulee tähän systeemiin messiin, ei ole kiinnostunut Guggenheim-museosta tai helikopterikentästä tuonne jonnekin Kallioon, vaan hän tarvitsee vieläkin 18-vuotiaana ja senkin jälkeen aikuisen tukea itsenäistykseen tässä maailmassa.

Kiitos.

15.2.2012

Valtuutettu Kuikka

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta budjettilähetekeskustelu on siitä mukava, että tämä toiveiden tynnyri on taas auki. Sitten syksyllä, kun budjetti hyväksytään, tunnelma on vähän synkempi, kun kaikki ei toteutunutkaan.

Täällä monella on ollut suuret odotukset sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisestä kohtaan ja niin on minullakin. On puhuttu paljon palveluketjujen toimivuudesta. Toivon, että hoitoketjut saataisiin sujuvammiksi myös mielenterveyspuolella. Eilen saamani uusimman tiedon mukaan tälläkin hetkellä 20 mielenterveyskuntoutujaa odottaa palveluasumispaiikkaa sairaalassa. Heistä 7 on odottanut jatkohoitopaikkaa yli vuoden. Tilanne on hieman parempi kuin vuosi sitten tai viime syksynä, mutta se on edelleen kestämaton. Kenenkään ei pitäisi joutua asumaan sairaalassa. Samalla saataisiin tietysti säästöjä.

Toivon, että ensi vuonna jatketaan työtä mielenterveyskuntoutujien asumispalvelutilanteen parantamiseksi ja jonojen poistamiseksi ja että tarkoitukseen varataan riittävät resurssit. Muistutan vielä, että marraskuussa valtuusto hyväksyi tekemäni pöytäkirjan, joka kuului seuraavasti: "Kaupunginvaltuusto edellyttää, että mielenterveyskuntoutujien asumispalvelupaikkajonon kasvamiseen puututaan nopeasti."

Kiitos.

Kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Lyhyesti, hyvin lyhyesti. Täällä on peräänkuulutettu tehoa toimintaan ja joustavuutta. Kannatan näitä molempia näkemyksiä. Nimenomaan tehokkuuden kautta varmaan saavutetaan edelleenkin parhaat tulokset. Menokurin tulee olla myös riittävä, ja kun täällä myös puhuttiin menokurista, niin uskon samoin kuin ne, jotka siitä puhuivat, että sellainen on vahvasti edessä, uskon siihen myös. Uskon myös siihen, että meidän täytyy koittaa etsiä myös mahdollisuuksia lisätä kaupungin tuloja, joista nyt sitten ensimmäisenä tulee mieleen maakaupan järkevöittäminen tai lisääminen paremminkin, järkeväähän se on totta kai ollut.

15.2.2012

Mennään sitten vähän käyttöpuolelle, että mihin sitä rahaa menee, niin peräänkuulutan edelleen voimakkaasti liikuntaseuroille lisää tukea, ja nimenomaan kohteena toiminta eikä niinkään seinät. Tämä on tärkeää sen takia, että sillä on suuri merkitys segregaaation ehkäisemisessä. Se tukee nuorten kasvua ja se torjuu erittäin hyvin syrjäytymistä. Mutta, jotta tämä olisi mahdollista ja jotta seurat voisivat toimia, niin ilman, että tarvitsee kohtuuttomasti rasittaa monesti vähävaraisia perheitä, tuen merkitys on erittäin keskeinen. Vetoan teihin kaikkiin siitä, että tätä ei nähtäisi vain jonain urheiluväen höpötyksenä vaan nimenomaan tärkeänä, keskeisenä sosiaalipoliittisena kysymyksenä.

Ledamoten Oker-Blom

Arvoisa puheenjohtaja, bästa fullmäktigeledamöter.

Kort i en mening, om man får önska sig någonting av den här beredningen av nästa års budget så skulle det vara för min del den att den är i möjligast god balans, och nu syftar jag både på utgifterna och intäkterna. Det återkommande, förstås på sätt och vis trevliga, men ändå lite kanske dåliga, vi har sett med våra budgeter här är att nu för 2011 så överskrider vi ännu vår ursprungliga budget med 300 miljoner. Det är ju förstås bättre att det är åt det håller än att vi skulle underskrida den med 300 miljoner men, det handlar om underbudgetering av intäkter i viss mån. Jag tycker att det är svårt att förklara för väljarna varför vi höjer på kommunalskatten om vi samtidigt gör ett överskott på 300 miljoner. Vår ursprungliga budget och den skattehöjning vi gjorde baserade sig på helt andra siffror, och jag hoppas att vi nu inför 2013 tar ut vad vi måste, inte mer, och att vi försöker att uppskatta också intäkterna möjligen nära sanningen.

Tack.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Täällä on pitkin iltaa käytetty hyviä puheenvuoroja. Ihan muutama kommentti ja omasta mielestäni tärkeitä painopistealueita.

Ensinnäkin tässä keskustelussa ovat moneen kertaan nousseet etenkin oikealta sellaiset kuin tuottavuus, tehokkuus, menokuuri jne. Kaupunki ei ole kuitenkaan liikeyritys, ja silloin se, että lähdetään tällaisia mittareita hakemaan, ja jos puhutaan tehokkuudesta, ne ovat aivan eri mit-

15.2.2012

tareita kuin liikeyrityksessä, jossa ne voivat toimia, mutta kaupungin tehokkuusmittarit ovat vähän erilaisia. Täällä oli mielenkiintoinen puheenvuoro tähän tehokkuuteen liittyen esimerkiksi, että miten tehokkaasti palveluja tuotetaan. Henkilöstön, erityisesti kun puhutaan tehokkuudesta, niin silloin on mietittävä sitä, että kuka ja ketkä ne palvelut tekevät, mistä se tehokkuus otetaan.

Olen itse valmis siihen, että tehokkuutta lisätään johtamisessa, työn suunnittelussa, siinä, että otetaan työntekijät mukaan katsomaan niitä parhaita käytäntöjä. Sieltä kautta voidaan hakea tehokkuutta kyllä mutta ei sillä tavalla, kun täällä on ollut vähän sellainen henki, että karsitaan ja säästetään ja tehokkuutta haetaan sillä tavalla. Se tie ei ole oikea tie hakea tehokkuutta vaan nimenomaan, että haetaan järkeviä toimintatapoja, levitetään hyviä käytäntöjä.

Mielestäni on tulevaisuuden kannalta ja Helsingin kaupungin talouden kannalta ensisijaista, että nuorten työllistämiseen ja nuorten työttömyyteen puututaan. Täällä on hyvin ollut koulutuspaikoista puhetta, kannatan näitä ajatuksia lämpimästi, että jokaisella on se työpaikka ja koulupudokkaita ei ole. Meidän on saatava täysimääräisesti nuorisotakuu, joka auttaa myös Helsingissä nuorten työllistymistä, sekä valmistuneiden että aivan nuorten, joilla ei ole vielä koulutustakaan, niin heidän koulutuspaikkansa on taattava. Eli tämä on yksi sellainen iso asia, joka kyllä tuo tulevaisuudessa vahvuuksia Helsingille ja myös eheyttää Helsinkiä. Täällä on puhuttu tästä syrjäytymisen ehkäisemisestä, ja mielestäni nimenomaan lapsiin ja nuoriin on kohdistettava sellaisia asioita tai heidän on saatava sellainen elämä, että he eivät syrjäydy.

Työllistämisestä on puhuttu. Kannatan itse lämpimästi sitä, että pienyrittäjiä tulee vähän kaupunkiin, meillä on selkeästi tilaa pienyrittäjille, meillä on tilaa palveluille lisää, ja täällä on hyvin nostettu esiin nämä tapahtumat eli se, että ne tapahtumat, erilaiset kulttuuritapahtumat työllistäjinä ja kaupungin talouden vahvistajina ovat erinomaisen tärkeitä.

Tämä on varmasti, että Helsingin elinkeinopolitiikkaa on tarkasteltava. Me elämme täällä omassa mittapuussamme suurkaupungissa, ja silloin ne työpaikat syntyvät myös toisennäköisesti kuin esim. jossain muualla maassa. Eli tämä on erinomaisen tärkeä asia.

En malta olla puuttumatta tähän, kun kokoomus hehkutti sitä, kuinka he vieläkin surevat sitä, kun veroja on nostettu kaupungissa. Minä olen iloinen, että niin tehtiin, että me pystymme turvaamaan palvelut. Ei ole mitään syytä lähteä veroja alentamaan.

Kiitos.

15.2.2012

Valtuutettu Bergholm

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä myös kuulun niihin ehkä suhteellisen harvalukuisiin valtuutettuihin, joiden mielestä Helsingin kaupungin talous ei ole mitenkään kuilun partaalla, päinvastoin kohtalaisen hyvässä jamassa. Helsinki on tehnyt ylijäämää viimeisten 20 vuoden aikana yhtä vuotta lukuun ottamatta. Vaikka olemme velkaantuneet kohtalaisen paljon, emme siis ole velkaantuneet sen takia, että olisimme ottaneet syömävelkaa vaan sen takia, että olemme investoineet. Merkittävä osa näistä investoinneista luo edellytyksiä tulovirroille tulevaisuudessa.

Toivoisinkin, että kun kaupunginjohtaja ja muutkin tarkastelevat Helsingin taloudellisia asioita, niin olisi vähän monipuolisempi fakta-aineisto esillä. Ei pelkästään se, miten on Helsingin lainakannalle käynyt vaan myös miten Helsingin omaisuusmassa on kehittynyt. Helsinki on vauraampi kaupunki tänään kuin todennäköisesti koskaan ja sitä kautta kykenevä kohtaamaan myös vaikeita aikoja, todennäköisesti Suomen kuntakentästä yhtenä parhaimmista.

Tämä tilanne, jossa nyt ensi vuoden talousarviota tehdään, on syytä myös ymmärtää, että Helsinki on todellakin niitä julkisen talouden toimijoita, joiden pitää luoda sitä tulevaisuuden uskoa ja olla panikoitumatta tai hötkyilemättä erilaisten uhkakuvien edessä. Sosialidemokraatit tulevat pitkän linjamme mukaisesti edellyttämään, että hyvinvointipalveluita pidetään kiinni, niiden laatua ja saatavuutta turvataan ja sitä kautta luodaan myös sitä todellista elinvoimaa Helsingin tulevaisuudelle.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Onko seuraavan talousarviokauden jälkeen kerrottavana hyviä vai huonoja uutisia, sehän riippuu nyt paljolti meistä päätöksentekijöistä. Helsingin kaupungin tulevaisuuden suunnan määrittely vuodelle 2013 on alkanut tänä iltana. Mitä päätöksentekijä kylvää, sitä hän myös aikanaan niittää. Toivottavasti tulevista vaaleista huolimatta liikkeellä on vain hyvän siemenen kylväjiä. Meidän on nöyrästi tunnustettava olemassa olevat taloudelliset tosiasiat, uskottava asiantuntijoiden lausuntoihin ja rakennettava kaupungin tulevaisuutta vahvalle kalliopohjalle.

15.2.2012

Usko ja luottamus tulevaisuuteen ei tarkoita tosiasioiden kieltämistä vaan niiden hyväksymistä ja epäkohtiin puuttumista.

Helsinki tavoittelee talouden tasapainoa hillitsemällä menokasvua, ja siihen on jokaisen valtuutetun suhtauduttava vakavasti. Jatkuva menojen lisääminen ei tuo tarvittavaa tasapainoa Helsingin talouteen. On edesvastuutonta loputtomiin velkaannuttaa Helsingin taloutta ja maksattaa sitten myöhemmin velat tulevilla sukupolvilla. Budjetin yhteydessä usein puhutaan leikkaamisesta. En tiedä oliko kokoomus ymmärtänyt asian väärin – tarkoitushan on leikata menoja, ei tuloja – kun kuuntelin tätä 150 miljoonan energiarahoja.

Toiseksi, talouden tasapainottamiseksi tarvitaan lisää tuloja – verotuloja, vuokratuloja ja myyntituloja. Valtuutetut tarvitsevat nimenomaan innovaatiota kaupungin tulojen lisäämisessä eikä menojen kasvattamisessa. Sibelius-monumentti on mielestäni hyvä esimerkki hyvästä innovaatiosta. Siinä on kulttuuripaikka, jossa on halvat käyttökustannukset. Talvella tehdään lumityöt ja kesällä kastellaan kukkaset, ja miljoona turistia joka vuosi.

Tulevana talousarviokautena edellytämme kaupungin päättäjien kiinnittävän erikoista huomiota nuorisotyöttömyyden parantamiseen. Tämä on asia, joka on moneen kertaan mainittu, mutta se on todella tärkeä. Lisäämällä opiskelumahdollisuuksia, tukemalla uusien työ-, oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen syntyä se tuo tulevaisuutta meidän nuorisollemme. On hienoa, että budjetista löytyy sanat "Helsinki lisää yrityksille, yhdistyksille ja säätiöille kuntouttavaa työtoimintaa", ja se on varmasti hyvä asia.

Kristillisdemokraateille vanhuksista, eläkeläisistä ja sairaista huolehtiminen on kunnia-asia. On todella väärin, jos unohdamme ne, jotka ovat meille tämän hyvinvoinnin rakentaneet. Jokaiselle heistä on taattava riittävä toimeentulo ja tasavertaiset terveyspalvelut. Kotihoidon ja laitospaikkojen riittävä määrä on turvattava. Säästöt eivät saa heikentää näiden ihmisten palveluja. Tuottavuuden ei tarvitse enää parantua heidän kohdallaan, he ovat jo työnsä tehneet. Mutta heitä palvelevien tahojen on jatkuvasti kehitettävä palvelujen laatua ja arvioitava palvelujen hintaa ja tehokkuutta. Hoitohenkilökunnan kohdalla on kiinnitettävä riittävää huomiota työssä jaksamiseen.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kristillisdemokraattien ihanne-Helsingissä huolehditaan vähempiosaisista, taistellaan syrjäytymistä ja eriarvoisuutta vastaan, huolehditaan riittävästä toimeentulosta, tasapuolisista palveluista kaikkien kaupunki-

15.2.2012

laisten kohdalla. Haluamme olla rakentamassa turvallista ja viihtyisää Helsinkiä rohkeasti, rakentavassa hengessä, arvoista tinkimättä.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Eriarvoistumisen pysäyttäminen on Helsingin kohtalon kysymyksiä, mikä on täällä moneen kertaan todettu jo. Meillä asuinalueet ovat alkaneet eriytyä pienituloisten ja parempiosaisten alueiksi yhä pahemmin. Joku aikaisempi puhuja peräsi uusia keinoja tämän eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseksi. Itse uskon, että mitään uusia keinoja ei välttämättä tarvita, jos vaan panostetaan riittävästi palveluihin ja asukkaiden hyvinvointiin. Asuntopolitiikka ei yksin riitä, vaikka se tärkeää olikin, ja siitä esim. Outi Ojala puhui tuossa edellä hirmu viisaasti. Palveluihin, kuten terveysasemiin ja kouluihin, panostaminen kannattaa nähdä investointina, joka maksaa itsensä takaisin. Ennalta ehkäisevät palvelut ovat paras keino torjua syrjäytymistä.

Sosiaalilautakunnan puheenjohtaja Sirkku Ingervo totesi, että lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaaminen on kohtalon kysymyksistä tärkein, ja niin se varmasti onkin. Nuorisoon, esim. nuorten työllisyyteen ja lähinuorisotaloihin, panostaminen kannattaa nähdä nimenomaan investointina tulevaisuuteen, joka maksaa itsensä takaisin.

Samoin kaikki lähipalvelut, silloin kun puhutaan peruspalveluista, ovat erittäin tärkeitä, ja lähioissa ne ovat jopa elintärkeitä, voi sanoa. Samoin yhteiset tilat vähentävät yksinäisyyttä ja edistävät osallistumista ja yhteisöllisyyttä.

Asuinalueiden eriarvoistuminen näkyy Helsingissä koulujen eriarvoistumisena tai oppimiserojen kasvuna, mikä on jopa täällä Helsingissä, pääkaupungissa, suhteellisen uusi ilmiö. Meillä oppimiserot koulujen ja oppilaiden välillä ovat perinteisesti olleet pienet, mutta enää niin ei valitettavasti ole. Koulupudokkaiden määrä on ollut kasvussa etenkin Itä- ja Pohjois-Helsingin kouluissa, mikä on asia, joka on syytä sanoa ääneen ja tunnustaa.

Olen hyvilläni siitä, että edellisessä budjetissa lisättiin reilusti positiivisen diskriminaation määrärahaa. Se on nimenomaan se oikea suunta, joka kannattaa pitää jatkossa. Kannattaa huomata, että esim. sellaista ilmiötä kuin koulukiusaaminen voidaan vähentää nimenomaan sillä, että panostetaan riittävästi oppilashuoltoon ja siihen, että ryhmäkoot ovat riittävän pienet.

15.2.2012

Syrjäytymisen ja köyhyyden vähentämisen ja terveyserojen kaventamisen pitäisi olla periaatteena ihan kaikilla päätöksenteon alueilla. Samoin pitäisi muistaa, kun käytetään yhteisiä verorahoja, että asioilla on tärkeysjärjestys. Niillä on arvojärjestys. Peruspalveluista huolehtiminen on nimenomaan meidän poliitikkojen eli valtuuston vastuulla. Lastensuojeluun, päivähoitoon ja asunnottomuuden hoitoon on panostettava riittävästi eikä alibudjetoiden, miltä usein valitettavasti näyttää nimenomaan sosiaalipalveluiden kohdalla. Esim. päivähoito ja asunnottomuus ovat sellaisia palveluita, joista avataan sama keskustelu joka ikinen vuosi. Määrärahat eivät näytä olevan riittäviä.

Lopuksi on todettava, että syrjäytymistä ja pudokkuutta voitaisiin ihan varmasti vähentää edelleen sillä, että eri sektorit tekisivät parempaa yhteistyötä. Helsingissä hallintokuntien väliset rajat ovat edelleen liian korkeat. Syrjäytymisen vähentämisessä tarvitaan eri hallintokuntien välistä tiivistä yhteistyötä, jotta asukkaat eivät putoaisi palveluiden väliin. Tässä suhteessa itse suhtaudun erittäin myönteisesti tai positiivisesti odottaen siihen, että sosiaali- ja terveyssektorit ollaan yhdistämässä. Ihan varmasti esim. päihdepalveluissa tullaan hyötymään siitä, että sosiaali- ja terveysterveyst palvelut ovat lähempänä toisiaan. Tämä on sellainen viesti, jonka jatkuvasti kuulee, kun vierailee päihdepalveluita tekevien ihmisten luona.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Esitin tuossa tunti takaperin keinon, jolla voidaan kaupungin menoja pienentää. Esitän nyt toisen keinon ja toivon, että se otetaan raamikkokusteluissa, -neuvotteluissa huomioon. Jostakin syystä minulle niin rakkaasta asiasta kuin lumentahan tässä on kyse.

Isoja asioita on puhuttu, mutta nämä pienet asiat vaikuttavat meidän elämäämme kovasti. Viime talvena rakennusviraston budjetti ylitettiin 14 milj. eurolla, toissatalvena 11 milj. eurolla. Syynä oli lumenajo. Se organisoitiin tilanteen mukaan, ja käytännössä pääosa ylimääräisistä kustannuksista tuli nimenomaan lumen kuljettamisesta. Lunta siirrettiin lumen vastaanottopaikoille huimat luvut, toissatalvena 340 000 kuorma-autokuormaa ja viime talvenakin 230 000 kuorma-autokuormaa.

15.2.2012

Näkisinkin, että talvikunnossapidon työn laadun ja kustannustehokkuuden kehittämiseksi tulee budjettiraamissa ottaa huomioon rahoitus rakennusviraston budjettiin, jotta tarvittava valvonta ja kaupungin oman kunnossapitokaluston omavalvonta- ja laadunvalvontajärjestelmä otetaan käyttöön. Näillä nimittäin merkittäväällä tavalla pienennetään kustannuksia.

Toimenpiteet voidaan aloittaa vaiheittain, ensin kantakaupungista, kuten lumenajostakin aikaisemmin esitin. Nimittäin kyseiset järjestelmät ovat käytössä ympäri Suomen ja kaikilla Helsingin alueurakoitsijoilla paitsi ei Helsingin kaupungilla.

Kiitos.

Valtuutettu Virkkunen

Kanssavaltuutetut.

Minulla on viisi toivetta viiden asian riittävästä resursoinnista.

- 1) Lasten päivähoito. Riittävästi päivähoitopaikkoja, riittävän pienissä ryhmissä ja mieluiten kohtuullisen matkan päässä kotoa.
- 2) Koululaisten iltapäivätoiminta. Ekaluokkalaiset ovat liian pieniä viettämään iltapäivänsä yksin, mutta paikkoja on riitettävä myös halukaille tokaluokkalaisille, jotka ovat vielä aika pieniä hekin.
- 3) Koulujen positiivinen diskriminaatio. Eniten rahaa sinne, missä eniten sosiaalisia ongelmia ja muita haasteita.
- 4) Leikkipuistotoiminta. Kerhotoiminta on tervetullutta puistoihin, kunhan se ei jyrää alleen puistojen avointa toimintaa. Avoin toiminta auttaa vanhempia jaksamaan omaa arkeaan, mikä ei ole pahitteeksi kenenkään lapsillekaan.
- 5) Lapsiperheiden varhainen tuki ja kotipalvelu. Väsyneiden tai kriisiytyneiden perheiden auttaminen ajoissa ennaltaehkäisee ongelmien kärjistymistä ja vähentää myöhempää lastensuojelun tarvetta.

Kaikki nämä viisi asiaa, joiden avulla huolehditaan Helsingin pikkuväen riittävästä hoivasta ja koululaisten myös, auttavat pitämään tämän kaupungin aikuisia järjissään, voimissaan ja työkykyisinä, mikä on hyväksi meille kaikille.

15.2.2012

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Hyvä puheenjohtaja, valtuutetut.

Kiitos, että tätä avointa, melko tiivistä keskustelua voidaan käydä, ja tämä 4 minuutin rajoitus on ollut hyvä juttu.

Minä vähän eri järjestyksessä käyn läpi kokoomuksen ryhmäpuheen-
vuoroa. Otan sieltä ensimmäisenä äskenkin puhutun päivähoiton. On
ihan selvää, etteivät nuoret perheet jää tähän kaupunkiin, jos ei päivä-
hoitopaikkaa ole muuta kuin kahden bussiyhteyden takana. Keskelle si-
tä bussia mahtuu kolmet vaunut silloin, kun se bussi tulee Lauttasaa-
rentietä. Seuraavan bussin odottaminen voi olla se kohtalokas, jolloin jo
sen päivän työt jäävät jommaltakummalta vanhemmista tekemättä.
Tämä liittyy elinkeinoelämään, työssäkäyntiin, mutta onhan meillä jär-
jestettävä ajoissa oikea-aikaisesti paikkoja, päiväkoteja. Pitää tinkiä
jostain vaatimuksista niissä ympäristöoloissa. Lauttasaaressa olisi ollut
sopivaa tilaa Lauttasaaressa kartanossa vuosi sitten, se jäi tyhjäksi. Se
on tyhjä edelleen.

Toinen asia, täällä on puhuttu nuorten syrjäytymisestä. Toisen asteen
ammatillinen opetus on ollut erityisessä huolenpidossa Helsingissä. Sii-
tä valmistui nyt hyvä raportti, se on vielä käsittelyssä. Meillä on selvästi
suuremmat resurssit tunneissa, pienemmät ryhmät, enemmän tukitoi-
mia tällä hetkellä. Tähän asiaan on puututtu ja pitää jatkaa puuttumista,
kuten myös positiivisen diskriminaation rahan käyttöä. Mutta se, mitä
täällä Alanko-Kahiluoto totesi, että koulukohtaiset oppimisen erot olisi-
vat kasvaneet, en minä ole nähnyt tällaista vertailua eivätkä tunteneet
myöskään opetuslautakunnan kaksi jäsentä, puheenjohtaja ja Maria,
joka istuu vieressä.

Välihuuto!

Ei ole nähtävissä. Meillä on erilaisten sosiaaliolojen kaupunginosissa
myös hyviä kouluja.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Tämä on minun puheenvuoroni. Toivon, että siihen toisen asteen lukio-
raporttiin paneudutaan vuonna 2013 mutta ei suinpäin lähdetä niihin
suuriin kampuslukioihin. Eivät meidän lukiolaisetkaan vielä halua kul-
kea vieraisiin kaupunginosiin. Hyvä niin.

15.2.2012

Sosiaali- ja terveystoimen yhdistyminen on kolmas asia. Odotan erityisesti tältä yhdistymiseltä tuloksia tietohallinnon osalta. HUS, pääkaupunkiseudun kolme isoa kuntaa käyttävät tietotekniikkaan vuosittain terveydenhuollossa 35 milj. euroa. Se on päälle liimattuja uusia järjestelmiä, jotka vaikeuttavat käyttäjien työtä, niin että lääkärihän väittävät, että neljännes työajasta menee sen tietotekniikan käsittelyyn. Me tarvitsemme yhtenäisen ohjelmiston, ja toivon, ettei sitä jarruteta. Se on välttämätöntä Helsingille ja HUSille. Sen kilpailutus on ensi vuoden asioita.

Sitten tähän elinkeinopolitiikkaan. Täällä puhutaan tällaista suurta visionääristä, että meidän täytyy tukea elinkeinoja. Ensimmäinen asia olisi se, että täällä toimisi liikenne ja katujen varsilta olisi lumet sillä lailla pois, että kivijalkakauppojen äärelle pääsisi. Lauttasaarentie on täysin tukossa, eikä niissä kaupoissa käy kukaan, kun eivät sinne ohikulkijat pääse ja kärryt, kävelijät eivät sinne mahdu sekaan.

Kiitos.

Valtuutettu Kanerva

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiinteistövero syö meidän jokaisen pöydältä. Ja aina kun sitä korotetaan, aina korotetaan asumiskustannuksia. Omalta osaltani kiinteistöveron osuus minun asumisessani on 20 %.

En ollenkaan ymmärtänyt Niemisen puheenvuoroa siitä, että lumikuormilla pitäisi vielä rasittaa kiinteistöjä. Kun kiinteistövero aikoinaan luotiin, se luotiin sitä varten, että sen pitäisi sisältää kaikki tontinhoitokustannukset. Sen jälkeen tontinhoitokustannuksia on tullut ja kiinteistöt maksavat niitä, joskaan eivät keskikaupungilla niin eri seuduilla joka tapauksessa. Jos tällaisiin tontin lisäisäyksiin aletaan lisätä, niin ihan turha puhua mistään asumisen halventumisesta.

Eihän se kiinteistövero kyllä koske vuokratontteja vaikkakin vuokratonttien taloja, mutta heillä on sitten omat muut veronsa, jonkin kaltaiset ainakin.

Mitä tähän lumenajoon tulee, niin siinä oli aika paljon pöhköyttä. Seurasin sitä ja kysyin kuljettajalta, "mitä varten te ajatte?", "on käsketty ajaa". Yötä päivää ajettiin, kilvan kevätauringon kanssa, kumpi ehtii ensin, aurinko sulattaa lumet vai kuormuri tehdä bisnestä.

15.2.2012

Sitten tämä kiinteistöveron lisäys, meidän asuinkustannuksiamme lisää. Meidän oma pötkö päätöksemme, että keskineliöhinta pitää olla 70 neliötä tai jotain sinne päin, en muista tarkkaan onko se 72 tai 74. Sehän tarkoittaa sitä, että kun tehdään yksi yksiö, niin pitää tehdä 110 neliötä, ja kun kukaan ei osta kallista 110 neliötä, sen jälkeen yksiön hinta pitää panna niin korkealle, että se kompensoi sen ison asunnon, joka oli pakko tehdä.

Sitten hyppään tässä pikkuasioihin vaan. Päivähoidon ongelmat, ne eivät ainakaan kasvata lapsilukua. Siinä tarjonta pitäisi olla suurempi kuin kysyntä, jotta isät ja äidit miettivät, että ahaa, tässä on kaikkea tarjolla, voisihan tuohon vielä yhden muksen tehdä kasvamaan entisten lisäksi.

Verotuksen kasvulla ei ainakaan elvytystä lisätä. Realiteetti on myös, että rakentamalla lisää nuorisotiloja viedään lapset läksyjen äärestä vähän hummailemaan, paitsi tietenkin viikonvaihteessa se voisi olla sopivaa.

Omaishoidon säästöt, ne kostaustuvat karvaasti. Jos säästetään 500 siitä, että ei anneta sille kuukausittaista omaishoitoa tälle anojalle, niin sen jälkeen saattaa olla, että henkilö joutuu hoitoon. Pahimmat hoitohinnat tällä hetkellä ovat 5 000 euroa kuukaudessa. Kymmenkertaisen hinnan joutuu maksamaan siitä, ettei ollut varaa siihen omaishoidon järjestelyyn. Yksi, mikä minua ihmetyttää, minä aikoinaan tein siitä budjettiesityksenkin, on se, että olisiko nyt liikaa, että veteraani-ikäluokalla, vuonna -26 syntynyt tai sitä ennen, että ne vihdoin saisivat HKL:n ilmaisliput. Se on sotainvalideilla ja sotaveteraaneilla, mutta tietty joukko veteraani-ikäluokkaa on vielä saamatta. Keski-ikä on yli 85 vuotta ja kuolinprosentti 18, että eihän kohta tarvitse tästä asiasta paljon puhua, se homma järjestyy itsestään.

Ja kun Outi Ojala, lähti pois jo, joka tapauksessa hirvitteli noita 20 neliön hintoja, vuokrahintoja, niin eihän se mikään kallis ole. Finnair maksaa 28 euroa Vehviläisen kämpästä Ilmariselle. Näin.

Ja lopuksi tietenkin lauttasaarelaisten pitäisi saada veronalennusta, kun meillä ei ole raitiovaunua.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

15.2.2012

Kun olen tässä kuunnellut muiden valtuutettujen puheenvuoroja, niin minulle on syntynyt tällainen pieni déjà vu -tunne, että ihan kuin olisin kuullut tämän kaiken jo ennen aika monta kertaa. Vilkaisin vanhoja omia budjettipuheenvuorojani edellisiltä vuosilta ja totesin, että nehan olisivat tosi ajankohtaisia yhä edelleen, ei kukaan huomaisi mitään, jos puhuisi ne uudelleen, mikä kertoo ehkä sellaisen surullisen tosiseikan, että me emme ole päässeet tässä kaupungissa kovin paljon eteenpäin vielä tällaisissa perusuudistuksissa niin kuin palvelurakenteen uudistamisessa lukuun ottamatta tätä sosiaali- ja terveystoimen fuusiota. Se onkin tosi hyvä uudistus.

Mutta tällainen yleinen talouden tehostaminen on jäänyt ihan puolitiehen. Toisin kuin tuolla vasemmiston edustajat yrittivät kovasti todistella, ettei Helsingin taloudessa ole mitään vikaa. Onhan tosiasia, fakta, että me olemme velkaantuneet viime vuosina hirveän kovaa vauhtia. En yhtään ihmettele, ettei kukaan muu kunta Suomessa halua liittyä Helsinkiin.

Tässä aiemmin kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa otettiin esiin ihan hyviä näkökulmia kuntauudistukseen, mutta minä haluaisin sanoa, että onhan se nyt tosiseikka, ettei sellaisesta kuntaliitoksesta itsestään mitään hyötyä tule, ellei tehdä oikeita päätöksiä. Siitä tuleekin seuraava kysymys mieleen, että minkä takia meidän pitäisi odottaa jotain teoreettista kuntauudistusta hamassa tulevaisuudessa, kun me voisimme ihan nyt oikeastaan joka valtuuston kokouksessa, mutta nyt kun varsinkin uutta budjettia aletaan valmistella, ryhtyä toimiin ja tehdä niitä päätöksiä ihan rohkeasti itse. Silloin ehkä me olisimme houkutteleva kumppani näille muille pääkaupunkiseudun kunnille myös. Ehdotan, että ryhdymme toimeen seuraavassa budjetin valmistelussa jo.

Kiitos.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Muutama kommentti tästä käydyistä keskustelusta.

Erityisesti salin vasemmalla laidalla on paheksuttu näitä tehokkuusmitareita ja vähätelty kaupungin talousongelmia. Erityisesti valtuutettu Puhakka otti esille, että kaupunki ei ole mikään liikeyritys. Näinhän on selvää, olen itsekkin samaa mieltä, ei kaupunki ole mikään liikeyritys, mutta kyllä me valtuutetut olemme vastuussa veronmaksajille verovarojen tehokkaasta käytöstä, niin totta kai meillä täytyy olla tehokkuusmit-

15.2.2012

tarit. Kustannustehokkuus ja vaikuttavuushan ovat ne avainsanat kaikessa meidän toiminnassa, tai pitäisi olla. Ilman muutahan täytyy olla ajatuksena se, että samoilla veroeuroilla me saamme aikaiseksi maksimimäärän laadukkaita palveluita, että kehitetään prosesseja sillä lailla, että tämä myös toteutuu.

Kun täällä on otettu esille sitä, että kaupungin rahoitusasema olisi huomattavan hyvä ja omaisuusmassa on mittava, niin täytyy muistaa myös se, että kun omaisuusmassaa mitataan, meillä on kiinteistökannassa aika paljon korjausvelkaa, joka on vuosikymmenien aikana sinne syntynyt, ja se täytyy muistaa, että se on aina aika kallista sitten, kun näitä kaikkia ruvetaan korjaamaan ja joudutaan viimeisessä vaiheessa niitä myös korjaamaan. Itse toivoisin, että 2013 painopistettä siirrettäisiin ihan vakavasti vanhusten hoivapalveluihin ja terveyspalveluiden saatavuuteen, niin että ne olisivat tasavertaisia kaikille riippumatta siitä, millä alueella kukakin asuu. Jos me oikeasti haluamme laittaa pääkaupunkiseudun kunnat yhteen, silloin meidän täytyisi kyllä lähteä siitä, että verokilpailusta päästäisiin mahdollisimman hyvin eroon. Ensimmäinen askel olisi se, että Helsingin pitäisi luopua koiraveron perimisestä, koska naapurikunnat ovat luopuneet siitä jo vuosia sitten.

Kiitos.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vielä tuoda esille tämän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, joka siis uusitaan 4 vuoden välein ja tulee kohta jälleen uusintaan. Siinä varmaan osa säilyy samana, sillä läheskään kaikki tavoitteet eivät varmaankaan ole toteutuneet, tai sitten tavoitteet, jotka ovat, ovat olleet sen verran pieniä, että ne on ollut helppo toteuttaa. Pidän tärkeänä, että näitä ns. lasu-rahoja on jatkossakin. Tämä nykyinen 6 miljoonaa on sellainen, että toivon, että se voisi kaksinkertaistua jatkossa, jotta nämä todelliset muutokset niille yhteispinnoille, rajapinnoille saataisiin aikaiseksi eikä niin, että niillä tehdään joitain mukavia hankkeita, joita ylipäättään jossain hallintokunnassa olisi kiva tehdä, vaan nimenomaan ne painottuisivat siihen yhteispinnalle, joka vähentäisi sitä lasten ja nuorten auttamiseen ja arjen tukeen, selviytymiseen liittyviin ongelmakohtiin niin, ettei tule turhaa pallottelua siitä, että mikään ei kukaan kenellekään. Tässä ne auttavat parhaiten.

Vielä komppaan niitä leikkipuistojen puolesta puhujia, että on erittäin tärkeää, että leikkipuistoja ei valjasteta vain päivähoiton kerhotoimin-

15.2.2012

nan tai koululaisten iltapäivätoiminnan tiloiksi. Niitä ei alun perinkään siihen suunniteltu. Avointa toimintaa erityisesti pääkaupunkiseudulla tarvitaan, Helsingissä erityisesti, verkostojen luomiseksi. Näissä panostukset pienten koululaisten kesätoimintaan olisivat sellaisia, mitä teemaviikkojen muodossa kannattaisi mielestäni enemmän tehdä. Ne kuitenkin ovat ne talot siellä, tönöt ja altaat ja alueet, joissa yleensä mahtuu myös leikkimään, juoksemaan ja pelailemaan. Olisi hulluutta pitää niitä tyhjillään ja ilkeällä mahdollisuuden helppona kohteena sillä, että ne ovat kiinni.

Vielä koulukampuksista. Itse pyydän, että tätä hanketta ei nyt lähde tässä toteuttamaan vaan annettaisiin paremmin mahdollisuuksia lukiolaisille kuulua ryhmään eikä niin, että vielä entisestään hajautetaan tätä. Valinta siitä, että haluaako paljon valintaa, tulee siinä kohdassa, kun joku hakeutuu pieneen lukioon, jolloin tietää, että valintaa on vähemmän, joku suurempaan, ja silloin pystyy suurempaan menemään. Koirave-roa emme tarvitse enää Helsingissäkään. Piste.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut.

Kokoomuksen valtuutettu Ulla-Maija Urho väitti, että ei ole olemassa sellaista tutkimusta, joka osoittaisi, että Helsingissä koulujen väliset oppimiserot ovat alkaneet kasvaa ja ovat suuret. No, sellainen tutkimus on kyllä olemassa. Viime syksynä ilmestyi Suomen Akatemian tutkimus, jossa tutkimusjohtajana oli dosentti Matti Rimpelä. Tämän tutkimuksen tulos oli nimenomaan se, että pääkaupunkiseudulla Helsingissä on hyvin suuret oppimiserot yläasteen koulujen kesken.

Tämän tutkimusryhmän tulos oli se, että erot näiden koulujen kesken johtuvat nimenomaan siitä, että Helsingissä eriytyvät yläkoulut aika voimakkaasti sen mukaan, että meillä on olemassa tällaisia erityiskouluja ja vapaaoppilaaksi hakeutuminen aiheuttaa sen, että akateemisesti koulutettujen lapset erityisesti hakeutuvat tiettyihin kouluihin ja lähikoulut sinnittelevät vaikeamman oppilasaineen kanssa.

Tämän Suomen Akatemian tutkimuksen johtopäätös oli se, että jotta voitaisiin oppimiseroja kuroa umpeen, erityisesti lähikouluihin tulisi satsata enemmän kuin erityiskouluihin. Erittäin mielelläni esittelen tämän tutkimuksen myös opetuslautakunnan puheenjohtajalle, jos hän ei tienänyt, että tällainen tutkimus on tehty, mitä pidän itse kyllä erittäin valitettavana, jos näin on.

15.2.2012

Valtuutettu Peltola

Toiselta reunalta tuli tällaisia puheenvuoroja, joissa väitettiin, että vasemmalla ei ymmärretä rahan päälle eikä talousongelmista. Kyllä me oikein hyvin ymmärrämme, ei siitä ole kysymys. Olemme varmasti kaikissa vasemmistoryhmissä myös huolissamme monista Helsingin talouteen liittyvistä ongelmista ja varsinkin helsinkiläisten talouden ongelmista.

Mutta siellä oikealla laidalla ei tiedetä oikein kaikkia tosiasioita. Siellä varsinkin nuoremman polven valtuutetut tänäänkin ovat todistaneet sitä, että Helsinki on kamalan velkaantunut ja suurissa ongelmissa tulevaisuudessa. Vielä Helsinki ei ole kamalan velkaantunut, koska meillä todellakin sitä antolainaa on selvästi enemmän kuin ottolainaa. Minä laskin, että mikä tuossa vuodenvaihteessa tilanne oli helsinkiläistä kohti. Se oli 460 euroa päästä kohti plussalla. Ei nyt kovin huono tilanne sitten otto- ja antolainojen välillä. Nämä antolainathan ovat enimmäkseen korkoa tuottavia, eli ne ovat meidän kaupunkimme erilaisten toimintojen kustannuksista, jotka katetaan sieltä käyttötalouden puolelta, niin aina mukana. Eihän meillä ole paljon muuta kuin yksityisten koulujen lainat, jotka ovat korottomia, ja joitakin muitakin on, mutta ne ovat pieniä, eikä tämäkään nyt kauhean iso potti ole, jotain 100 miljoonan luokkaa. Kun näitä antolainoja kaikkiaan on yli 1,5 miljardia, ottolainoja 1,3 miljardia.

Toinen asia, joka täällä talouspuolella minua kovasti harmittaa, kun oikeistosta aina ehdotetaan konstiksi kuntien verokilpailun poistamiselle sitä, että yhdistetään kuntia. Se konsti toimii ainoastaan, jos yhdistetään kaikki kunnat. Se ei varmaan kenenkään mielestä ole ihan järkevää. Sen takia olisi syytä ottaa käyttöön se toinen konsti, joka olisi paljon helpompi, se että yhdistetään kuntaverot. Joka kunnassa on sama veroasteikko. Se olisi helppo tehdä sillä tavalla, että kaikki henkilökohittaiset tuloverot laitetaan yhteen skaalaan ja siitä sitten jaetaan kunta-osuuksia kunnille niiden tehtävävastuiden suhteessa.

Ei se tosiaan se verokilpailu, jos sitä on olemassa, mihinkään häviä, koska heti kun uusien kuntien rajan yli mennään, niin taas ollaan samassa tilanteessa. Siinä joka tapauksessa säilyy se sama asetelma kuin nytkin, että köyhien kuntien asukkailla on selvästi korkeampi vero kuin rikkaiden kuntien asukkailla, samalla tulotasolla. Ja se ei ole kyllä mikään oikeudenmukainen systeemi, varsinkin kun niissä köyhissä kunnissa pruukaa olla sitten heikommat palvelut kuin niissä rikkaammissa kunnissa.

Sitten täällä on paljon puhuttu niistä tehokkuusmittareista, mutta minä haluan kyllä todeta, että onhan meillä kuntasektorilla paljonkin sellaisia

15.2.2012

toimia, joissa tehokkuusmittarit ovat ihan käyttökelpoisia. Mutta pääosa meidän palveluistamme on sellaisia, että sinne ei kyllä varmaan kukaan ihminen pysty niitä isollakaan porukalla niitä tehokkuusmittareita kovin helposti kehittämään.

Valtuutettu Näre

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin puheenvuoron ilmaistakseni kannatukseni valtuutettu Virkkusen ? resurssintoivomukselle, jotka hän hyvin tiivistä, ja ne koskivat lasten ja lapsiperheiden arjen helpottamista. Erityisesti painottaisin viidettä koh-
taa eli kotiapuresurssien kohdentamista lapsiperheille. Näin vähennet-
täisiin lastensuojelussa raskaampien toimenpiteiden tarvetta. Lapsiper-
heiden kotiapuun satsaaminen vähentäisi siis pitemmällä aikavälillä
kustannuksia.

Lisäksi toivon parempaa resurssointia mielenterveyspalveluihin, mihin
valtuutettu Kuikka viittasi. Sekin vähentäisi lastensuojelun kustannuk-
sia.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Turha tässä on kinata. Matti Rimpelä, joka veti tätä Akatemian tutki-
musta, on varsinaisesti ollut kouluterveyskyselyjen pioneeri ja tutkimus-
johtaja. Siitä on erillinen artikkeli vedetty yhteen myös oppimistulosten
osalta, ja siellä johtopäätöksissä todetaan, että ”mahdollinen oppimistu-
lostien heikkeneminen pääkaupunkiseudulla”. Tästä en vetäisi vielä yh-
teenvetoa siihen, että koulujen tulokset ovat nimenomaan heikentyneet
Helsingissä sosiaaliluokkien mukaan. Meillä on paljon kouluja, joissa
on esimerkillisiä tuloksia riippumatta siitä, mihin sosiaaliluokkaan
enemmistö vanhemmista asuntoalueella kuuluu.

Toivon, että me voimme käydä tämän läpi jossain vaiheessa niin, että
opetuksesta, koulujen opetuksen tasosta, mittauksista kuullaan, ja eri-
tyisesti toivon, että vuoden 2013 aikana koulut paneutuvat näihin valta-
kunnallisiin tuloksiin niin, että toimenpiteitä tehdään kohdistetusti sinne,
missä apua eniten tarvitaan.

15.2.2012

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Valtuutettu Nieminen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Pikkuhiljaa ollaan loppusuoralla. Erittäin hienoja puheenvuoroja on illan mittaan käytetty alusta loppuun asti leikkipuistojen moninaiskäytöstä ja niiden merkityksestä. Mutta itse tämä valtuusto leikkasi tämän vuoden budjetista puoleen rakennusviraston puistojen peruskorjausrahat, joihin kuuluu myös leikkipuistot. Tämä meidän on hyvä tiedostaa. Jos haluamme kehittää leikkipuistoja, ne pitää peruskorjata. Nyt on tulossa ihan vuoden kahden sisällä ensimmäiset leikkipuistot elinkaarensa päähän. Tiedätte mitä se tarkoittaa. Eli jos te haluatte leikkipuistoja kehittää, pitää myös näkyä resursseissa niiden peruskorjaukset. Nyt ne eivät siellä oikein hyvin näy.

Kiitos.

Valtuutettu Lipponen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kyllä haluan nyt Outi Alanko-Kahiluotoa tukea tässä, eli Helsingin koulut ovat hälyttävästi eriytyneet. Venla Bernelius teki jo useampia vuosia sitten vastaavanlaisen tutkimuksen kaikista Suomen kouluista, ja Helsingistä todettiin, että Suomen parhaimmat ja heikoimmat koulut löytyvät täältä Helsingistä. Hän löysi kolme tekijää, jotka kertovat, tutkija pystyy jo pelkällä kartalla osoittamaan, että näiden koulujen ongelmia olivat sosiaalisen asuntotuotannon määrä, äidin koulutustaso ja maahanmuuttajien määrä, jotka korreloivat sitten oppilaiden opiskelumenestykseen. Hän näki, että ratkaisevana tekijänä on juuri tämä kaupunkisuunnittelu ja asuntopolitiikka ja tämänyyppiset asiat, joilla pystytään vaikuttamaan näiden koulujen oppimistuloksiin.

Opetusministeri Gustafsson juuri piti esitelmän, jossa hän kertoi, että Helsingin koulujen oppilaiden välillä, jos vuosissa mitataan, on vain kaksi vuotta oppimiserot. Kyllä tästä nyt on jo ihan selvästi materiaalia, että kun me päätämme tästä budjetista niin täytyy huomioida se, että meillä tarvitaan erityisiä panostuksia kouluihin ja siihen, että helsinkiläisillä nuorilla ja lapsilla on hyvät mahdollisuudet hankkia opetusta ja osaamista ja tietoja ja taitoja ja sitten edetä siitä työelämään.

15.2.2012

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Vielä näihin mittareihin, että niin kuin valtuutettu Kati Peltola totesi, sosiaali- ja terveysalalla voidaan asioita mitata, mutta on kyse siitä, että kun jotain tehokkuutta mitataan niin täytyy olla todella tarkkana, ettei puhuta liiketaloudellisin termein. Tarvitaan aidosti sellaisia mittareita, joilla pystytään nimenomaan näiden alueiden toimintaa parantamaan. Minä nostin itse esille sen, että silloin on lähdettävä työntekijöistä ja myös otettava käyttäjät mukaan miettimään, että miten ne parhaiten tehdään. Nähdäkseni paljon on esim. keskijohdossa sillä tavalla varaa keskijohdon kautta hakea uudenlaisia toimintatapoja, jolloin syntyy myös samalla tehokkuutta. Täytyy myös miettiä näitä keinoja eikä vain sanoa, koska siitä tulee aivan väärä käsitys, jos puhutaan vain tehokkuudesta ja tehostamisesta puhumatta niistä sisällöistä.

Sitten tästä taloudesta, että kyllä näen, että täällä vasemmalla on erittäin hyvä taloustietoisuus, ja tässä todella ajattelee, että minkälaiset epävarmuudet tällä hetkellä lähtee erityisesti Euroopan taloudesta käsin ja ihan globaalistakin. Kyllä ne tuntuvat täällä Helsingissä. Mutta se, että me lähtisimme käpertymään taloudellisten realiteettien edessä, niin se ei ole se lähtökohta. Leikkaamalla ja säästämällä ja erityisesti kohdentamalla niitä kaikkein heikompiosaisiin näitä säästöjä, sillä tehdään vain hallaa ja vaikeutetaan tulevaisuuden rakentamista. Sillä tavalla täytyy tehdä ns. sosiaalisia investointeja, jotka vaativat rahaa. Ja se on parasta talouden hoitamista.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Urho tuossa argumentoi aikaisemmin, että tutkija Matti Rimpelä on tutkinut erityisesti kouluterveydenhuollon toimimista eikä sen vuoksi voi ottaa kantaa oppimiseroihin. Mutta siihen tahdon vastata, että dosentti Matti Rimpelä oli siis Suomen Akatemian tutkimusohjelman, tällaisen laajan tutkimusohjelman johtajana, ja tässä tutkimusohjelmassa tutkittiin nimenomaan oppilaiden koulumenestystä. Tämän Suomen Akatemian tutkimuksen tulos oli se nimenomaan, että oppilaiden erot koulumenestyksessä ovat jo erittäin hälyttäviä Helsingissä.

Toisekseen, Yhteiskuntapolitiikka-lehdessä ilmestyi noin kuukausi sitten toinen artikkeli, jossa todettiin ihan tämä sama asia, että oppi-

15.2.2012

miserot todella ovat Helsingissä koulujen välillä kasvaneet ja että se suunta on erittäin huolestuttava.

Kolmanneksi vielä haluan todeta sen, että jos sanotaan, että on eri asia tutkia oppimiseroja ja ero asia tutkia oppilashuoltoa, niin sanoisin, että ne ovat kyllä ihan saman kolikon kaksi eri puolta. Nimittäin tutkimuksessa on todettu sekin, että yksi merkittävin asia siinä, että Suomi menestyy niin hyvin Pisa-tutkimuksissa johtuu siitä, että meillä on erittäin korkeatasoinen oppilashuolto verrattuna muihin Euroopan maihin. Sitä koulupudokkuutta ehkäistään ja oppimistuloksia parannetaan myös ja erityisesti sillä, että huolehditaan hyvästä oppilashuollosta. Toivon todella, että valtuutettu Urho paneutuu näihin tutkimustuloksiin.

Valtuutettu Lahti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kollegat.

Vaivaan teitä vielä tässä mahdollisimman lyhyesti Helsingin Energian asiassa, koska katson, että on tarvetta hieman täydentää ja korjata niitä käsityksiä, jotka teillä saattaa olla mielessänne, kun lähdetään miettimään sitä varsinaista budjettia tai tilinpäätöstä, miten sitä tarkastellaan. Kaikki tiedämme, että Helsingin Energia on ollut erittäin hyvin hoidettu ja johdettu yritys, tehnyt vakaata tulosta, tulouttanut kaupungille, viimeisimmän kolmen vuoden aikana 200–250 miljoonaa, sen lisäksi vielä siirtänyt perustamispääomaa 47 miljoonaa ja perustuslainaa, jonka vaikutus on noin 18 miljoonaa. 65 miljoonaa tulee vielä sellaista, johon ei millään tavalla tartuta mutta jota tässä ei ole tullut esille.

Sitten tähän varsinaiseen caseen. Helsingin Sanomat jälleen kerran onnistui kyllä harhaanjohtavasti otsikoimaan sen nopean uutisen, joka sinänsä muuten piti paikkansa. Ei tässä mitään tuloja leikata, eikä menojaakaan. Kysymys on vain siitä, että Helsingin Energia hyvästä tuloksestaan huolimatta, kassatilanteensa takia ei voi velkaantumatta maksaa 200 miljoonaa kaupungille, vaan siihen pitää hakea velkaa. Se ei ole terveen taloudenpidon mukaista. Johtokunta, sen jäsenet kokevat ja tuntevat varmasti velvollisuutensa oikein ja tietävät olevansa vastuussa tästä, ellei tämä tule oikein esiteltynä, avattuna ja koottuna tänne valtuuston päätettäväksi.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kaikki on tarkoitus hoitaa hyvin rakentavasti, tyylikkäästi ja taaten Helsingin taloudenpidon jatkuvuutta. Meillä on edessä suuret investoinnit, tämän meidän kehitysraporttimme edellyttämät investoinnit, joi-

15.2.2012

hin nyt täytyy alkaa kerätä rahaa, jos aiotaan toteuttaa. Sekin seikka tässä on hyvä mainita, että tuo yhtiöittäminen, joka ratkaisee tällaiset ongelmat automaattisesti, on hyvin todennäköisesti edessä lähimpien vuosien aikana EU:n vaatimuksesta. Silloin meillä pitää olla talous hyvässä kunnossa.

Jos me ajattelemme yhtiöittämistä laajemmassa mitassa, että saataisiin suurempi yritys fuusioiden kautta toteutumaan näillä alueilla, niin sekin edellyttää hyvää tasetta, vahvaa tasetta. Se, että taseessa on nyt 60 % omavaraisuutta, pitää ottaa huomioon, että se varallisuus on kiinni sähkölaitoksissa ja muissa sellaisissa asioissa, joita ei saa realisoitua millään nopeasti ja kannattavasti. Siis se ei ole mikään tuki eikä turva, sen varaan ei voi laskea vaan täytyy lähteä siitä, että tulos on kunnossa ja rahoitus on kunnossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En malta olla puuttumatta nyt tähän kuvaan, jonka valtuutettu Lahti esitti asiasta, anteeksi, Lahti. Helsingin Energia on tehnyt erittäin hyvää tulosta sen jälkeenkin laskien, kun on otettu huomioon kaikki ne normaalit investoinnit, joita se on tehnyt tuotannon laajentamiseen tai kapasiteettinsa peruskorjaamiseen. Eli nyt me puhumme siis satojen miljoonien ylijäämästä näiden kulujen jälkeen tällä hetkellä. Tulevat investoinnit ovat tietysti mittavia ja mittavampia kuin tähän mennessä, mutta mielestäni normaali tapa rahoittaa yrityksen tai liikelaitoksen tuottavia teollisia, tuotannollisia investointeja on pitkäaikainen lainarahoitus.

Nyt se, mitä Helsingin Energian johtokunnan enemmistö esittää meille, on että Helsingin Energia ryhtyisi asiakkaiden maksuilla kasaamaan etukäteen entistä suurempia kassavaroja, jotka sillä nyt on jo huomattavan suuret ja rahoittamaan sitten näitä satojen miljoonien investointeja suoraan kassavaroistaan. Mielestäni normaalimpi menettelytapa on, ja aivan kannatettava ja hyväksyttävä, että tällaisia investointeja varten otetaan pitkäaikaista lainaa. 20 vuotta, 30 vuotta on tällaisissa teollisissa investoinneissa normaali rahoitusaikataulu.

Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Bryggare

Arvoisa puheenjohtaja.

15.2.2012

Tämäkin päivä on nyt koettu. SKP:n Yrjö Hakanen neuvoa meitä kaikkia aivan oikein kapitalismin maailmassa siitä, millä tavalla investointeja tehdään ja rahoitetaan. Olin juuri sanomassa sen, minkä Yrjö Hakanen tässä kertoi. Ihmettelen vielä kyllä Energian hallituksen puheenjohtajan, arvostetun yritysjohtaja Jere Lahden arviota siitä, että 50 milj. euroa tuloutuksena on sitten se vastaus tähän tilanteeseen.

Kaupunginjohtajamme täällä alkuesittelyssä kyllä kertoi tämän tavallaan teknisen ongelman, enemmän teknisen ongelman kuin sen todellisen ongelman. Omistamme edelleen erinomaisen vahvan ja taseeltaan vahvan, fantastisen tuotantolaitoksen, joka tuottaa meille lämpöä ja sähköä, jonka tuloslaskelma on erinomainen, joka aiheuttaa valtavasti kateutta valtiovarainministeriössä, ympäryskunnissa, kaikissa niin, että se pitää saada verolle, yhtiöittää jne. Kyllä meidän pitää olla ylpeitä Helsingin Energiasta, joka tuottaa edelleen erinomaisen hyvin ja joka pystyy aivan huoletta tulouttamaan jos ei nyt aivan sitä 200:ta, väitänpä, että se 200 miljoonaa on aika lailla oikea, ja se 50 miljoonaa oli kyllä nyt hätävarjeluun liioittelua ja ehkä enemmän jonkunlaista shokkihoitoa meille, jotka emme uskoneet, että tällaista voi tapahtua.

Mutta uskon, että tämä asia on menossa hyvin eteenpäin ja me kaikki nyt tiedämme, että tilanne jatkossa ei ole ehkä niin ruusuinen kuin se todella on ollut tässä muutamia vuodet. Ja siihen on tietysti varauduttava.

Valtuutettu Lahti

Arvoisa puheenjohtaja.

Kysymys on nyt todellakin siitä, että se 200 miljoonaa pitää hakea lainana. Siis 150 miljoonaa lainana. Nyt se 50 miljoonaa on sellainen, johon ei tarvitse hakea lisää lainaa, ja se jättäisi maksettaessa 10 miljoonan kassan ensi vuoden tarpeisiin, joka on hyvin niukka Helsingin Energialla. Korostan sitä, että ymmärrämme kaikki varmasti, että se on hyvin tuottava firma, jolla on paljon rahaa mutta ei hyviä investointikohteita, ja se toki pitää siirtää sille, jolla on investointikohteita, tässä tapauksessa kaupungille. Nyt tämä on signaali Helsingin Energian johtokunnalta teille täällä siitä, että tätä menoa ei voida jatkaa. Emme me tietenkään kuvittele, että tämä tuosta vain simsalabim ratkaistaan, vaan tarvitaan varmaan nyt ohjelma ja toimenpiteet. Nyt on pallo teillä, me odotamme nyt viisaita ratkaisuja ja tuemme niitä.

15.2.2012

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tätä keskustelua on varmaan toisessa yhteydessä syytä käydä perusteellisimminkin. Haluan vain kiinnittää huomiota siihen, että nyt meillä on vastaavanlaisia kunnallisten liikelaitosten tai osakeyhtiöiden energiainvestointihankkeita myös muulla menossa isoissa kaupungeissa. Esimerkiksi Tampereen kaupungin kohdalla rahoitusmalli on täysin erilainen. Siellä lasketaan se koko juttu sen pohjalta, että nämä investoinnit joita tehdään ja jotka Tampereen mittakaavassa ovat suuria, muis- taakseni noin 250 miljoonan euron luokkaa näiden muun muassa pääs- tötavoitteiden saavuttamiseksi. Ne tuovat mukanaan tehokkuutta, vä- hentävät polttoaineiden käyttöä ja niillä tuotetaan palveluja, jotka myy- dään ajan mittaan asiakkaille.

Tällä tavalla muutaman kymmenen vuoden kuluessa se investointi on rahoitettu ilman, että Tampereella leikataan millään tavalla kaupungin varsinaisen oman toiminnan rahoitusta. Kyllä tässä joku nyt tällainen omalaatuinen näkökulma minusta on Helsingin Energian johtokunnan enemmistön piirissä. Ikään kuin ei lainkaan pohdittaisi tätä pitkäaikai- sen rahoituksen vaihtoehtoa vaan katsellaan pelkästään sitä kassavir- taa.

32 §

Esityslistan asia nro 5

LAINAN MYÖNTÄMINEN HELSINGIN GOLFKLUBI RY:LLE

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kaupunginvaltuusto päätti noin kolme vuotta sitten vuokrata Talin ken- tän Helsingin Golfklubille. Se tehtiin ilman kilpailutusta. Golfklubille an- nettiin edullinen, muistaakseni 200 000 euron laina toiminnan kehittä- miseen ainoana vakuutena se samainen kiinteistövuokrasopimus. Nyt esitetään 380 000 euron lainaa, jotta Golfklubi voi ostaa itselleen Talin

15.2.2012

rakennuksista ne, jotka se haluaa, eli muut paitsi Pehtoorin talon. Täl-
lääkään kertaa ymmärtääkseni mitään ei ole missään kilpailutettu. Lai-
nan korko on nytkin vain peruskorko. Vakuutena klubi käyttäisi taas tä-
tä Talin kiinteistöä.

Erikoiseksi tämän esityksen tekee myös se, että laina myönnettäisiin
niistä Helsingin kaupungin määrärahoista, jotka on tarkoitettu liikunta-
ja urheilutilojen rakentamiseen. Yksityisen, ilmeisesti periaatteessa hy-
vin toimeentulevan Golfklubin oman varallisuuden kasvattamista rahoit-
tettaisiin kaupungin lainavaroilla, jotka otettaisiin niistä rahoista, jotka
on tarkoitettu esimerkiksi lasten, nuorten ja aikuisten liikuntatalojen ra-
kentamiseen tai peruskorjaamiseen. Ehdotan, että kaupunginvaltuusto
hylkää tämän ehdotuksen lainan myöntämisestä.

Valtuutettu Autti

Kiitos.

Kun luin tätä esityslistaa, tuntui aika kummalliselta järjestelyltä tämä,
miten tätä lainaa myönnetään siihen, että voi ostaa sitten taas kaupun-
gin omaisuutta. Kannatan kyllä tätä Hakasen esittämää ehdotusta siitä,
että tämä koko päätös hylätään.

Valtuutettu Vikstedt

Kiitos, puheenjohtaja.

En ajatellut kannattaa hylkäysesitystä. Se tuntuu tässä vaiheessa jo
hiukan turhalta, mutta noin yleisesti sanoisin, että kaupungin liikuntapo-
liittikka on aika hataralla pohjalla. Meillä on ollut liikuntapoliittinen ohjel-
ma, joka päättyi 2010, jonka jälkeen sitä ei haluttu uusia. Ei ole sellais-
ta asiallista linjaa, että mitä liikuntaa ja kenen liikuntaa halutaan tukea
ja mihin ne rahat laitetaan. Valtuutetuilla ei ole siitä kovinkaan selvää
käsitystä. Ne tulevat tällaisina pieninä, eikä niin pieninäkään ja kohde-
kohtaisina.

Minusta tässä meidän strategiamenettelyssämme on se puute, että täs-
tä isosta strategiapaperista virastot ottavat onkeensa, mitä tahtovat, ja
sitten oletetaan, että lautakunnat linjaavat sitä politiikkaa. Minusta se ei
kuitenkaan oikein hyvin toimi. Haluaisin nähdä mustaa valkoisella, että
montako euroa millekin toimijalle menee ja myös sen, että on lainoja ja
suoraa tukea. Haluaisin myöskin, että näkyvillä on tontin vuokrat ja kor-
kotuet ja jos vaikka mitä, mitä me emme edes tiedä. Minun mielestäni

15.2.2012

tästä saataisiin ihan monipuolinen keskustelu, kun jatkettaisiin. Bogomoloff pitää yhden puheenvuoron. Monipuolistettaisiin tätä liikuntapolitiikkaa keskustelua kaupungissa.

Kiitos.

Valtuutettu Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä näkee, että sana golf saa aikaan selvästi allergisen reaktion heti siellä tietyissä piireissä. Tämä koko golfkentän kysymyksen on, Helsingin Golfklubi toimii aika paljon yhdistys- ja vapaaehtois pohjalta. Siellä tehdään nuorisotyötä, lapsityötä, siellä on järjestetty kansainvälisen tason kilpailuja, jonne on tullut golfaajia ja osallistujia ympäri maailma. Me kiinteistölautakunnan jäsenet kävimme siellä tutustumassa tiloihin silloin, kun tätä asiaa suunniteltiin. Minun täytyy sanoa, että olen iloinen siitä, että me olemme saaneet jonkun tahon, joka käyttää näitä rakennuksia ja pitää niistä hyvää huolta. Helsingin Golfklubi on nyt jo investoinut sinne kymmeniä - taito olla satojatuhansia euroja, jotta he ovat pystyneet toimimaan näissä tiloissa ylipäänsä, koska ne ovat perustuksiltaan niin huonossa kunnossa, että ne kyllä vain rapistuvat enemmän ja enemmän, jos sinne ei saada tällaista toimijaa.

Pehtorin talo myöskin on niin surkeassa kunnossa, että en tiedä, kenelle se saadaan sitten myytyä. On todella hienoa, että aina ollaan hirveän huolissaan, että ei ole kilpailutettu tällaista kohdetta. Kysyn vain, kuka sinne sitten saataisiin ostamaan nämä tilat ja pitämään niitä kunnossa, jollei tällainen yhdistys, joka oikeasti pitää yllä myöskin siihen alueeseen sopivaa toimintaa. Tietysti voihan olla, että me voimme kilpailuttaa ne niin kuin ilmeisesti nyt taas halutaan siellä vasemmalla, ja sitten myydään ne jollekin grynderille, joka sitten voi tehdä niistä sellaisia tiloja, että sinne ei varmasti tavallisella helsinkiläisellä ole asiaa. Nythän siellä on ravintolatoimintaa muun muassa, samoin myös nämä ulkoilualueet ovat suurelta osin käytössä.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Ei kai tässä nyt ole kysymys siitä, että ei myöskin golfia voisi pelata, vaan on kysymys siitä, että pitääkö golfin pelaajille antaa kaupungin lainaa. Kyllähän golfin pelaajat voivat hakea sitä lainaa ihan normaaleil-

15.2.2012

ta rahoitusmarkkinoilta. Miehenikin kyllä pelaa golfia, enkä paheksu sitäkään, mutta en näe mitään syytä, minkä takia juuri golfia lajina pitäisi tukea lainoittamalla tällaista hanketta.

Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Siis kyllähän näitä lainoja on myönnetty kaupungin toimesta myös muillekin toimijoille eikä vain sellaisille tahoille, jotka järjestävät golf-toimintaa, muillekin liikuntajärjestäjille ja -toimijoille. Varmasti liikunta-puolta tuntevat osaavat sanoa tästä tarkemmin, mutta olen muistavini, että näin on tehty aiemmin. Se ei ole mitenkään ihmeellistä ja erityistä tässä tapauksessa.

Valtuutettu Peltola (vastauspuheenvuoro)

Minä yritin äsken sanoa sitä, että golfin pelaajilla on varaa hankkia lainansa muutenkin kuin kaupungin kautta. Vetoan nimenomaan siihen, että kaupungilla ei ole mitään tarvetta tukea sellaisia liikuntamuotoja, joita niiden harrastajat itse pystyvät rahoittamaan.

Valtuutettu Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Minun on nyt kyllä pakko korjata tämä erehdys. Me golfin pelaajat, minä olen yksi sellainen, emme ole varakkaita. Samoin äitini pelaa golfia, hänkään ei ole kovinkaan varakas vaan ihan normaali myymälänhoitaja ja eläkeläinen. Meillä golfin pelaajille ei ole varaa välttämättä sijoittaa suuria summia tällaiseen. Kehottaisin tutustumaan tavallisiin golffareihin, jotka ovat ihan tavallista kansaa.

Valtuutettu Koulumies

Sanon tähän alkuun, että en minä tätä esitystä vastusta, mutta en minä ole siitä ihan riemuissanikaan. Tässähän ei ole kyse golfin tukemisesta vaan tämän Talin golfkentän tukemisesta, ja minä en ihan ymmärrä. Itse golfarina en ymmärrä, miksi Tali on sellaisessa erityisasemassa, jossain kaupungin suojeluksessa, että jos joku keksii keinon, jolla nämä jo tehdyt päätökset ja sopimukset voitaisiin jotenkin avata ja avata tämä kenttä kaikkien golf-harrastajien käyttöön, niin ehdottomasti kannattai-

15.2.2012

sin sitä. Minun mielestäni Tali on jossain oudossa erityisasemassa. Ehdottomasti ei ole golfin tukemisesta kyse, vaan kaikki normaalit suomalaiset golffarit toivoisivat, että kyseinen kenttä otettaisiin laajempaan käyttöön ja olisi tasaveroisessa asemassa muiden kanssa.

Valtuutettu Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen edellisen puhujan kanssa kyllä erittäin samaa mieltä tästä. Minulla ei ole mitään golfia vastaan, se on hyvä harrastus ja sitä harrastavat ihan tavalliset ihmiset. Tässä Golfklubissa ei ole ihan tavalliset ihmiset mukana. Mikään muu urheilulaji ei saa niin suurta tukea kaupungilta. Sitä tuetaan 3 000 eurolla yhtä jäsentä kohden, ja se on aivan käsittämätön summa. Ehkä paras asia, mitä tälle kentälle voisi tehdä, olisi lahjoittaa se maa tälle Golfklubille, koska seuraavana päivänä vaatisivat sen kaavoittamista asuntotuotantoon.

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin halunnut vain sanoa sen, että kyllä minun unelmissani ja näköpiirissäni joskus näen tämän Talin nykyisen golfkentän Helsingin asuntoalueena, ja toivon, että se tapahtuu enemmän kuin myöhemmin.

Valtuutettu Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Viime valtuustokaudella itse istuin liikuntalautakunnassa, ja teimme aika ison työn tämän Talin golfkentän asian kanssa. Silloin lautakunnan toiveena oli, että Talin golfia avataan enemmän helsinkiläisille pelaajille, ja siitä käytiin valtuustossakin pitkään keskustelua, että miten se tehdään, ja toivottiin, että hintoja lasketaan sillä lailla, että tavallisillakin golffareilla olisi mahdollisuus päästä paremmin pelaamaan Tali-golfiin.

Mielestäni silloin saatiin hyviä muutoksia sinne aikaiseksi, mutta touushan on se, että jäseneksi pääseminen sinne on aika mahdotonta, mutta minun mielestäni se ei nyt välttämättä kuulu tähän vuokra-asiaan. Sanon vain sen, että tästä asiasta on paljon keskusteltu ja siihen on pyritty vaikuttamaan, ja minun mielestäni se on mennyt myös

15.2.2012

parempaan suuntaan. Sinne voi mennä pelaamaan, tosin tietyllä tasoituksella, kuka tahansa hyvä golfari.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Oikeastaan on mielenkiintoista vähän tätä hupiosaston puhetta näistä asioista. Tässä on kysymys nyt kiinteistöjen eli rakennuksien myynnistä. Kaupungin strategia on hyväksytty täällä ja kiinteistölautakunnassa moneen kertaan. Kaupunki haluaa päästä vanhoista puurakennuksista, huonokuntoisista ja joskus vähän parempikuntoisistakin eroon, sen tähden, että kaupungilla ei ole varaa tehdä näitä suuria remontteja näihin rakennuksiin. Jatkossakin on odotettavissa toivottavasti paljon tällaisia samansuuntaisia esityksiä, että joku haluaa ostaa meidän huonokuntoiset rakennukset, ja kaupunki vielä suostuu antamaan vähän lainaa. Tämä on järkevää taloudenhoitoa, kun on kysymys näistä vanhoista kiinteistöistä.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Selvyyden vuoksi, tässä ei todellakaan nyt oteta kantaa golfiin tai mihinkään urheilumuotoon vaan siihen, että Helsingin kaupunki rahoittaa yhden yhdistyksen hanketta oman omaisuutensa, siis yhdistyksen omaisuuden, lisäämiseksi. Kenelle muulle, arvoisa valtuutettu Vuorinen, Helsingin pitäisi sitten seuraavaksi antaa veronmaksajien rahoja, jotta tämä taho voisi ostaa poikkeuksellisen edullisesti ja lähes nollakorolla otetulla lainalla ilman mitään omia vakuuksia kaupungin omaisuutta? Minusta tämä on tämä kysymys. Jos Golfklubi haluaa ostaa jotain, niin sillä on siihen oikeus ja sen on hankittava itse siihen rahoitus. Se ei kuulu kaupungin tehtäviin rahoittaa jonkun yksityisen seuran omaisuuden kasvattamista. Jos taas on kysymys siitä, että me haluamme oikeasti kehittää sen alueen toimintaa ja niitä kiinteistöjä jotenkin kaupungin toimesta, niin tehtäköön sitten siitä kaupungin alue, jossa täydessä mitassa toimitaan niillä pelisäännöillä, joilla julkinen tila toimii, ja se on sitten avoin kaikille.

Valtuutettu Vuorinen

Arvoisa puheenjohtaja.

15.2.2012

En millään olisi halunnut puhua, mutta kun valtuutettu Hakanen suorastaan pyysi tätä puheenvuoroa. Olemmehan me muun muassa rahoittaneet Ylläs-Hallia, kysymys on hiihtourheilusta.

Välihuuto!

Olemme rahoittaneet, kun Hakanen kysyi, mitä olemme rahoittaneet. Nyt meillä on hieno Ylläs-Halli, ja suunnittelemme sen tulevaisuutta. Myöskin muissa kiinteistöjen ostoissa kaupunki on antanut lainoja sen tähden, että olemme päässeet eroon huonokuntoisista ja joskus parempikuntoisistakin kiinteistöistä.

34 §

Esityslistan asia nro 7

KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIEHEN VALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Puheenjohtaja.

Jaana Ranta-Pantti lautamieheksi.

15.2.2012

37 §

Esityslistan asia nro 10

VUOSAAREN KORTTELEIDEN NRO 54340 – 54346 JA KORTTELIN NRO 54202 OSAN YM.

ALUEIDEN ASEMAKAAVAN HYVÄKSYMINEN JA KORTTELIN NRO 53202 YM. ALUEIDEN
(KALLAHDENNIEMI) ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 11970)

Valtuutettu Hakanen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tällä kertaa on syytä antaa kiitokset kaupunginhallitukselle ja esittelijälle. Tämä pitkään valmisteltu Vuosaaren-Kallahdenniemen asemakaava on hyvä ehdotus, ja olen iloinen siitä, että asukkaiden ja ympäristöjärjestöjen sinnikäs aktiivisuus vaikutti myös siihen, että se pieni virhe, joka tässä kaupunkisuunnittelulautakunnan ehdotuksessa oli tästä Natura-alueelle rakennettavasta tai mahdollistettavasta 96 metrin laiturista, on tullut korjattua tässä kaupunginhallitusvaiheessa. Minusta on hyvä, että tällaisia asioita voidaan ottaa huomioon vielä viime vaiheessa, ja tiedän toki, että tähän liittyy erilaisia seikkoja, jotka ovat matkan varrella vaikuttaneet lopputulokseen, kuten tämän ravintolayrittäjän pulmat.

Itse pidän erityisen hyvänä sitä, että joskus käy niinkin, että helsinkiläiset voivat kokea, että he eivät ole turhaan olleet aktiivisia vaan heidän toimintansa on vaikuttanut lopputulokseen. Se on hieno alue tuo Kallahdenniemi kaiken kaikkiaan, mutta varsinkin se Kuningattaren alue. Siellä kannattaa muidenkin käydä nauttimassa. Ehkä apulaiskaupunginjohtaja voi pitää huolen siitä, että se kiinteistöviraston sinne vähän hosumalla kippaama autokuormallinen sitä uuden laiturin perustaa siivotaan pois sitten kesään mennessä.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

15.2.2012

Ilta on pitkä, enkä sitä lähde sen enempää pitkittämään. Olen tekemässä saman palautusehdotuksen kuin teimme myös kaupunginhallituksessa ja aikaisemmin kaupunkisuunnittelulautakunnassa. Lyhyet perusteet siihen, että kyseisen yksityisen maanomistajan tonttia lohkaistaan virkistysalueeksi. Kuitenkin virastokin totesi, että sillä varsinaista virkistysalueen käytön kannalta ei ole kovinkaan suurta merkitystä eikä oikeastaan merkitystä lainkaan. Tässä on yhden yksityisen maanomistajan kiusaamisesta kyse, ja teen tämän palautusehdotuksen, mikä on kaupunginhallituksessa myöskin on jo sinne kokousjärjestelmään viety.

Valtuutettu Männistö

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Rauhamäen tekemää esitystä. Tämä esitetty muutos ei missään tapauksessa paranna sen virkistysalueen käyttöä tai muuta sitä tilaa, mikä siellä joka tapauksessa tässä kaavassa saavutettaisiin. Toisaalta siinäkin tapauksessa, mikäli kaupunki tuon sitten lunastaisi, kustannus-hyötysuhde siitä, että tilanne ei muutu, olisi jokseenkin huono, koska tähän käytettäisiin aivan minimissäänkin satojatuhansia euroja tähän pienen lämpäreen lunastamiseen, eikä mikään alue virkistyskäytössä sitten kaupunkilaisten näkökulmasta paranisi. Kannatan Rauhamäen esitystä.

Valtuutettu Holopainen

Puheenjohtaja.

Itse kannatan tätä kaupunginhallituksen esitystä ja viraston alkuperäistä esitystä. Virkistyskäyttöpaineet alueella tulevat kasvamaan, joten on perusteltua, että myös lisätään virkistysalueitejää, jolloin itse asiassa pystytään vähentämään painetta, kun meillä on enemmän tilaa. Asukkaita tällä alueella on 30.

15.2.2012

40 §

Esityslistan asia nro 13

SJ / VT SARI NÄREEN ALOITE LUOTTAMUS- JA TYÖSUHTEISTEN OIKEUSTURVAN PARANTAMISESTA

Valtuutettu Näre

Kiitos.

Aloite koskee siis työssään viha- ja vainorikosten kohteeksi joutuneiden oikeusturvan parantamista. Työturvallisuuspäällikkö Aaro Toivonen toteaa terveyslautakunnalle 2010 antamassaan lausunnossa, että voimassa oleva lainsäädäntö, muun muassa kansanterveyslaki, laki potilaan oikeuksista, työturvallisuuslaki, rikoslaki ja järjestyslaki ovat henkilökuntaan kohdistuvan uhkailun ja vainoamisen osalta keskenään ristiriitaisia. Potilaalla on oikeus hoitoon, käyttäytyypä hän lähes kuinka uhkaavasti tai väkivaltaisesti tahansa. Hoidon tarve tulee arvioida aina, ja kiireellinen hoito tulee antaa. Samanaikaisesti terveydenhuollon organisaation tulisi taata henkilökunnalle terveellinen ja turvallinen työskentely-ympäristö sekä muiden potilaiden oikeus hoitoon.

Toisaalta potilaan tulee kyetä tunnistamaan nimi näkyvillä häntä palveleva työntekijä tai viranhaltija, jolloin työntekijä ja hänen perheensä altistuvat työajan ulkopuolella tapahtuvalle häirinnälle ja uhkailulle. Tilanne on sekä työntekijän että työnantajan kannalta ongelmallinen. Työntekijän altistuessa työtehtävissään uhkailulle ja vihapuheelle työnantajalla ei ole riittävästi keinoja tukea työntekijää. Laiton uhkaus ja kunnianloukkaus ovat rikosnimikkeinä asianomistajarikoksia, joista uhkauksen kohteen tulee itse tehdä tutkintapyyntö poliisille.

Työnantajalla palvelujen järjestämisestä vastuullisena tahona tulisi olla lainmukainen mahdollisuus olla ajamassa asiaa työntekijän ja muiden helsinkiläisten potilaiden eduksi. Yksittäinen työntekijä joutuu ikään kuin kantamaan työnantajalle kuuluvan vastuun siitä, että uhkailija joutuu vastuuseen teostaan.

Jos vainoamista ei ilmiönä tunnisteta, sen kohteeksi joutunutta helposti käsitellään arjen tilanteissa riidan osapuolena. Vainoamiseen tarvitaan kuitenkin vain yksi, ja pahimmissa tapauksissa vainoamiseen taipuvai-

15.2.2012

nen projektiivinen identiteetti tarvitsee kohteekseen aina uuden uhrin. Virtuaalimaailman vihapuhevyörystä voimme nähdä, ettei kyse ole aivan pienestä ongelmasta. Vaarallisimmat stalkkerit, joita tosin on vähemmistö vainoajista, ovat niin kutsuttaja sadistia stalkkereita, jotka haluavat pilata kohteensa koko elämän, menneisyyden ja tulevaisuuden työ mukaan luettuna. Omalle kohdallenikin on sattunut tällainen stalkkeri, joka harjoittama työperäinen häirintä eri muotoineen kesti 5 vuotta, ja vasta, kun panin asian rikosprosessiin, häirintä loppui. Tämä häirikkö tuomittiin kunnianloukkauksesta, vaikka kyse oli siis stalkkeroinnista.

Ilmiö aletaan onneksi Suomessakin vähitellen tunnistaa, ja vuonna 2010 demarien kansanedustaja Pauliina Viitanen onkin tehnyt lakialoitteen, jossa ehdotetaan vainoamisen lisäämistä lakiin yksityisyyden, rauhan ja kunnian loukkaamisesta. Jos vainoaminen kriminalisoidaan, voi stalkkereilta saada jatkossa taloudellista korvausta. Toivon, että lain käsittelyn yhteydessä otetaan esiin myös poliittikkoihin kohdistuva stalkkerointi ja etsitään keinoja siihen puuttumiseksi.

Helsingissä viime vuonna aloitettiin työsuojelupakki, mikä on ihan hyvä alku viharikosongelmaan puuttumiseksi mutta ei riittävä keino. Aihetta koskevissa lausunnoissa välittyy ongelmaan tarttumisen välttely lain puuttumiseen vetoamalla. Tällaisessa argumentaatiossa paljastuu, että tahtotila vihapuheeseen ja -käyttöön puuttumiseen puuttuu, jolloin uhri jätetään yksin. Tämä kostautuu sairas- ja eläkekustannuksissa.

Työssä uhkailu käy siis kalliiksi, ja toivonkin, että viharikosten henkisten kustannuksien lisäksi tunnistetaan niiden taloudelliset kustannukset. Olen yrittänyt muutamia kertoja edistää ongelmaan tarttumista, ja kun Helsinki kerran nyt haluaa jäädä odottelemaan lainsäädäntöä, se voisi sillä aikaa kehittää edes tahtotehoansa ongelman tunnistamisessa ja puuttumisessa. Ongelmiin voi tarttua, vaikkei niistä mitään sanokaan. Viimeisessä Helsingin Henki -lehdessä on hieman kuvattu ongelmaa, kiitos siitä.

44 §

Esityslistan asia nro 17

KAJ / VT PAULI LEPPÄ-AHON ALOITE HITAS-JÄRJESTELMÄN MUUTTAMISESTA

15.2.2012

Valtuutettu Leppä-aho

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä nyt on sen verran tärkeä asia tämä tuntivuokrapolitiikka, että se tulisi nyt vihdoin selvittää jo kuluttajan oikeusturvan vuoksi. Esitän tämän asian palauttamista seuraavalla lauselmalla:

Esitämme asian palautettavaksi siten, että kaupunki tekee perusteellisen selvityksen asuntotonttien vuokratasoista riippuen vuokrausajan kohdasta ja asuntojen hallintomuodosta alueittain.

Valtuutettu Peltola

Puheenjohtaja.

Minä en ihan ole suostunut ymmärtämään tätä Hitas-asukkaiden jääviysasiaa, koska samalla perusteella koiranomistajat eivät saisi missään tapauksessa tehdä ehdotuksia koirien verotuksesta eikä mistään muustakaan koiriin liittyvästä. Nyt kuitenkin melkein kaikki Hitas-asuntojen omistajat ovat salista kaikonneet jonkun tämän merkillisen tulkinnan seurauksena.

Välihuuto!

Niin, useimmat olivat kuulemma koiranomistajiakin. Sikäli ymmärrettävää. Tämä Hitas-asuntokanta on hyvin tärkeä ja vakava asia, ja se voisi olla tosi hyväkin asia, jos se olisi alun perin suunniteltu ja toteutettu järkevästi. Tulevaisuus meillä on aina edessä, joten olisi täysin mahdollista tästä eteenpäin suunnitella Hitas-järjestelmä järkevästi ja toteuttaa se järkevästi. Mutta sehän edellyttäisi sitä, että asetettaisiin selvät tavoitteet. Tavoitteena pitäisi olla se, että kaupunki luovuttaa tontteja asuntokäyttöön silloin, kun se pystyy myöskin vaikuttamaan näiden asuntojen hintaan ja laatuun. Tavoitteen pitäisi olla sillä tavalla pysyvä, että tämä asuntokanta olisi sitten jatkuvasti edullinen, ja yksittäisten asuntojen hinnat perustuisivat siihen lähtökohtaisesti, mitä nämä asunnot ovat ensimmäisille ostajilleen maksaneet. Luonnollisesti sitten tehtäisiin rahanarvokorjauksia, ja pakko olisi tietenkin tehdä myöskin korjauksia sen perusteella, mitä muuta asukas on sitten investoinut tähän asuntoonsa.

Tällainen järjestelmä, joka olisi pysyvä ja jossa myöskin sitten asunonvaihdot tapahtuisivat aina kaupungin toimiston kautta, pitkällä aikavälillä merkitsisi sitä, että meillä olisi kohtuuhintaisia omistusasun-

15.2.2012

toja, joiden hinta luonnollisesti vaikuttaisi sitten myöskin sääntelemättömän asuntokannan hintaan. En tee tästä asiasta nyt tässä mitään esitystä, mutta toivon, että valtuustoryhmät voisivat tästä asiasta neuvotella keskenään ja miettiä uudet tavoitteet tälle Hitas-järjestelmälle. Tälle vanhalle asuntokannalle, jossa on edelleenkin hyvin monenlaisia erilaisia käytäntöjä, on vaikeata tehdä mitään, koska niitä sopimuksia ei voi purkaa, mutta uusi voitaisiin sitten saada toteuttamaan niitä alkupe räisiä tavoitteita, joita aina hintasäännöstelylle asuntokannalla on, oli ne sitten vuokra-asuntoja tai omistusasuntoja.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä

Puheenjohtaja.

En halua tämän asian sisältöön vielä tässä vaiheessa puuttua, mutta haluaisin kehottaa puheenjohtajaa vielä kerran kysymään, että eikö salissa ole todellakaan enää esteellisiä. Ymmärtääkseni muun muassa valtuutettu Leppä-aho omistaa yhden Hitas-asunnon, ja jos tulkinta on vakiintunut, että Hitas-asuntojen omistajat ovat esteellisiä, viime kädessä tämä toimitelin käsittelee tulkinat, kuka on esteellinen. Tämä sen takia, että en halua tästä sen suurempaa sotkua, vaan toivoisin, että noudettaisiin kaikkien valtuutettujen osalta vakiintunutta menettelyä.

Valtuutettu Leppä-aho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt oli sen verran tuore apulaiskaupunginjohtaja, joka ei tätä historiaa tunne. Täällä 2001 silloinen apulaiskaupunginlakimies muutti silloisen väärän kannan tähän Hitas-jääviyteen, ja silloin käsiteltiin nämä Hitas-asiat. Nyt tätä apulaiskaupunginlakimiestä, joka ymmärtää nämä asiat, ei enää ole täällä. Sen sijaan olen keskustellut tästä asiantuntijan, kuntaliiton johtavan lakimiehen Heikki Harjulan kanssa, jonka tausta on korkeimman hallinto-oikeuden tuomari. Uskoisin, että hänen kantansa, joka tukee minun kantaa sekä entisen apulaiskaupunginlakimiehen kantaa, on luotettavampi kuin minun mielestäni jäävin toisen osapuolen juristin kanta. Hitas-osakasta ei voida kollektiivisesti jäävätä sillä perusteella, että jostain päätöksestä saattaa olla joko hyötyä tai haittaa.

Aivan oikein Kati Peltola totesi, että täällähän nyt ei oikeastaan voitaisi sitten enää mitään päättää, koska turha kai sellaisia päätöksiä on tehdä, joista ei ole jollekin joskus joko hyötyä tai haittaa. Mennään nyt tämä tämän laillisen kaavan mukaan läpi, mitä täällä ehdoteltiin, ja katso-

15.2.2012

taan sitten hallinto-oikeuden ja mahdollisesti korkeimman hallinto-oikeuden kanta, mutta ei kai nyt voida lähteä siitä, että puolet helsinkiläisistä voidaan jossain asiassa jäädä ja toinen puoli sen jäävää. Nimitäin tilanne on se, että tämä Hitas-järjestelmä on niin sotkuinen, että edes näistä ihmisistä ehkä puolet uskoo tai tietää asuvansa Hitas-asunnoissa. Miten täällä sitten joku kaukainen sukulainen voisi ymmärtää, että hän on nyt jäävi? Jos täällä kaikki jääviydet tutkitaan, jos nähdään, että tässä on esteellisyyskysymys, täällä olisi puolet ihmisistä vähintään ulkona.

45 §

Esityslistan asia nro 18

KAJ / VT VILLE YLIKAHRIN ALOITE SELVITYKSEN TEKEMISESTÄ LÄNSIVÄYLÄN
MUUTTAMISESTA KAUPUNKIBULEVARDIKSI

Valtuutettu Ylikahri

Kiitos, puheenjohtaja.

Aivan lyhyesti. Tämä on erittäin suuri asia, ja olen tyytyväinen tähän vastaukseen, että selvitetään ennen Koivusaaren ja Katajaharjun kummallisten tunneli- ja siltaratkaisujen kaavoittamista vaihtoehto, että tehtäisiin Länsiväylästä katu Lauttasaassa. Tähän varmasti tullaan palaamaan syksyllä ennen näitä kaavoituksia. Toivon todella, että valtuustokollegat perehtyvät tähän asiaan, koska samalla tavalla kuin vaikka Hämeentien ja Mannerheimintie ovat erittäin haluttuja asuinalueita ja mukavaa kaupunkia, meillä olisi mahdollisuus tehdä myös Lauttasaassa uudesta kadusta tällaista.

15.2.2012

46 §

Esityslistan asia nro 19

STJ / VT LASSE MÄNNISTÖN ALOITE KOTIHOIDON PALVELUNTUOTANNON

TEHOSTAMISESTA

Valtuutettu Männistö

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ilta on ollut pitkä, mutta siitä huolimatta asia on sen verran pitkä ja mielenkiintoinen, että hetken vielä vaivaan. Me kaikki tiedämme, millaisten haasteiden edessä olemme tulevana vuosina, kun väki vanhenee ja resurssit vähenevät. Lisäksi julkisen työn tuottavuus on pikemminkin huonontunut kuin parantunut viime vuosina, joten nyt meidän on kerta kaikkiaan pakko tehdä kaikkemme, jotta julkisten palveluiden tuotanto tehostuu. Ainoa vaihtoehto tälle on se, että palvelut kurjistuvat ja hyvinvointiyhteiskunta rapautuu. Kesäkuussa 2010 tämä aloite jätettiin.

Tässä aloitteessa kehoitetaan kaupunginhallitusta selvittämään mahdollisuudet tehostaa kaupungin kotihoidon palveluiden tuotantoa sekä vertailemaan kustannuksia yli kunta- ja sektorirajojen eri palveluntuottajien välillä. Lähtökohtana tehokkuuden tavoitteluissa ja fiksuissa palveluntuotannon valinnoissa voi nimittäin olla vain tietoisuus ja ymmärrys siitä omasta toiminnasta sekä sen kustannuksista yhdistettynä avarakatseen suhtautumiseen muitten osaamista kohtaan. Tilastotieteen valossa Helsingissä nimittäin olisi paljon opittavaa niin muilta kunnilta kuin yksityisiltäkin palveluntuottajilta.

Maaliskuussa 2011, 9 kuukautta myöhemmin valtuusto käsitteli ensimmäistä kaupungin vastausta tähän aloitteeseen. Vastauksessa oli vertailtu kaupungin omaa väestövastuullista toimintaa yksittäisinä käynteinä ostettuun kotihoitoon. Tätä käytettiin perusteena kaupungin toiminnan tehokkuuden puolesta. Tilanne oli jotakuinkin sama kuin se, että kaupunki vertailisi Suomalaisesta Kirjakaupasta ostetun lyijykynän hintaa ja kaupungin kymmenientuhansien tukkutoimittajalta ostamien lyijykynien yksikköhintaa keskenään. Valtuusto palauttiikin fiksusti tällöin aloitteen kehottaen kaupunkia todella selvittämään asian ja vertailemaan kustannuksia oikein.

15.2.2012

Nyt alkuperäisen aloitteen jättämisestä on kulunut vähän yli 1,5 vuotta, ja vastaus on se, että selvitys on vihdoin päätetty tehdä. Toivon, että se tehdään huolella ja ilman aatteellisia intohimoja. Tuntuu kieltämättä vähän erikoiselta, että yli 4 miljardin euron vuosibudjetilla toimivan kaupungin kustannuslaskentaosaaminen on sillä tasolla, ettei oman toiminnan kustannuksia ilmeisesti osata laskea tai vertailla palveluihin, joita useat kunnat Suomessa ovat ostaneet eri toimittajilta. Jos kestää 1,5 vuotta todeta, että asia kannattaa selvittää ja laskea oikein, antaa tämä myös hieman kyseenalaisen kuvan siitä, miten sitoutunut kaupunki todellisuudessa tähän tavoitteeseen palveluntuotannon tehostamisesta tai eri palveluntuotannon vaihtoehtojen aidosta arvioinnista oikein on.

Joka tapauksessa on hienoa, että tämä vertailu nyt tehdään. Kannustan ja rohkaisen virkakuntaa avarakatseisuuteen ja tosiasioiden tunnustamiseen, mikäli osoittautuu, että joku tekee jonkin asian paremmin jossain kuin kaupunki itse. Tämä ei nimittäin olisi mikään häpeä. Tosi-asioiden kieltäminen tai haluttomuus oppia muilta sen sijaan olisi.

Valtuutettu Tenkula

Kiitoksia.

Aivan oikein valtuutettu Männistö perää tehokkuutta ja laskelmia. Meillä on Ruotsista juuri ilmestyneet tutkimustulokset siitä, kuinka Ruotsissa vanhustenhuoltoa on yksityistetty. Sieltä nämä tutkimustulokset ovat todellakin karua kerrottavaa. Siellä ei ole tuottavuus noussut, ei ole tehty säästöjä. Päinvastoin, laatu on ollut todellakin surkeata. Minun mielestäni meidän tulee tehdä todella tarkkaan täällä Helsingissä nämä tutkimukset ja pohtia sitä siitä näkökulmasta, ettei missään nimessä tehdä samoja virheitä. Meillä on kotihoidossa paljon haasteita, ja katsoisin, että nyt jos koskaan meillä on tuhannen taalan paikka kehittää.

Meillä on juuri menossa tämä sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistäminen, ja siinä katsotaan kaikki prosessit alusta loppuun asti. Kotihoito on äärettömän tärkeä tekijä ja osa-alue, joka tukee meidän koko palveluverkostoa. Siellä tällä hetkellä valitettavan paljon menee aikaa tilastointiin ja siihen, että kirjataan asioita paperille ja sitten niitä viedään erikseen vielä sähköiseen järjestelmään ja tehdään tilastoja kolmannessa kohdassa. Se on tavallaan aivan turha asia. Me pidämme tänä päivänä Suomea vahvasti IT-maana, ja tekniikkaa olisi tarjolla hyvinkin edulliseen hintaan, älypuhelimia ja muita, jotka helpottaisivat logistiikan ja ajan hallintaa, ja sitä kautta tämä välitön hoitoaika olisi suurempi mitä tänä päivänä. Tässä aloitteessa sitä haettiin, että nimenomaan se

15.2.2012

välitön hoitoaika olisi parempi. Sitähän me haluamme, se on laatua, se on sitä kohtaamista ja ihmisten hoitamista.

Kaikki nämä laskelmat, mitä tässäkin oli hallinto meille tuottanut, kertoi selkeästi, että ostopalvelu on kalliimpaa, ja aina kun rahassa mitataan, niin kyllä mielestäni täytyy lähteä siitä toiminnan sisällöstä ja sen kehittämisestä ja sitä kautta laadun parantamisesta ja aivan varmasti myöskin kustannusten alenemisesta.

Kiitos.

Valtuutettu Koulumies (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Lasse Männistön tekemä aloite on todella hyvä. Itse olen Helsingin vanhusneuvoston puheenjohtaja ja viime vuonna tein vanhusneuvoston puolesta täällä kysymyksen, että kuinka paljon Helsinki käyttää rahaa vanhusten palveluihin. Siihen tuli vastaus, että ei ole tietoa. Miten voidaan yhdistää sosiaali- ja terveystoimi tällaisissa olosuhteissa, että meillä ei ole perustilastietoa näin merkittävistä asioista. Eikö sen pitäisi olla kaiken toiminnan kehittämisen lähtökohta? Tätä puolta pitää skarpata aika paljon.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen valtuutettu Tenkulan kanssa samaa mieltä siitä, että kotihoitoa ei pidä ulkoistaa, koska sen laatua on ihan mahdoton määrittää tarjouspyynnössä. Jos halutaan ostaa kotihoitoa ulkoa, on parasta käyttää palveluseteliä.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, ovatko nyt äsken puhuneet valtuutetut Tenkula tai Asko-Seljavaara lukeneet tuota aloitetta ihan tarkkaan. Siinä ei siis missään kohdassa ehdoteta minkään toiminnon yksityistämistä. Itse asiassa ko-

15.2.2012

tihoito on lakisääteisestikin julkinen palvelu. Siinä ei sen ohella myöskään esitetä mitään ulkoistettavaksi. Siitä esitetään, että kaupunki etsii keinoja palveluntuotannon tuottavuuden parantamiseksi ja toisaalta kustannusvertailujen tekemiseksi, jotta meillä olisi edes lähtökohdat arvioida sitä, miten kaupungin kannattaa mahdollisesti omaa toimintaansa kehittää tai palvelujärjestelmäänsä kehittää. Siinä kohdassa arvioinnissa tulee kyseeseen myös se tapa, jolla palvelut päätetään tuottaa. Itse en näe, että tämä palveluiden tuotantotapa on mikään ideologinen periaatekysymys, vaan sen tulisi olla tarkoituksenmukaisuuskysymys. Se, joka tekee asian parhaiten ja tehokkaimmin, sen se kuuluu saada tehdä.

Valtuutettu Ojala

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Männikkö jaksaa kyllä ihan kiitettävästi täällä puhua tästä tehokkuuden lisäämisestä. Mietin vain niitä kotihoidon työntekijöitä ja vastaavia, jotka kasvavien paineiden alla raatavat siellä ja kuuntelevat tätä keskustelua, "taas lisää tehokkuutta", "hoitakaa vielä huonompia potilaita": Valtuutettu Männikkö, suosittelen, että tutustutte siihen sosi-aali- ja terveydenhuollon organisaatiouudistukseen liittyvään nykytilanteen analyysipaperiin. Nimittäin siellä muun muassa kerrotaan, mikä siellä tökkii.

Meillä on myöskin tiedossa se, että kotihoidon osalta vallitsee tällä hetkellä selkeästi linjaerimielisyys siitä, hoidetaanko meillä kotihoidossa liian huonokuntoisia potilaita vai olisiko mahdollista nimenomaan sitten korvata ne laitospaikoilla ja saada sitä kautta kotihoitoa sitten parempikuntoisille. Ne laskelmat, mitä te peräänkuulutatte, eivät tuo sitä tietoa, olemmeko me valinneet palvelutuottajan oikein.

Olen samaa mieltä siitä, että tehokkuutta voidaan ja on ihan järkeväkin lisätä. Luulen, että ne työntekijätkin haluaa tehdä järkevää työtä ja tehokkaasti. Eivät he nyt halua lusmuilla siellä eivätkä he lusmuile nytkään. Meillä tulee konsultit erilaisten sepustusten kanssa, vaikka he eivät tunne sitä työtä ollenkaan ja kertovat meille, onko se hyvää vai huonoa. Eikö olisi korkea aika, että henkilöstö ihan oikeasti saisi itse ruohonjuuritasoa myöten kertoa, mikä siellä mättää? Sen jälkeen katsottaisiin tämä tilanne uudelleen, miten sitä tehokkuutta voidaan lisätä.

15.2.2012

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Ojalalle on hyvä todeta, että silloin, kun tämä aloite tehtiin, Helsingin kaupungin kotihoidossa niin sanottu välitön työaika eli työntekijöiden asiakkaan luona käyttämä osuus työajasta oli 44 %, mikä oli suurten kaupunkien jos ei pohjanoteeraus niin häntäpäässä. Esimerkiksi Tampereella, missä toteutettiin palveluntuotannon tuottajan vaihdos tietyillä väestövastuualueilla, tuo välitön työaika nousi 50 %:sta melkein 70 %:iin. Kyseessä oli siis lähes kolmasosan tehokkuusnousu, ja merkittävä osa tästä tehokkuusnoususta itse asiassa laitettiin työntekijöiden palkkaan, jolloin työntekijöiden tyytyväisyys omaan työhönsä parani niin, että kuitenkin kaupunki säästi tässä toimessa, joten kyllä tämä valtuutettu Ojalan vapisevalla äänellä kertoma tarina siitä, miten työntekijät kärsivät, kun tehokkuus paranee, on aika kaukaa haettu.

Valtuutettu Ojala (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Männikkö, suosittelen, että menette joku kerta, apulaiskaupunginjohtaja Laura Rätty varmaan voi järjestää, sinne kotihoitoon tutustumaan. Kansanedustajiahan pyydetään välillä tutustumaan työelämään ihan oikeasti. Sellaisia järjestetään, ja Helsingin voisi järjestää joillekin. Menkää tutustumaan sinne ja tulkaa sitten tänne kertomaan, että miten niillä menee liian paljon aikaa sinne ja tänne ja vastaavaa. Niin kuin minä sanoin, myönnän että siellä on ongelmia, mutta ei se sitten parane, että täällä vain huudetaan vaan henkilökunnalta pitäisi myöskin kysyä, mikä mättää.

Valtuutettu Huru (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, kiitos.

Täytyy kyllä sanoa, että kaupunginvaltuutettuna en ole päässyt tutustumaan kotihoitoon täällä Helsingin kaupungissa, mikä minusta on kyllä ihmeellistä. Toden totta, valtuutettu Männistö voisi tutustua näihin tamperelaisiin työntekijöihin. Ei sieltä kovin herkullisia uutisia ole kantautunut kentältä tämän uudistuksen jälkeen.

Kiitos.

15.2.2012

Valtuutettu Valokainen (vastauspuheenvuoro)

Nyt kuuluu, vaikka ääneni ei vapise mutta on hiukan matala johtuen eilisestä esiintymisestä, ei tosin kotisairaanhoidosta. Suosittelen kyllä Lasse Männistölle ja monelle muulle kotisairaanhoidossa käyntiä ja tutustumista potilaisiin ja asiakkaisiin. Voin sanoa sen henkilökohtaisesti, hyvin rankka duuni.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todella kannattaa lukea se Riitta Simoilan johdolla tehty haastatteluraportti sosiaali- ja terveystieteiden keskuudessa niistä epäkohdista, mitä siellä on, sekä niistä asioista, mitkä siellä sujuu hyvin ennen kuin lähdetään arvostelemaan ollenkaan näitä työntekijöitä.

Valtuutettu Männistö (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Minun mielestäni tämä keskustelu osoittaa aika hyvin sen asenteellisen ilmapiirin ja ehkä haasteen, joka meidän kannattaisi yrittää taklata. Yritettäisiin yhdessä löytää nyt se pohja, jolta kehittää palveluita, ja aivan varmasti osaava kustannuslaskenta on osa sitä. Valtuutettu Ojalalle voin todeta lopuksi, että allekirjoittanut on ollut 2 vuotta sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotannossa töissä. Olen katsonut kotihoitoa, palveluasumista ja muita vanhuspalveluihin liittyviä asioita verraten läheltä. Mielestäni yleisestikin tällainen vetoaminen siihen, mitä toisen valtuutetun kannattaisi tehdä ja opetella, tuntuu vähän pikkumaiselta tässä keskustelussa. Voin kyllä vakuuttaa, että kyllä täällä kotihoitoakin on tullut katseltua.

Ledamoten Wallgren

Tack bästa ordförande.

15.2.2012

On varmaan totta, että kotihoidon työ on rankkaa ja samalla perustavalla tavalla arvokasta ja inhimillistä työtä. Sen kehittäminen on tärkeää sekä työntekijöille että asiakkaille, sairaille vanhuksille ja heikkokuntoisille. Haluan puuttua tähän kysymykseen, miten tätä asiaa voidaan kehittää paremmaksi. Männistö on varmaan tällä asialla Ojalan kanssa. Näen pientä ? siinä, että Männistö ajattelee ajavansa hyvää asiaa parhaiten sillä, että kiinnittää huomiota kustannusvertailuihin ja tehokkuuteen. Kyllä niihin pitää kiinnittää huomiota, mutta katsoisin, että tässä kaupungissa tarvittaisiin lisää ymmärrystä siitä, että millä tavalla kustannusvertailua ja tehokkuutta tutkitaan.

Pitäisi kehittää sellaisia metodologioita, sellaisia lähestymistapoja, järjenkäyttöä ja nimenomaan empiiriseen tietoon ja parhaaseen sosiaali-tieteelliseen osaamiseen perustuvaa järjenkäyttöä, joka antaisi meille yhteisen luottamuksen siihen, että tämä kustannusvertailua ja tehokkuusvertailu tuottaa sellaista tietoa, joka on meille käyttökelpoista niin, että se täydentää eikä lyö laudalta sitä tietoa, mikä tulee sieltä lattiatasolta, työntekijöiltä ja kaupungin asukkailta. Pitää tietää, että se edellinen aloite siitä, että miten me saamme kustannusvertailuun ja tehokkuuden kehittämiseen sitä tietoa, mitä me eniten tarvitsemme.

Kiitos.

Valtuutettu Peltola

Minullakin on aika pitkä kokemus tästä kotihoidosta, tosin kyllä johtajan asemassa niin kuin luulen, että Männistön. Tiedän, että se on todella vaikea hoidettava, ja keskeinen vaikeus on juuri siinä, että kotihoidossa ei ole riittävästi rajattu sitä, ketä siellä hoidetaan. Tästä aiheesta me täällä keskustelemme jatkuvasti suunnilleen varmaan joka toisessa kokouksessa, että sieltä pitäisi saada yhteisölliseen asumismuotoon sellaiset ihmiset, jotka tarvitsevat monia käyntejä vuorokaudessa. Jo tästä tehokkuussyystäkin mutta ennen kaikkea sen takia, että ihminen ei joudu huonokuntoisena kuitenkin valtaosan vuorokaudesta olemaan yksin ja turvattomana enintään jonkun hälytysnapin päässä niin kuin tällä hetkellä tapahtuu.

Toinen iso ongelma on se, että kotihoidossa on välttämättä välimatkoja. Keskustelin juuri erään yksityisen kotihoidon työntekijän kanssa, joka on aikaisemmin ollut kaupungilla, ja hän sanoi, että tässä yksityisessä firmassa Helsingissä maksetaan huonompaa palkkaa kuin kaupungilla silloin, kun hän oli siellä, ja sitten myöskin välimatkat hoidettavan luota toisen luo on pidempiä. Tiedän kuitenkin myöskin, että kaupungilla ko-

15.2.2012

tihoidon työntekijät joutuvat liikkumaan aivan liian pitkiä matkoja hoidettavan luota toisen luo. Se voisi olla kauhean tehokasta monilla alueilla.

Kaikkein isoin ongelma on se, että kun väkeä on vähän, hoidettavia on paljon ja on paljon sellaisia hoidettavia, joille on tehtävä pakosta monta kotikäyntiä vuorokaudessa. Se johtaa siihen, että nykyään on ihan normaalia, että kotihoidon työntekijä juoksee parissakymmenessä paikassa työvuoronsa aikana. Ei siinä jää kauhean paljon aikaa sitten sen hoidon tekemiseen. Valtaosa ajan ihan matemaattisesta pakosta käytetään sitten tähän kulkemiseen ja kirjaamiseen.

Olen siinä ilman muuta samaa mieltä, että tarvitaan paljon nykyistä parempi kotihoidon järjestelmä, mutta siinä on monta isoa asiaa, jotka pitää muuttaa. Se ei nyt sillä mittaamisella minun mielestäni korjaannu se asia, kun minäkin itse osaisin aivan mittaamatta sanoa jo, mitkä on ne asiat, ja sanoinkin tässä aika monta niistä.

Valtuutettu Paavolainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä otan puheenvuoron. Meillähän on strategiassa tämä tavoite, että entistä useampi vanhus elää omassa kodissaan entistä pidempään. Tämähän on arvovalta ja ihmisoikeuskysymys. Tämä ei ole halpaa eikä edullista. Silloin, jos kodinhoitaja yksinkertaisesti käy 3 kertaa tai enemmän helsinkiläisen asukkaan luona vanhushpalvelua tai terveydenhuoltoa toteuttamassa, se tulee ympärivuorokautisen hoidon hintaan ja kalliimmaksikin.

Tämä ihmisoikeustavoite tässä on se, että saisi asua kotonaan. Monet toivovat niin, mutta jos muistisairaus etenee niin pitkälle, ettei enää tiedä, missä on, silloin inhimillisesti ottaen ympärivuorokautinen, turvallinen ryhmäkotipaikka tai muu palveluasumisvaihtoehto olisi paljon parempi. Jos kustannussäästöä tavoitellaan, meidän täytyy rakentaa enemmän palveluasumispaikkoja ja ryhmäkotipaikkoja. Jos vartiointiliikkeen ihminen lähtee kotihoitajan mukana aggressiivisen, muistisairaana vanhuksen luokse, se ei ole halpaa.

Kiitos.

15.2.2012

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Minerva Krohn
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
I varapuheenjohtaja
I vice ordförande

Tiina Teppo
päättövalmisteluyksikön päällikkö
chef beslutsberedningsenheten

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Ville Ylikahri
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Outi Ojala
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot